

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Å R H U S
K O M M U N A L E
S K O L E V Æ S E N

ÅRSBERETNING
1963-64

MEDDELELSER

OM

ÅRHUS KOMMUNALE
SKOLEVÆSEN

1. AUGUST 1963—31. JULI 1964

AARHUUS STIFTSBOGTRYKKERIE A/S

INDHOLDSFORTEGNELSE

Skolevæsenets ledelse og administration:	Side
Magistratens 4. afdeling	121
Skolekommissionen	121
Skolenævnene	121
Indstillingsudvalget	122
Ungdomsnævnet	122
Ungdomsskoleudvalget	122
Det rådgivende aftenskoleudvalg	123
Århus-ungdommens fællesråd	123
Lærerrådene	123
Kommunale skoler og skoleledere	123
Fælleslærerrådet og lærerforeninger	124
Skolevæsenets kontor	124
Århus skolevæsen 1962-1980	126
Skolebygninger	127
Elevkerne:	
Elevantal	128
Klasseantal	150 og 151
Oversidning	150
Elevernes sundhed:	
Skolelægevirkomheden	143
Børnetandplejen	144
Skolebespisning	145
Feriekoloni	145
Hjemmene:	
»Forældredage«	146
Skolebladet »Fra skole til hjem«	146
Lærerpersonalet:	
Normeringer, af- og tilgang	128
Timetal og timestfordeling	152
Lærerudveksling	130
Kursusvirkomhed	131
Forsømmelser blandt lærerpersonalet	154
Anciennitetsliste	159
Undervisningen:	
Timeplaner	154
Ferieplanen	146
Standpunktsprøver og årsprøver	133
Realeksamen og statskontrollerede prøver	134
Svømmeundervisning	134 og 157
Erhvervsvejledning	135
Fritidsbeskæftigelse	136
Lejrskoleophold og skolerejser	138
Skolebiblioteker	132
Båndcentralen	136
Stipendier	136

Særundervisning for:	Side
tale- og sproghæmmede	139
svagthørende	140
svagsynede	140
bevægelseshæmmede	140
Kirkevængets skole	139
Sygeundervisning	140
Skolepsykologisk virksomhed	140
 Anden skolevirksomhed:	
Marselisborg Gymnasium	147
Ungdomsskolerne	147
»Husalf-kursus«	148
»Taarupgaard«	148
Aftenskolerne	149
Private skoler	149
 Skolebetjente	169
 Tabelafdeling	149
Anciennitetsliste	159
Undervisning af handicappede og svært handicappede skolebørn i Århus	171

Skolevæsenets ledelse og administration.

Magistratens 4. afdeling: rådmand Rudolf Jensen.

Århus byråd vedtog i sit møde den 5. april 1962, at tilsynet med og styrelsen af kommunens skolevæsen i perioden 1. april 1962–31. marts 1966 vil være at føre af en skolekommission for hele kommunen i forbindelse med skolenævn ved hver enkelt skole.

Skolekommissionen:

Byrådsvalgte medlemmer:

Rådmand Rud. Jensen (formand).
Pastor Richard Sørensen (næstformand).
Forretningsfører K. Sølvsten Rasmussen.
Cand. scient. pol. Jørgen Flindt Pedersen.
Indretningsarkitekt frøken Inge Ehlers.
Fuldmægtig fru Edith Madsen.
Direktionssekretær, cand. oecon. Olaf P. Lauritzen.

Forældrevalgte medlemmer:

Forstander Carl Schultz.
Sognepræst J. Chr. Basse.

Skolenævnets medlemmer:

Brobjergskolen:

Skolekommissionsmedlem, forretningsfører K. Sølvsten Rasmussen.
Hospitalsarbejder Hans Aage Jensen (formand).
Husmoder fru Inga Wixø.
DSB-hjælpearbejder H. P. Hare.
Bogholder Villy Rasmussen.

Finsensgades skole:

Skolekommissionsmedlem, indretningsarkitekt frk. Inge Ehlers.
Læge Eigil Dollerup (formand).
Maskinarbejder Leif Schultz.
Husmoder fru Grete Andersen.
Købmand Herluf B. Pedersen.

N. J. Fjordsgades skole:

Skolekommissionsmedlem, pastor Rich. Sørensen.
Sekretær fru Grete Frederiksen.
Prokurist S. A. Jensen (formand).
Ekspeditionssekretær Rejnholdt Mikkelsen.
Assistent Henry Jørgensen.

Frydenlundskolen:

Skolekommissionsmedlem, rådmand Rud. Jensen.
Pastor Børge Hansen.
Kontorassistent Chr. Richter.
Kontorassistent Niels Seeberg.
Husmoder fru Grethe Møller (formand).

Ingerslevs Boulevards skole:

Skolekommissionsmedlem, pastor Rich. Sørensen.
Husmoder fru Oda Øvlisen.
Husmoder fru Vera Friis.
Ejendomsmægler Axel Kjær (formand).
Typograf Victor Christensen.

Katrinebjergskolen:

Skolekommissionsmedlem, direktionssekretær Olaf P. Lauritzen.
Revisor Poul Hougaard.
Gartner Christian Spile.
Skolebetjent C. Aa. Thodesen (formand).
Savskærer Leo Damsø.

Lisbjergskolen:

Skolekommissionsmedlem, rådmand Rud. Jensen.
Vognmand Kjeld Sørensen (formand).
Husmoder fru Helga Overgaard.
Forpagter, konsulent Anders R. Holm.
Forpagter Andreas Hansen.

Læssøsgades skole:

Skolekommissionsmedlem, pastor Rich. Sørensen.
Overbetjent Knud Jørgensen (formand).

Forstander C. Schultz.
Husmoder fru Alice Sørensen.
Montør Egon Stroustrup.

Møllevangskolen:

Skolekommissionsmedlem, forretningsfører K. Sølvsten Rasmussen.
Forretningsfører Holger Andersen (formand).
Sognepræst J. Chr. Basse.
Trafikkontrollør K. Nors Petersen.
Kedelsmed Svend Persson.

Ny Munkegades skole:

Skolekommissionsmedlem, direktionssekretær Olaf P. Lauritzen.
Slagter N. H. Skou (formand).
Lagerarbejder J. Trøjborg Nielsen.
Husmoderafløser fru Karen Haug.
Husmoder fru E. V. Bak.

Nørre Boulevards skole:

Skolekommissionsmedlem, fuldmægtig fru Edith Madsen.
Husmoder fru M. Vedholm (formand).
Mekaniker Karl Østergaard Jensen.
El-arbejder Sv. Hyllested.
Husmoder fru Edith Olsen.

Paradisgades skole:

Skolekommissionsmedlem, indretningsarkitekt, frk. Inge Ehlers.
Læderhandler Viggo Sørensen (formand).
Kontorassistent fru Else Brøchner Sørensen.
Restauratrice fru Karen Ceccarelli.
Husmoderafløser fru Vikka Smidt.

Samsøgades skole:

Skolekommissionsmedlem, fuldmægtig, fru Edith Madsen.
Kriminaloverbetjent Jørgen Boutrup (formand).
Træarbejder Erling Hindby.
Overassistent Jørn Bjerre Andersen.
Fru Grete Bigum.

Sct. Annagades skole:

Skolekommissionsmedlem, cand. scient. pol. Jørgen Flindt Pedersen.
Købmand Knud Hoberg (formand).
Finmekaniker Emil Jensen.
Hospitalsarbejder Anker Wachter.
Husmoder fru Helga Rishøj.

Skovvangskolen:

Skolekommissionsmedlem, cand. scient. pol., Jørgen Flindt Pedersen.
Fuldmægtig Hans E. Bygholm (formand).
Husmoder fru Else Therkildsen.
Bogholder Anker Honoré Rasmussen.
Købstadlærer J. Kingo Nielsen.

Vorrevangskolen:

Skolekommissionsmedlem, rådmand Rud. Jensen.
Assistent Herluf Nielsen (formand).
Skolebetjent O. Vitt.
Vagtmester F. Kejlstrup.
Husmoder fru I. Thaysen.

Marselisborg Gymnasium:

Skolekommissionsmedlem, direktionssekretær Olaf P. Lauritzen.
Programleder Chr. Kryger (formand).
Repræsentant Aksel Hougaard Sørensen.
Husmoder fru Gudrun Raae Ballisager.
Maskinarbejder O. Houmann Sørensen.

Indstillingsudvalget vedr. besættelse af lærerstillinger:

Overbetjent Knud Jørgensen.
Maskinarbejder Ove Houmann Sørensen.
Sekretær fru Grethe Frederiksen.
Fuldmægtig Hans E. Bygholm.
Forretningsfører Holger Andersen.

Ungdomsnævnet i Århus.

Rådmand Rud. Jensen (formand).
Disponent Leif Nilsson.
Overlærer frk. Ellen Jeppesen.
Tekn. ass. Preben Rasmussen.
Sekretær Emil V. Hansen.
Forstander C. M. Andersen.
Sekretær Niels J. Jensen.
Fru Elisabeth Kirkebæk.

Ungdomsskoleudvalget.

Rådmand Rud. Jensen (formand).
Overlærer frk. Ellen Jeppesen.
Tekn. ass. Preben Rasmussen.
Murermester Harry Kudahl Jensen.
Sekretær Olaf Jespersen.
(Ved gennemførelse af en 2-årig ungdomsskole):
Fuldmægtig fru Edith Madsen.

Det rådgivende aftenskoleudvalg i Århus.

Sekretær Emil V. Hansen (formand),
 Arbejdernes Oplysningsforbund.
 Fru V. Friis Olsen,
 Dansk Kvindesamfund, Århus.
 Fru Britta Madsen,
 Dansk Stenografisk Forening, Århus.
 Forstander C. M. Andersen,
 Folkeligt Oplysnings Forbund, Århus.
 Sekretær Niels J. Jensen,
 Handels- & Kontorfunktionærforeningen, Århus.
 Fru Vera Friis,
 KFUKs Hovedforening, Århus.
 Fru Dagny Hyllested,
 Kvindeligt Arbejderforbund, afd. 1., Århus.
 Fru Ingeborg Windeløv,
 Marthaforbundet, Århus.
 Hr. Leo Peitersen,
 Oplysningsudvalget DSB, Århus.
 Snedker E. Robert Johansen,
 Snedkernes Fagforening, Århus.
 Arbejdsmand Harry Hansen,
 Socialdemokratisk Forening, nordre kreds.
 Hr. Ove Kjær,
 Socialistisk Folkeparti, Århus.
 Fru Anne Ravn Sørensen,
 Århus Husmoderforening.
 Fru Elisabeth Kirkebæk,
 Århus Midtkredsens Kvindeudvalg.
 Fru Grethe Rasmussen,
 Århus Nordre Kreds' Kvindeudvalg.
 Fru Esther Dullum,
 Århus Søndre Kreds' kvindeudvalg.

Århus-ungdommens fællesråd.

Trafikassistent Arne Møller Sørensen (formand).
 Prokurist Grethe Tolstrup.
 Kreditforeningsfuldmægtig Bent Andersen.
 Bogholderske Poula Olesen.
 Lærer Jørgen Sletved.
 Fritidshjems lærer Villy Nysom.
 Lærer Henning Iburg Andersen.
 Forbundssekretær Bodil Hansen.
 Fysioterapeut Inger Kruse.
 Assistent Kaj Fisker Petersen.
 Jord- og Betonarbejder Chr. Bundgård.
 Sekretær Jytte Sørensen.
 Værktøjsmager Kaj Frederiksen.
 Eksportassistent A. Steenfeldt Sørensen.
 Revisor Mogens Asmussen.
 Stud. scient., pol. Arne Normann Jørgensen.
 Stud. soc. Per Bak.
 Kontorassistent Thorkild S. Andersen.
 Tekstilarbejder Gunnar Børge Jensen.

Sekretær Edith Pedersen.
 Værkfører B. W. Aarup.
 Skrædder Sv. Aa. Rasmussen.
 Kontorassistent J. S. Frøslund-Jensen.
 Elektromekaniker Hans Møller.
 Stud. oecon. Bent Hansen.
 Stud. jur. H. Bro Nielsen.
 Lærer Svend Dalgaard Petersen.
 Stud. scient. Karen Helveg Petersen.
 Stud. oecon. Torben Egholm Simonsen.
 Stud. scient. pol. Benno Rasmussen.

Lærerrådsformænd pr. august 1964:

Brobjergskolen:
 Overlærer Carl Otto Rich.
 Finsengades skole:
 Overlærer Axel Sørensen.
 N. J. Fjordsgades skole:
 Købstadlærer Carsten Funding.
 Frydenlundskolen:
 Overlærer Edith Henningsen.
 Ingerslevs Boulevards skole:
 Overlærer Martin Christiansen.
 Katrinebjergskolen:
 Overlærer Jørgen Kingo Nielsen.
 Lisbjergskolen:
 Købstadlærer Søren Hede.
 Læssøesgades skole:
 Overlærer Jens Sigurd Thomsen.
 Møllevangskolen:
 Overlærer Vagn Baggesen.
 Ny Munkegades skole:
 Købstadlærer Leo Winkler.
 Nørre Boulevards skole:
 Overlærer Henry Møller.
 Paradisgades skole:
 Lærer Bent Meng.
 Samsøgades skole:
 Købstadlærer Benny Clausen.
 Sct. Annagades skole:
 Overlærer Inger Lillelund.
 Skovvangskolen:
 Overlærer Niels Peder Flytkjær.
 Vorrevangskolen:
 Købstadlærer Børge Stauenberg Jensen.
 Marselisborg Gymnasium:
 Lektor Erik Tyrrestrup.

Kommunale skoler og skoleledere
pr. august 1964:

Brobjergskolen (C):
 Skoleinspektør Th. Simonsen.
 Finsengades skole (C):
 Skoleinspektør J. G. Søndergaard.

N. J. Fjordsgades skole (C):
 Skoleinspektør A. Holm.
 Frydenlundskolen (V):
 Skoleinspektør frk. J. Esben-Petersen.
 Ingerslevs Boulevards skole (C):
 Skoleinspektør G. M. Nielsen.
 Katrinebjergskolen (N):
 Skoleinspektør P. Vesterbak.
 Lisbjergskolen (C):
 Skoleinspektør H. Rahbek.
 Læssøsgades skole (C):
 Skoleinspektør K. A. Mønster.
 Møllevangskolen (V):
 Skoleinspektør S. Aagaard.
 Ny Munkegades skole (C):
 Skoleinspektør Sv. E. Bang-Sørensen
 Nørre Boulevards skole (C):
 Skoleinspektør B. Kalsbøll.
 Paradisgades skole (C):
 Skoleinspektør frk. E. Heeno.
 Samsøgades skole (C):
 Skoleinspektør H. P. Pedersen.
 Sct. Annagades skole (C):
 Skoleinspektør A. Nordvig-Rasmussen.
 Skovvangskolen (N):
 Skoleinspektør A. M. Pedersen.

Vorrevangskolen (N):
 Skoleinspektør V. Herholdt.
 Marselisborg Gymnasium (C):
 Rektor B. Baunsgård.

Fælleslærerrådet:

Formand: Overlærer fru Else Byrith, Finsensgades skole.
 Næstformand: Overlærer Laurs Gravesen, Samsøgades skole.
 Sekretær: Overlærer Preben Høiriis, Finsensgades skole.

Århus Lærerforening:

Formand: Skoleinspektør Thorkild Simonsen
 Næstformand: Lærer J. C. Jørgensen.

Århus Lærerindeforening:

Formand: Overlærer Grete Holmboe.
 Næstformand: Overlærer Birgit Haaning.

Skolevæsenets kontor:

Skoledirektør Sv. Aa. Rasmussen.
 Viceskoledirektør P. J. Dethlefsen.

MAGISTRATENS 4. AFDELING

Skolevæsenet.

Anton Nielsen og skolen.

Natten til den 26. januar 1964 døde viceskoleledere Anton Nielsen pludselig.

Medlemsbladet for Århus lærerforeninger »Skolen« bragte følgende nekrolog:

Meddelelsen om den vitale mands alt for bratte bortgang virkede næsten lammende på de mange, som Anton Nielsen i sit virksomme liv var kommet i berøring med – privat eller gennem det embede, som han prægede og prydede med sin rige personlighed.

Både som skoleinspektør på Samsøgades skole og senere som viceskoleledere åbenbarede Anton Nielsen usædvanlige pædagogiske evner. Ved sin grundighed og bestandige søgen efter tingenes forudsætninger havde han erhvervet sig en viden, der skabte respekt, og som efter hans mening måtte danne grundlaget for enhver ærlig stillingtagen til problemerne. Traditioner, teser og dogmer måtte i hvert enkelt tilfælde bevise deres gyldighed for at opnå hans accept – og i givet fald vige pladsen for hidtil mere upåagtede faktorer i skolelivet.

Anton Nielsen gik i princippet ud fra den samme erkendelsestrang hos sine medarbejdere og kolleger, og det frigjorde hans argumentation for det autoritative, der nemt stiller sig i vejen for den frie udfoldelse i drøftelserne, samtidig med, at det tillod ham at understrege den enkeltes ansvar med hensyn til at følge den pædagogiske udvikling og selvstændigt tage stilling til, hvad der bedst tjente barnets og den unges åndelige vækst.

Hertil fører mange veje, og blandt dem lagde Anton Nielsen megen vægt på bogen som et af de fornemste midler til oplevelsen ud over meddelelsen. På dette område lå nok hans pædagogiske tyngdepunkt, og bevidstheden om den relativt utilstrækkelige udnyttelse af de værdier, der ligger gemt i den gode bog, blev drivfjederen i et initiativrigt og banebrydende arbejde med at lægge forskningens resultater frem for lærerne på en anskuelig måde og give dem midler i hænde, så børnene kunne øse af bogens kilder i rigeligere mål.

Den fremragende måde, hvorpå han bidrog til denne opgaves løsning, vil utvivlsomt sætte sig spor også på andre områder, hvor vi trods god vilje ikke har formået at give vore elever de rette redskaber til udnyttelse af deres evner.

Anton Nielsen fandt vel nok sin største opgave i vejledningen af de unge. På Marselisborg seminarium, hvor han ved sin død var formand for bestyrelsen, dannede hans store kærlighed til sproget den røde tråd i en inspirerende undervisning, og for de unge vikarer var han en utrættelig hjælper. Men han fandt måske sin største glæde i at konstatere en voksende pædagogisk interesse overalt i lærernes kreds, og han var taknemlig for at være deltager i et frugtbart samarbejde med foreningernes pædagogiske udvalg.

Det menneskeliges betydning for lærergerningen stod med årene mere og mere klart for Anton Nielsen, og den travle embedsmand havde altid stunder til en fortrolig samtale om enhver personlig eller faglig vanskelighed, som han med sit varme hjerte personligt engagerede sig i, og som oftest kunne han placere problemet i det rette perspektiv og derved trøste og hjælpe den anfægtede.

I erkendelse af skolens og hjemmets gensidige afhængighed gik Anton Nielsen stærkt ind for den videst mulige forældrekontakt, der for skolens vedkommende er et nødvendigt led i forståelsen af det enkelte barns vilkår og muligheder, og det lykkedes ham i fuld samklang med sine kolleger på sin skole at udvikle en kontakt på forbilledlig og smittende vis. Få var som han klar over, i hvor høj grad den enkeltes skæbne er betinget af udgangspunkt og omgivelser, og det maner til tolerance og forsigtighed i bedømmelsen.

For Anton Nielsen gav det sig også udslag i beskedenhed og taknemmelighed for det tillidsforhold, han havde til alle sider, og for det harmoniske familieliv, han satte så højt, og som var baggrunden for, at hans livsgerning blev så rig.

Skolen har mistet en af sine bedste, og tabet er tungt, men hans arbejde og forpligtende inspiration har sat ting og tanker i gang, som vil række langt ud i fremtiden og bevare hans minde i en taknemmelig og ærbødig skoleverden.

Århus skolevæsen 1962–1980.

Skolemyndighederne har på grundlag af en række publikationer fra undervisningsministeriet ladet udarbejde en redegørelse for udviklingen inden for Århus skolevæsen indtil 1980.

Der er i redegørelsen ikke taget hensyn til det indlemmede område, og Lisbjergskolen er således heller ikke med i overvejelserne.

Da skolen som bekendt mere end tidligere er inde i en vældig udvikling, må det fremhæves, at de foreliggende betragtninger bygger på, hvordan man ser på skolen i dag.

Redegørelsen omfatter:

- I Elevtallet inden for skolevæsenet
- II Elevklassernes antal
- III Skolevæsenets lokalebehov
- IV Specialundervisningen
- V Skolevæsenets udbygning.

I. Elevtallet inden for skolevæsenet.

Antallet af skolesøgende elever er i alt væsentligt afhængigt af

- A. Antallet af børn i undervisningspligtig alder.
- B. Antallet af børn, der bliver i skolen efter undervisningspligtens ophør.

A. Antallet af børn i undervisningspligtig alder. Elevtilgangen til skolerne syv år frem i tiden kan med ret stor sikkerhed angives, fordi disse børn er født.

Det viser sig, at Århus skolevæsen i 1. hovedskoleklasse indskriver ca. 76 % af det børneantal, der blev født syv år før indskrivningen. Det er en ret lav procentdel af de »fødte« børn, der begynder skolegangen i Århuskolerne. Elevtilgangen i perioden 1970–80 må angives på grundlag af et skøn. Der må regnes med en stigning i fødslernes antal (»de store årganges børn«), og formodentlig vil denne stigning også vise sig i Århus, men her vil den muligvis i kraft af byens udbygning blive mindre.

Tilgangen til 1. hovedskoleklasse vil herefter indtil 1980 ligge mellem 1425 og 1645 børn. Det større antal elever til 1. klasse skulle efter beregninger vise sig sidst i 1970'erne.

Århus skolevæsen har snart i mange år haft en større afgang end tilgang af elever, specielt i de syv første skoleår. Alene fra 1.–5. hovedskoleklasse må der regnes med en afgang på 15 % af 1. klassernes elever.

I denne afgang på 15 % indgår også elever, der overføres til specialundervisning.

Elevtallet for de syv første skoleår vil efter disse beregninger ligge mellem 9.400–9.700 – 1955 havde skolevæsenet det største antal i sin historie, nemlig 12.492.

B. Antallet af børn, der bliver i skolen efter undervisningspligtens ophør.

Der er her tale om elever i 8., 9. og 10. klasse samt realafdelingens klasser.

8. skoleår:

Tilslutningen til 8. skoleår (8. klasse eller 1. real) har efter den nye skolelov været stærkt stigende. 1964 fortsatte ca. 90 % af eleverne i 7. klasserne (skoleåret 1963/64) i 8. klasse eller 1. realklasse.

Der regnes i oversigten med, at tilslutningen fra 1970 er 100 %, det vil sige, at 8. skoleår skulle være obligatorisk fra dette år.

9. skoleår:

9. klasse optræder første gang 1954. August 1964 fortsatte ca. 80 % af eleverne i 8. klasse og 1. realklasse (skoleåret 1963/64) i 9. klasse og 2. realklasse.

Der regnes i oversigten med, at 100 % af eleverne fortsætter med et 9. skoleår i 1975.

10. skoleår:

Århus skolevæsen har i skoleåret 1964/65 3 10. klasser. Elever, der ønsker tiende skoleår, har således foreløbig været at finde i 3. real (= realklassen).

Der regnes med, at 70 % af 9. skoleårs elever fortsætter med et 10. skoleår fra 1980.

Forholdet mellem antal elever til 1. realklasse og 8. klasse.

Med fordelingen, som er praktiseret ved Århus skolevæsen efter den nye skolelov, må man regne med, at 35 % af eleverne i 7. skoleår fortsætter skolegangen i 1. realklasse.

Efter disse beregninger vil elevtallet efter 7. skoleår vokse fra omkring 2.600 til 3.300. Fordelingen af de 3.300 elever mellem realafdelingen og 8., 9., 10.-afdelingen vil blive som 1.200 mod 2.100 børn.

Skolevæsenets samlede elevtal indtil 1980 vil således blive ret konstant, idet det sandsynligvis vil svinge mellem 12.000 og 13.000 elever.

Det konstante elevtal er en stor fordel for skolevæsenet, idet der ikke kræves udbygning af skolevæsenet for at klare en stigning i elevtallet, men en udbygning vil betyde en forbedring af de eksisterende forhold.

II. Elevklassernes antal.

Klassekvotienten er den afgørende faktor ved beregningen af antallet af elevklasser.

Med en gennemsnitskvotient for 1.-7. skoleår på 24 – samme kvotient som undervisningsministeriet regner med i sine publikationer – må Århus skolevæsen regne med en klassekvotient i 1. hovedskoleklasse på 27, idet det forudsættes, at fra- og tilflytningen vedbliver at virke i samme forhold som de senere år.

Antallet af elevklasser fra 1.-7. skoleår vil i perioden indtil 1980 ikke vise noget stort udsving, 390-400.

Antallet af elevklasser efter 7. skoleår beregnes med en klassekvotient på 20. Der vil herefter blive indtil 108 elevklasser i 8., 9., 10.-afdelingen mod indtil 66 klasser i realafdelingen.

Elevtallet er, som det ses, ret konstant indtil 1980. I samme periode vil elevklassernes antal forøges med omkring 40, og denne forøgelse skyldes den større tilslutning til fortsat skolegang og en mindre klassekvotient.

III. Skolevæsenets lokalebehov.

De ministerielle byggeprogrammer afviger fra de hidtil mest praktiserede programmer derved, at der beregnes et normalklasseværelse til hver elevklasse.

Gennem mange år har det almindeligste byggeprogram med hensyn til klasseværelser været, at 1. og 2. hovedskoleklasse delte lokale, mens alle andre elevklasser fik eget lokale. Dette princip er der bygget efter i det mindste siden 1937, hvor Skovvangskolen blev opført.

IV. Specialundervisningen.

Skolevæsenet har en størrelse, der gør det muligt at udbygge en passende specialundervisning. Der har siden 1953 foreligget aftale mellem Århus og Århus

amts sognekommuner om specialundervisning af svagthørende, svagtseende og talemiddende børn. Ca. halvdel af de børn, der i dag undervises ved Århus skolevæsen inden for de nævnte kategorier, har bopæl uden for Århus kommune.

Skoleloven af 1958 fastsatte kommunernes pligt til at indrette specialundervisning for børn med et eller andet handicap. Skolevæsenet har foruden den efter skoleloven dikterede undervisning også taget anden form for specialundervisning op.

Elevtallet til specialundervisning er sammenlignet med det samlede elevtal meget ringe. Lokalebehovet for disse klasser, hvis der ikke inddrages et større skoleområde end for tiden, vil naturligvis også være meget beskedent i sammenligning med det samlede lokalebehov.

V. Skolevæsenets udbygning.

Med det beregnede antal 1. klasser skønner man, at der skulle mangle lokaler svarende til to 3-sporede skoler, to skoler hver med 7-800 elever fordelt på 50-60 elevklasser.

En forøgelse af de nuværende skolars lokaleantal vil sandsynligvis hverken i økonomisk eller pædagogisk henseende være at foretrække. Et forudseende byråd har ved sin planlægning muliggjort, at der kan sikres skolevæsenet endnu to skoler, hvis det skulle ønskes at give undervisningen bedre lokaleforhold. En skolegrund er således reserveret på Langenæs og en anden på Oldjorden.

Århus skolevæsen er sikkert blandt de bedst stillede større skolevæsen her i landet med hensyn til lokaleforhold og klassekvotient, som er to afgørende faktorer for undervisningens muligheder.

Den store udbygning, der har fundet sted og finder sted ved opførelsen af nye skoler, sammen med det omfattende moderniseringsarbejde, der allerede er gennemført, giver skolevæsenet et særdeles godt udgangspunkt for en videre udbygning.

Skolebygninger.

I tidsrummet 1. august 1963 til 1. august 1964 er der ud over almindelige bygningsvedligeholdelser og istandsættelser af inventar udført følgende større arbejder:

Brobjergskolen. Inspektørboligen er hoveddistandsat i forbindelse med inspektørskiftet.

Finsensgades skole. Taget på gymnastiksalsbygningen er omlagt, og i forbindelse hermed er den øverste gymnastiksal blevet forsynet med nye ovenlysvinduer og akustiklofter.

På *N. 7. Fjordsgades skole* er der indrettet metalsløjdløkal i det tidligere baderum for pigegymnastiksalen, og i skolens tagetage er der i det tidligere vaskerum for skolekøkkenet indrettet et lokale for undervisningen af tunghøre børn. Skolens gange og trapper er blevet lydreguleret.

Frydenlundskolen. 3. byggeafsnit, som indeholder fagllokaler, administration, lærerværelse, sportssal, klublokaler og sikringsrum m. m., er under opførelse og vil efter planen være færdig til skoleårets begyndelse 1965.

På *Ingerslevs Boulevards skole* er påbegyndt en ombygning af tagetagen. Der er indrettet depotrum, og gangen er ført igennem fra trappe til trappe.

På *Læssoesgades skole* har man påbegyndt indlægning af fjernvarme. Der er installeret hustelefonanlæg samt urc- og ringeanlæg.

På *Nørre Boulevards skole* er den tidligere læsestue indrettet til normalklasseværelse.

Skolens sportssal og sløjdløkal blev taget i brug ved skoleårets begyndelse 1963.

I januar 1964 påbegyndtes opførelsen af en bygning, der skal indeholde 2 lokaler til undervisning af spastiske børn samt lokaler til skolelæge og sygeplejerske. Bygningen ventes færdig omkring 15. oktober 1964.

På *Paradisgades skole* er taget mod gården fornyet.

Skovvangskolen. Parkeringspladen ved hovedindgangen er udvidet. Sløjdløkalet er istandsat med nyt gulv og lydregulering samt en del nyt inventar.

Eleverne.

Elevernes fordeling i kommunens skoler 1. september 1963:

	Dreng	Piger	I alt
Antal elever	6.766	6.620	13.386
heraf over undervisningspligtig alder	1.594	1.654	3.248
heraf fra andre kommuner	158	156	314
heraf over undervisningspligtig alder	126	138	264

Af de opførte elever har følgende antal modtaget specialundervisning:

a) i specialklasse:

	Dreng	Piger	I alt
svagtbegavede	121	111	232
læseretarderede	71	28	99
svagthørende	15	13	28
svagtseende	8	3	11
I alt	215	155	370

b) i specialskole:

adfærdsvanskelige	15	3	18
-----------------------------	----	---	----

c) supplerende undervisning:

læseretarderede	149	86	235
talehæmmede	73	33	106

I alt	222	119	341
-----------------	-----	-----	-----

Århus kommunes børn i undervisningspligtig alder 1. september 1963:

	Dreng	Piger	I alt
i Århus kommunes skoler	5.140	4.948	10.088
i andre kommuners skoler	20	21	41
i statsskoler	11	10	21
i private eksamensskoler	366	318	684
i andre private skoler (herunder børnehjem)	89	72	161
uden undervisning på grund af sygdom	-	1	1
i eksternatskole	22	22	44
udsættelse af skolegang	3	5	8
I alt	5.651	5.397	11.048

Oversidning pr. august 1964, se tabel 2, side 150.

Eleveantal og klasseantal pr. 1. august 1964, se tabel 3, side 151.

Lærerpersonalet.

For skoleåret 1964/65 er der ved Århus kommunale skolevæsen i alt normeret 591 stillinger med undervisningstimer, nemlig:

18 skoleinspektører
29 viceinspektører
12 konsulenter for specialundervisning (skolepsykologer)
224 lærere
272 lærerinder
21 timelærere
15 timelærerinder.

Herudover er der 1 skoledirektør
1 viceskoledirektør
1 ledende skolepsykolog.

Vedrørende de normerede stillingers besættelse er der sket følgende ændringer:

Viceskoledirektør :

Viceskoledirektør Anton Nielsen er afgang ved døden 26. januar 1964. Hidtilværende skoleinspektør ved Ny Munkegades skole P. J. Dethlefsen er ansat som viceskoledirektør fra 15.5.64 at regne.

Skoleinspektører :

Skoleinspektør ved Brobjergskolen E. K. Agerschou er bevilget afsked med pension på grund af alder fra 31.3.64 at regne.

Skoleinspektør P. J. Dethlefsen, Ny Munkegades skole er fra 15.5.64 ansat som viceskoledirektør ved Århus kommunale skolevæsen.

Hidtilværende viceinspektør ved N. J. Fjordsgades skole Th. Simonsen er ansat som skoleinspektør ved Brobjergskolen fra 1.4.64 at regne.

Viceskoleinspektører :

Viceskoleinspektør ved Samsøgades skole H. Brandt Lassen er bevilget afsked med pension på grund af alder fra 31.7.64 at regne.

Viceskoleinspektør ved Møllevangskolen Peter Pedersen er ansat som skoleinspektør ved Rundhøjskolen under Holme-Tranbjerg kommune fra 1.7.64 at regne.

Viceskoleinspektør ved N. J. Fjordsgades skole Th. Simonsen er ansat som skoleinspektør ved Brobjergskolen fra 1.4.64 at regne.

Hidtilværende lærer i Gladsaxe Kaj Fisker Jensen er ansat som viceskoleinspektør ved N. J. Fjordsgades skole fra 1.4.64 at regne.

Overlærer frøken Karen Margrethe Jensen er ansat som viceskoleinspektør ved Samsøgades skole fra 1.8.64 at regne.

Overlærer Aage Georg Jensen er ansat som viceskoleinspektør ved Frydenlundskolen fra 1.8.64 at regne.

Overlærere :

Afgang :

Overlærer Aage Georg Jensen er fra 1.8.64 ansat som viceskoleinspektør ved Frydenlundskolen.

Overlærer Robert Astrup er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31.7.64.

Overlærer Betty Lund er bevilget afsked med pension på grund af alder pr. 31.7.64.

Overlærer Maria Andersen er bevilget afsked med pension på grund af alder pr. 31.7.64.

Overlærer Elna Hansen er bevilget afsked med pension på grund af sygdom pr. 31.7.64.

Overlærer Ellinor Olsen er afgang ved døden 7.2.64.

Overlærer Karen Margrethe Jensen er ansat som viceskoleinspektør ved Samsøgades skole fra 1.8.64 at regne.

Overlærer Else Nielsen er fra 1.8.64 at regne ansat ved Tårnby skolevæsen.

Overlærer Elin Astrup er fra 1.8.63 at regne ansat ved Tuse skole.

Lokale oprykninger :

Lærer J. O. Lang..... fra 1.4.64

Lærer J. L. Gjørup..... fra 1.7.64

Lærer R. Winther Sørensen..... fra 1.8.64

Lærer A. O. Baadsgaard..... fra 1.9.64

Lærer H. F. Schultz..... fra 1.9.64

Lærer N. P. Flytkjær..... fra 1.1.65

Lærerinde Doris Pytlich..... fra 1.3.64

Lærerinde Anna Ulla Nielsen..... fra 1.6.64

Lærerinde Anna Schmidt..... fra 1.6.64

Lærerinde Agnete Dabelsten..... fra 1.8.64

Lærerinde Marie Knudsen..... fra 1.8.64

Lærerinde Anne Winther Sørensen..... fra 1.8.64

Lærerinde Anna Moesgaard Pedersen..... fra 1.9.64

Lærerinde Gyda Gram Pedersen..... fra 1.12.64

Købstadlærere :

Ovennævnte oprykninger til overlærere:

J. O. Lang,

J. L. Gjørup,

R. Winther Sørensen,

A. O. Baadsgaard,

H. F. Schultz,

N. P. Flytkjær.

Lærer Harald Pedersen er ansat ved Sanderum Centralskole fra 1.8.64.

Lærer Henry Kaae er ansat ved Ulstrup Fællesskole fra 1.8.64.

Lærer Bent Jørgensen er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31.7.64.

Lærer Folmer Husted er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31.7.64.

Lokale oprykninger til købstadlærere :

Lærer Sven Erik Ahlstrøm,
 Annag..... fra 1.8.64 (aspirant)
 Lærer Aksel Damkjær, Møllev.... fra 1.8.64 (aspirant)
 Lærer Poul Faurbye, Katr..... fra 1.8.64 (aspirant)
 Lærer Henrik Jespersen, Møllev.. fra 1.8.64 (aspirant)
 Lærer P. Rahbek Kristensen, Brobj. fra 1.8.64 (aspirant)
 Lærer Gunner Nielsen, Skovv.... fra 1.9.64
 Lærer Hans Chr. Kjær Petersen,
 Fjords..... fra 1.9.64
 Lærer Allan Bjørn Thomsen, Læss. fra 1.8.64 (aspirant)

Købstadlærerinder :

Ovennævnte oprykninger til overlærere:

Doris Pytlich, f. Møller,
 Anna Ulla Nielsen, f. Lorentzen,
 Anna Schmidt, f. Andersen,
 Agnete Dabelsten, f. Riber,
 Marie Knudsen,
 Anne Winther Sørensen, f. Kahl,
 Anna Moesgaard Pedersen, f. Pedersen,
 Gyda Gram Pedersen, f. Olsen.

Lærerinde Birthe Laursen, f. Gjaldbæk, er ansat i Fredericia fra 1.8.64.

Lærerinde Kirsten Vosegaard er ansat i Grindsted fra 1.8.64.

Lærerinde Inger Ovesen er ansat i Brabrand fra 1.8.64.

Lærerinde Birthe Jørgensen, f. Pedersen, er fra 1.8.64 ansat ved Ganløse skole.

Lærerinde Bodil Hansen, f. Søgaard, er bevilget afsked pr. 31.7.64 efter ansøgning.

Lærerinde Brynhild Würtz, f. Mortensen, er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31.7.64.

Lærerinde Anny Boes er ansat i Helsingør fra 1.8.64.

Lærerinde Inge Kjøgs Christensen, f. Rosleff, er fra 1.8.64 ansat i Middelfart.

Lærerinde Åse Mosumgaard, f. Mathiasen, er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31.3.64.

Lærerinde Hanne Petersen, f. Højsgaard, er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31.3.64.

Lærerinde Anna Mønster er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31.7.64.

Lærerinde Sonja Dybdahl er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31.10.64.

Lokale oprykninger :

Lærerinde Elsa Ruth Andersen, Skovv.... fra 1.9.64
 Lærerinde Inga Worre Bech, N. B..... fra 1.9.64
 Lærerinde Gudrun Cordes, f. Nielsen, Katr. fra 1.8.64
 Lærerinde Elsi Dall, f. Markussen, Møllev. fra 1.8.64
 Lærerinde Karen Haugsted Fuglsang,
 f. Hansen, Skovv..... fra 1.8.64
 Lærerinde Tove Solveig Jacobsen, f. Mik-
 kelsen, Katr..... fra 1.8.64

Lærerinde Ulla Elfrida Larsen, f. Enevold-
 sen, Fjord..... fra 1.8.64
 Lærerinde Ellen J. Hedegaard Laursen,
 f. Jørgensen, Katr..... fra 1.8.64
 Lærerinde Grethe Liisberg, f. Sivertsen,
 Skovv..... fra 1.8.64
 Lærerinde Inger Nørgaard Møller, N. B... fra 1.8.64
 Lærerinde Vibeke Reinholdt Nielsen, Vorrev. fra 1.8.64
 Lærerinde Margrethe Skov Petersen,
 f. Andreasen, Læss..... fra 1.8.64
 Lærerinde Ingrid Sørensen, Brobj..... fra 1.8.64
 Lærerinde Else Therkelsen, f. Pedersen, Fins. fra 1.8.64
 Lærerinde Birthe Møller Troelsen, N. M... fra 1.8.64
 Lærerinde Aase Holmelund Winterberg,
 f. Hansen, Skovv..... fra 1.8.64
 Lærerinde Lisa Corell-Nielsen, N. M..... fra 1.9.64
 Lærerinde Inge Seier Koldby Jensen, f. Pe-
 tersen, Fjord..... fra 1.9.64
 Lærerinde Edda Lieschen Storgaard,
 f. Lange, Brobj..... fra 1.9.64
 Lærerinde Anne-Lise Thorup, f. Kækel, N. B. fra 1.9.64

Hidtilværende lærerinde ved Egegård skole, Glad-
 sax kommunale skolevæsen, fru Ellen Jensen, f. Kjeld-
 sen, er fra 1.8.64 ansat som købstadlærerinde ved Århus
 kommunale skolevæsen.

Statistisk oversigt vedrørende sygeforsømmelser og
 permissionstimer for lærerpersonalet 1963/64 findes
 side 154, tabel 7.

Lærerudveksling.

Fra Bergen havde Århus skolevæsen besøg i dagene
 22. september–2. oktober 1964 af lærerne fru Aase
 Hongset og hr. Kristen Tolleshaug.

Lærerinde fru Aase Hongset havde anmeldt føl-
 gende program for sine timer:

- 1) Over de høje fjelle (Jotunheimen og Rondane, ferdsl i fjellet, seterdrift, dyreliv).
- 2) Norsk natur i norsk diktning.
- 3) Bergen – vennskapsbyen.
- 4) Enkle norske folkeviseleiker (I sal.)«

Fru Aase Hongset var interesseret i at se gymna-
 stikundervisning på forskellige klassetrin.

Lærer Kristen Tolleshaug havde anmeldt følgende
 program til sine timer:

- 1) Finnmark og Finnmarksvidda.
- 2) Geiranger.
- 3) Norske folkeeventyr.

Hr. Tolleshaug var særlig interesseret i at overvære
 undervisning i formning (sløjd) fra 3.–7. klassetrin.

Udvekslingslærerne besøgte skoler efter følgende
 plan:

Lærerinde fru Aase Hongset :

- Brobjergskolen 23.-25. september
 Sct. Annagades skole 26.-28. september
 Skovvangskolen 29. september-1. oktober.

Lærer Kristen Tolleshaug :

- Nørre Boulevards skole 23.-24. september
 Vorrevangskolen 25.-28. september
 Ing. Boulevards skole 29. september-1. oktober.

Det er udvekslingslærernes opgave at orientere eleverne om deres hjemlands natur, kultur, sprog og erhvervsforhold, og det påregnes, at de taler med og til eleverne 2-3 timer pr. dag.

Udvalget vedrørende lærerudveksling:

- Rådmand Rud. Jensen,
 Sognepræst J. Chr. Basse,
 Overlærer Jørgen Kingo Nielsen,
 Overlærer Alice Lind Andersen.
 Rektor B. Baunsgaard.

Kursusvirksomheden 1963-64.

Århus Lærerforeningers Årskursus afsluttede i maj 1964 sin 24. sæson. Kursusvirksomheden, hvortil lærere fra Århus kommune og fra Århus amt har haft adgang, omfattede faglige og metodiske kursus. Til de faglige kursus har der været tilmeldt 61 kursister fordelt på 5 hold, til de metodiske kursus 639 kursister fordelt på 18 hold. Desuden har der været afholdt 5 pædagogisk-faglige møder og 4 instruktioner. I alt 1.126 kursister, heraf 568 fra Århus kommunale skolevæsen. Der har på de faglige og metodiske kursus været læst 876 lærertimer og 17.113 elevtimer.

Årskursus (105 timer).

- Dansk II v. universitetsadjunkt J. Vosmar og amanuensis H. Veirup
 Historie II ved adjunkt Preben Sørensen
 Kristendomskundskab II v. professor Regin Prenter og universitetslektor Johs. Ågård
 Zoologi II v. afdelingsleder Palle Johnsen.

Faglærerkursus (52 timer).

- Tysk v. amanuensis Bengt Algot Sørensen.

Metodiske kursus af forskellig varighed.

- Dansk i 8.-9. kl. (2 hold) - (6 timer) ved pæd. konsulent Knud Nymand
 Formning (24 timer) ved overlærer Bent Riber

Gruppearbejdets metodik (6 timer) ved seminarieadjunkt H. Troensegård

Gymnastik for lærerinder (60 timer) ved seminarielærerinde Helga Eriksen, gymnastikinspektør Grethe Halkjær, seminarieadjunkt Lisbeth Hasselager, overlærer Knud Schøler

Gymnastik for lærere (60 timer) ved overlærer Knud Schøler, overlærer Ole Dorph Jensen, seminarielektor N. K. Mølgård, seminarielektor Harding Sørensen, lærer Jørgen Christensen, forstander A. Bjerregård.

Maskinskrivning (75 timer) ved skoleinspektør Hans Pedersen.

Matematik (2 hold) - (30 timer) ved seminarieadjunkt Inga Nielsen.

Orientering (12 timer) ved skoleinspektør H. Sidenius, viceinspektør Grauslund, lærer Finn Sørensen, pæd. konsulent Carl Stjerne.

Regnestokken (6 timer) ved skoleinspektør Hans Pedersen.

Regnskabsføring (24 timer) ved overlærer Oskar Jensen.

Småbørnsundervisning (38 timer) ved afdøde vicedirektør Anton Nielsen, pæd. konsulent Knud Nymand, øvelsesskoleleder Hans Rasmussen, skoleinspektør Thorkild Simonsen, overlærer Dagny Jensen, lærer Finn Rasmussen.

Sandsynlighedsregning (10 timer) ved lektor A. Nygård.

Sproglig forståelse (2 hold) - (12 timer) ved fagkonsulent A. Holmboe.

Svømning (24 timer) ved seminarielektor N. K. Mølgård.

Week-end-kursus i historie (8 timer) ved rektor Johs. Hoffmeyer, seminarieadjunkt I. Engelbrecht Christiansen, professor Kjeld Winding.

Gymnastikkurserne har været arrangeret i samarbejde med amsudvalget for skoleidræt. Week-end-kurset i historie i samarbejde med Dansk Historielærereforening.

Pæd.-faglige møder.

Problemer omkring realafdelingen - undervisningsinspektør Vilh. Baltzer.

Problemer omkring sløjd og værkstedsundervisningen - sløjdinspektør Kjeld Pedersen.

Lærerkollegiets pædagogiske virksomhed - viceinspektør B. Risom Pedersen.

Realafdelingens målsætning i sprogundervisningen - overlærer Edith Henningsen, lektor A. P. Rossen, lektor O.B. Lyngbye, viceinspektør Erik Askel.

Undervisningen i udelte klasser - overlærer Inger Liljelund, pæd. konsulent Knud Nymand.

Instruktioner.

»Mellemløbelige problemer i skolen« arrangeret i forbindelse med Unesco-ugen – skoleinspektør E. Salomonsen, praktikleder G. Rigø, lærer Egede Nielsen.

Engelsk i realafdelingen – fagkonsulent H. Munkholm. Deletimer i dansk – pæd. konsulent Knud Nymand. Orientering i de mindre klasser – lærer Finn Johansen.

Der har desuden været afholdt følgende karaktergivningskursus:

Matematik i 3. real – skoleinspektør Gunnar Nielsen. Fysik i 3. real – fagkonsulent Poul Hanghøj

Engelsk i 3. real – skoleinspektør Ahlmann Nielsen.

Biologi (geografi) i 3. real – fagkonsulent Chr. Pedersen.

Dansk i 9. kl. – vicedirektør P. Detlefsen.

Regning i 9. kl. – skoleinspektør P. Vesterbak.

Orientering i 9. kl. – undervisningsinspektør H. Bjerg. Håndarbejde – pæd. konsulent Agnes Andersen.

Sløjd – pæd. konsulent V. Rosenbech.

500 lærere fra Århus by og 200 lærere fra Århus amt har deltaget i disse kursuser.

Skolebibliotekerne.

I henhold til skoleplanen omfatter skolebibliotekarernes arbejde følgende områder:

- 1) Udlåns- og læsestuetimer.
- 2) Rådgivningstimer for lærerne.
- 3) Andet arbejde i forbindelse med skolebiblioteket.

1. Udlåns- og læsestuetimer.

Disse timer er som regel placeret fra kl. 14 på ugens 4 første dage, og her har elever fra 4. hovedskoleklasse og opefter adgang til hjemlån af skøn- og faglitterære bøger, ligesom eleverne har mulighed for selvstændigt læsestuearbejde i tilknytning til skolens forskellige fag.

Omfanget af de enkelte klassers benyttelse af skolebibliotekets udlån og læsestue vil i første række afhænge af klassens dansklærer, da det er dansklæreren, der er bestemmende for:

- 1) om eleverne får lyst til at læse – og dermed til at bruge bøgerne.
- 2) om eleverne får den nødvendige læseteknik.
- 3) om eleverne får en hensigtsmæssig indføring i brug af bøger.

Også for skolens forskellige faglærere er der gode muligheder for at henvise eleverne til læsestuen for at løse forskellige opgaver i forbindelse med den daglige undervisning.

Adskillige dansk- og faglærere har i det forløbne år gjort en udmærket indsats på det nævnte område.

2. Rådgivningstimer.

Efter samråd med skolebibliotekarerne har skolekommissionen vedtaget, at rådgivningstimerne placeres mandag og torsdag kl. 11.25–12.10.

I forbindelse med rådgivningstimerne har skolebibliotekerne udsendt en lille brochure »Skolebiblioteket i undervisningen«, hvorefter skolebibliotekaren i den udstrækning, det er muligt, vil være den enkelte lærer behjælpelig på følgende områder:

- 1) Undervisningen:
 - a) arbejde i forbindelse med brug af bøger i klassen eller i læsestuen.
 - b) tilrettelægnning af opgaver ved brug af bøger.
 - c) evt. hjælp til dansklærer ved børnenes indføring i skolebiblioteket (4.–5. skoleår).

2) Klassebiblioteker 1.–9. skoleår:

Hvis enkelte bøger i de skønlitterære klassebiblioteker ikke er af passende sværhedsgrad for evt. svage læsere, vil skolebibliotekaren være dansklæreren behjælpelig med at finde frem til de rigtige bøger. Der er fuldt udbyggede klassebiblioteker for 1.–3. skoleår, hvor bøgerne også kan hjemlånes.

Fra 4.–9. skoleår vil der ske en gradvis opbygning af klassebibliotekerne, der kan bruges på klasse som »frilæsning«, men bøgerne kan ikke hjemlånes, da eleverne her må henvises til skolebibliotekets udlån.

Der er også klassebiblioteker for læseklasser, læsehold og hjælpeklasser.

3. Emnebiblioteker for elever (og lærer) til det emne inden for et eller flere fag, som læreren ønsker at lade eleverne arbejde særligt med (jvf. skolebibliotekets boglister).

4. Henvisningsbøger til de forskellige emner inden for de enkelte fag, d.v.s. skøn- og faglitterære bøger, som læreren med fordel kan henvise eleverne til, når man ønsker at øge deres interesse og kundskaber i stof fra undervisningen (jvf. »Bogen i undervisningen«).

5. Oplæsningslitteratur for de enkelte klasstrin, så børnene gennem lærerens oplæsning af afsnit fra forskellige bøger selv får lyst til at læse gode børnebøger.

6. Biblioteksbesøg på folkebiblioteket formidles af skolebibliotekaren (jvf. undervisningsplanen).

7. Klassesæt fra fællessamlingen (jvf. katalogen) ligesom evt. andre bøger fra børnebiblioteket bestilles hos skolebibliotekaren. Lærerne er altid velkomne til selv at udvælge bøger på børnebiblioteket.

8. Andet samarbejde:

- med dansklærerne, når eleverne i 4. klasse begynder som lånere i skolebiblioteket.
- med faglærerne vedrørende forslag til egnet litteratur i skolebibliotekets forskellige samlinger.
- med lærerne, der ønsker at henvise elever til læsestuen i fritiden med særlige opgaver i tilknytning til skolens forskellige fag.

Da »Undervisningsvejledning for folkeskolen« og »Afsluttende prøver i folkeskolen« gang på gang pointerer, at »undervisningsvejledningens program ikke kan gennemføres uden støtte i et velorganiseret skolebibliotek«, vil betydningen af skolebibliotekarens rådgivningstimer vokse i takt med den metodiske gennemførelse af den nye undervisningsplan.

Skolebibliotekarerne ved de enkelte skoler:

Brobjergskolen	Overlærer Naomi Pedersen
Finsensgade	Overlærer Villy Ajstrup
N. J. Fjordsgade	Overlærer Kurt Nielsen
Frydenlundskolen	Overlærer Einar Møller
Ingerslevs Boulevard	Overlærer Hakon Bollesen
Katrinebjergskolen	Overlærer Børge Haurdahl
Lisbjergskolen	Lærer Søren Hede
Læssøsgade	Overlærer Aage Agger
Møllevangskolen	Overlærer Vagn Baggesen
Ny Munkegade	Lærer Finn Sørensen
Nørre Boulevard	Overlærer Henry Møller
Paradisgade	Viceinspek. S. Bang-Sørensen
Samsøgade	Overl. J. Damsg. Gregersen
Sct. Annagades skole	Overl. Arne Bentzen
Skovvangskolen	Overl. Wagn Kruse
Vorrevangskolen	Viceinsp. P. H. Kristiansen

Standpunktsprøver.

i skoleåret 1963/64:

3. hovedskoleklasse:

onsdag 13. maj 1964: diktat (50 minutter).
torsdag 14. maj 1964: regning (50 minutter).

4. hovedskoleklasse:

onsdag 13. maj 1964: diktat (50 minutter)
torsdag 14. maj 1964: regning (50 minutter)
fredag 15. maj 1964: spørgestil (100 minutter) for de skoler, der ønsker at bibeholde denne prøve.

5. hovedskoleklasse:

- prøve: mandag 13. januar 1964: diktat kl. 8⁰⁰-8⁵⁵
mandag 13. januar 1964: læseprøve kl. 9⁰⁵-9⁵⁵ (heraf 15 min. til selve læseprøven).
tirsdag 14. januar 1964: regning kl. 8⁰⁰-8⁵⁵.
- prøve: torsdag 27. februar 1964: orddiktat kl. 8⁰⁰-8⁵⁵.
torsdag 27. februar 1964: regning kl. 9⁰⁵-9⁵⁵.
fredag 28. februar 1964: genfortælling kl. 8⁰⁰-9⁵⁵.

6. hovedskoleklasse:

- tirsdag 7. april 1964: regning (90 minutter).
onsdag 8. april 1964: diktat (50 minutter).
torsdag 9. april 1964: træningsregning (40 minutter).
fredag 10. april 1964: læsestil (100 minutter).
Samme opgaver anvendes i 6. a, b- og c-klasserne.

7. hovedskoleklasse:

- mandag 27. januar 1964: træningsregning (40 min).
onsdag 29. januar 1964: diktat (50 minutter).
fredag 31. januar 1964: tekstregning (100 min.).
lørdag 1. februar 1964: læseprøve (50 min., heraf 15 min. til selve læseprøven).

Standpunktsprøverne er kun et led i det daglige arbejde og er derfor kun vejledende i lærerens samlede bedømmelse af elevens præstationer.

Vedrørende *årsprøver* har skolekommissionen vedtaget følgende ordning for tiden indtil 1. april 1965:

Mundtlig årsprøve:

De elever i 2. realklasse, der skal til eksamen i latin, får 2 dages læseferie før eksamen. De øvrige elever i klasserne har i almindelighed normal skolegang. Inspektørerne placerer latinprøven.

I 2. realklasse og 8. klasse afholdes mundtlig årsprøve i indtil 3 fag efter lærerrådets afgørelse. Forud for hvert fag, hvor det skønnes rimeligt, lægges 1 dags læseferie.

I 1. realklasse afholdes årsprøve i indtil 2 fag efter lærerrådets afgørelse. Læseferie som for 8. klasse og 2. realklasse. Prøvefagene udvælges af skoleinspektøren. Censorer fås fra egen skole til alle mundtlige årsprøver.

Eventuelle mundtlige årsprøver afsluttes onsdag den 17. eller torsdag den 18. juni, og efter denne dato er almindelig skolegang sluttet for de pågældende elever.

Der gives kvartalskarakterer som sædvanlig i alle fag, inden årsprøven afholdes. Prøvens karakterer indføres derefter særskilt.

Skriftlig årsprøve i 8. klasse og 1. realklasse:

Dansk: Opgaver udsendes fra skolevæsenets kontor med undtagelse af referatstil.

a) Læsestil eller fristil efter lærerens eller elevernes valg tirsdag den 9. juni kl. 8 (eleverne har fri resten af dagen).

Ønsker skolen referatstil, må den udarbejdes af faglærerne.

b) Diktat onsdag den 10. juni kl. 8-9. (Derefter almindelig skolegang).

Regning/matematik samt maskinskrivning:

Opgaverne udarbejdes af de enkelte skolars faglærere.

Tidspunktet for prøverne fastsættes af den enkelte skole.

Prøve i talopgaver kan afvikles kl. 8-9. Resten af dagen normal skolegang.

Prøve i tekstopgaver og matematik bliver prøvedag uden almindelig skolegang for de pågældende klasser.

Maskinskrivning: Prøven kan gennemføres kl. 8-10, derefter almindelig skolegang.

Svømmeundervisning.

Som foregående år har samtlige 4. hovedskoleklasser fået svømmeundervisning i 1 ugentlig time i skolerået 1964/65.

Denne svømmeundervisning har fundet sted i Århus kommunes svømmehal med undtagelse af de to skoler,

der selv har svømmesal: Vorrevangskolen og Frydenlundskolen. – Desuden har Lisbjergskolens 4. klasse fået svømmeundervisning i Vorrevangskolens svømmesal.

Eleverne (med undtagelse af eleverne fra Brobjergskolen, der ligger meget nær svømmehallen) beforders med rutebil til og fra svømmehallen.

Svømmebassinet på Vorrevangskolen har nu været i brug siden 1958, og i disse år har mange børn lært at svømme og bevæge sig hjemmevant i det våde element. Dette er meget væsentligt, thi der skabes nu muligheder for at undgå nogle af sommerens drukneulykker.

Alle elever fra 3. klasse og opefter deltager i undervisningen og får en times svømmeundervisning om ugen gennem hele resten af deres skoletid. Der lægges mest vægt på den elementære bryst- og rygsvømning, og efter denne indlæring arbejdes der på at tage de forskellige svømmeprøver:

1. Den lille svømmeprøve.
2. Den danske skoles svømmeprøve.
3. Den danske skoles frisvømmerprøve.
4. Den danske skoles livredderprøve.

Hvert år aflægges her ca. 300 svømmeprøver.

De fleste af børnene nyder at være i svømmehallen og forlader meget nødtigt bassinet, når der fløjtes op. Svømmehallen er afgjort skolens populæreste rum.

Frydenlundskolen har efter sommerferien 1963 taget sin svømmehal i brug.

Realeksamen og statskontrollerede prøver 1964.

Skole	Dimittender til realeksamen		Dimittender ved den statskontrollerede prøve ved afslutningen af				Dimittender ved teknisk forberedelseseksamen	
			9. klasse		10. klasse			
	Dreng	Piger	Dreng	Piger	Dreng	Piger	Dreng	Piger
Brobjergskolen	17	17	—	17	—	—	12	4
Finsensgades skole	18	30	16	31	—	—	—	—
N. J. Fjordsgades skole	27	25	14	14	10	10	—	—
Frydenlundskolen	17	22	—	12	—	—	—	—
Ing. Boulevards skole	14	16	4	13	—	20	18	4
Katrinebjergskolen	22	21	17	23	—	—	—	—
Lisbjergskolen	—	—	—	—	—	—	—	—
Læssøsgades skole	11	15	16	12	—	—	—	—
Møllevangskolen	16	16	18	19	—	—	—	—
Ny Munkegades skole	20	—	31	—	19	—	—	—
Nørre Boulevards skole	11	—	10	7	—	—	—	—
Paradisgades skole	—	14	5	8	—	—	—	—
Samsøgades skole	17	15	8	6	—	—	15	—
Sct. Annagades skole	12	15	12	18	—	—	—	—
Skovvangskolen	35	20	13	19	—	—	—	—
Vorrevangskolen	17	20	15	21	—	—	—	—
I alt	254	246	179	220	29	30	45	8

Bassinet i svømmehallen er udelukkende et øvelsesbassin, så der kan ikke foretages udspring og dykning. Svømmeprøver må derfor aflægges i »Århus Svømmehal«; men det grundlæggende arbejde gøres i timerne.

Svømmeundervisningen starter i 3. klasse med én ugentlig time og påregnes fortsat skoletiden igennem. Allerede på nuværende tidspunkt har svømmehallen vist sin berettigelse, idet samtlige elever, der gik ud af skolen nu til sommerferien, kunne svømme, og eleverne på nuværende 8. og 9. klassetrin svømmer udmærket og har stiftet bekendtskab med samtlige svømmearter.

Statistik vedrørende 4. hovedskoleklassernes svømmeundervisning i skoleåret 1963/64 findes side 157, tabel nr. 17.

Erhvervsvejledning.

1. april 1963–31. marts 1964.

Den offentlige erhvervsvejlednings erhvervsorientering i skolerne.

I beretningsåret 1963/64 er der af den offentlige erhvervsvejledning foretaget erhvervsorientering i 154 klasser med i alt 2.882 elever. Heraf er de 73 klassebesøg med i alt 1.382 elever foretaget inden for Århus kommunale skolevæsen.

Disse besøg fordeler sig således:

15 besøg i	3. real	med 281 elever
4 besøg i	2. real	med 75 elever
2 besøg i	1. real	med 44 elever
1 besøg i	10. klasse	med 20 elever
25 besøg i	9. klasse	med 433 elever
19 besøg i	8. klasse	med 389 elever
7 besøg i	7. klasse	med 140 elever.

Individuel erhvervsvejledning.

Antallet af personer, der har henvendt sig til den offentlige erhvervsvejledning, har atter i år vist en stigning, idet der har henvendt sig 1.741 personer mod sidste år 1.609, en stigning på 8 %. Der er i alt med de pågældende ført 3.366 samtaler mod sidste år 3.358 samtaler. De 1.741 personer, der henvendte sig, fordeler sig med 991 mænd og 750 kvinder. Af de 991 mænd var 270 skolesøgende og 318 ikke-skolesøgende fra Århus kommune, og af de 750 kvinder, der henvendte sig, var 117 skolesøgende og 312 ikke-skolesøgende fra Århus kommune. En del af de ikke-skolesøgende henvender sig umiddelbart efter skoletidens ophør.

Som årsag til stigningen i antallet af henvendelser er kontoret af den formening, at flere klienter end tidligere er interesseret i videregående uddannelse,

ligesom en del henvendelser skyldes ønsket om at skifte erhverv. Endelig er de unge piger i dag i højere grad end tidligere indstillet på at få en uddannelse, hvilket måske har sin dybere årsag i de forbedrede økonomiske levevilkår i forbindelse med erkendelsen af, at det er lige så nødvendigt for piger som for drenge at have en uddannelse.

Virksomhedsbesøg.

Erhvervsvejledningen har arrangeret klassevis virksomhedsbesøg for 33 klasser med i alt 748 elever og individuelle virksomhedsbesøg for 17 elever fra Århus kommunale skolevæsen.

Erhvervsorientering ved fagfolk.

De erhvervsorienterende møder i rådhusshallen ved fagfolk blev i år besøgt af 3.863 personer, hvoraf størsteparten var fra Århus. Endvidere har erhvervsvejledningen formidlet erhvervsorientering om sygeplejerskeuddannelsen for skoleelever fra 9. og 10. klasse, 2. og 3. real samt gymnasieklasserne på Århus amts-sygehus, fordelt på 3 møder. 205 elever fra skoler inden for Århus kommunale skolevæsen var tilmeldt til disse møder.

Forældremøder.

Erhvervsvejledningen har inden for Århus kommunale skolevæsen medvirket ved 6 forældremøder, hvor 226 forældre var til stede.

Psykotekniske prøver.

I beretningsåret er 191 unge blevet underkastet psykoteknisk prøve, nemlig 186 mænd og 5 kvinder. Af disse var 53 skolesøgende drenge fra Århus kommune. Hovedparten af de psykotekniske prøver er ønsket af arbejdsgivere med henblik på senere ansættelse som lærlinge.

Lydbilledbånd.

Erhvervsvejledningen råder nu over 33 forskellige lyd-billedbånd til udlån til skolerne. Der er i alt udlånt 194 lydbilledbånd uden apparatur, heraf er de 78 udlånt til skoler inden for Århus kommunale skolevæsen.

Erhvervspraktik.

Erhvervspraktikken har i det forløbne beretningsår fulgt de samme retningslinier som tidligere, d.v.s. med to udstationeringer hver af en uges varighed i 9. og 10. klasse og en udstationering i 8. klasse, ligeledes af en uges varighed. Endelig har en »særlig realklasse«

været ude i en uge. Alle skoler inden for Århus kommunale skolevæsen har deltaget i erhvervspraktik. Enkelte skoler har kun ønsket udstationering i 9. og 10. klasse.

Der har i alt i tiden 1/4 1963–31/3 1964 været udstationeret 2.259 elever i 3.009 pladser. Heraf var de 1.129 elever i 1.616 pladser fra Århus kommunale skolevæsen.

Tallene fordeler sig på følgende måde:

1 »realklasse«	med 16 elever i 16 pladser.
3 10. klasser	med 59 elever i 78 pladser.
30 9. klasser	med 516 elever i 962 pladser.
26 8. klasser	med 497 elever i 497 pladser.
4 8. hjælpeklasser	med 38 elever i 57 pladser.
1 svagsynsklasse	med 3 elever i 6 pladser.

Lærlingeansøgning.

Der er i beretningsåret anvist lærepladser i henhold til lærlingeoven til 85 unge, medens der til 22 unge er anvist arbejde af rent beskæftigelsesmæssig art, ofte som forløber for en egentlig læreplads.

Båndcentralen.

I skoleradioens sæson 1963/64 har båndcentralen optaget 196 skoleradioudsendelser.

I årets løb er der til skolerne udsendt 594 kopier af sæsonens udsendelser samt udlånt 108 kopier fra båndarkivet.

Disse 702 lydbånd er hørt af mindst 890 klasser.

Stipendier 1963/64.

for elever i 8., 9., 10. klasse og i den 3-årige realafdeling.

Århus byråd har i sit møde den 21. november 1963 vedtaget, at nedenfor anførte retningslinjer, som anvendtes i skoleåret 1962/63, fortsat må være gældende for skoleåret 1963/64 ved uddeling af stipendier til elever i 8. hovedskoleklasse, 9. klasse, 10. klasse og den 3-årige realafdeling – samt i hertil svarende klasser efter den hidtidige skoleordning – i henhold til undervisningsministeriets cirkulære af 9. februar 1962:

- 1) Elever med forsørgere, der har en skattepligtig indkomst på under 8.000 kr., tildeles i almindelighed et stipendium på 600 kr., såfremt der ikke er nogen særlig formue.
Selv om hjemmet har 2 børn, der herefter kan få et stipendium, får begge børnene 600 kr. hver.
- 2) Elever med forsørgere, der har en skattepligtig indkomst på 8.000–10.000 kr., tildeles normalt et stipendium på 400 kr., såfremt der ikke er særlige formueforhold.

Fra ovennævnte indkomst går 1.000 kr. for hvert barn under uddannelse ud over ansøgeren, og såfremt det derved fremkomne beløb er under 8.000 kr., tildeles eleven et stipendium på 600 kr.

- 3) Elever med forsørgere med indkomst over 10.000 kr., som kommer i betragtning på grund af børneantal, forsørgerens død, separation, invaliditet, behandles skønsmæssigt.

Som foregående år nedsatte skolekommissionen et udvalg til nærmere gennemgang af de enkelte ansøgninger.

På dette grundlag blev til fortsat skolegang i skoleåret 1963/64 uddelt stipendier til 242 elever med i alt 128.200 kr.

Det samlede antal skoleelever på ovennævnte klassetrin og hjemmehørende i Århus kommune udgjorde 3.211.

Fritidsbeskæftigelsen.

Fritidsbeskæftigelsen ved Århus kommunale skolevæsen etableres efter godkendelse af direktoratet for børne- og ungdomsforsorgen.

Hver elev må for deltagelse i fritidsbeskæftigelse betale et kontingent på 50 øre pr. måned pr. hold. – Der føres nøjagtig dagbog over elevernes fremmøde. For fritidsbeskæftigelsen gælder i øvrigt:

Det må være passende at starte med omkring 20 elever pr. hold. Møder der i sæsonens løb mindre end 10 elever pr. gang, må man overveje at inddrage holdet.

Elever, der går på fritidshjem, må ikke deltage i skolernes fritidsbeskæftigelse, hvis åbningstiderne falder sammen.

Fritidsbeskæftigelsen begynder sædvanligvis (skolehaverne undtagen) omkring 1. oktober og slutter omkring 1. marts, eventuelt 1. april. Undervisningen finder sted uden for de deltagende børns skoletid.

For timerens længde gælder samme bestemmelse som for aftenskoler: »En undervisningstime af mindst 50 minutters varighed gælder som fuld klokke-time, såfremt den efterfølges af 10 friminutter, eller når den er sidste time. Givns en undervisning af flere timers varighed uden det anførte ophold mellem timerne, udbetales der kun løn for de klokketimer, undervisningen har været. Mindre dele af timer end 1/2 timer medregnes ikke«.

Fritidsbeskæftigelsen har for det samlede skolevæsen omfattet:

- a) i sommerhalvåret 1964:

Skolehavarbejdet v/ Møllevangskolen, 90 deltagere, leder: Johs. Bruun, skolehavarbejdet v/ Skovvangskolen, 164 deltagere, ledere: Carsten Christensen og Hans C. Olsen,

Skolehvearbejdet v/ Vorrevangskolen, 98 deltagere, leder: Poul E. Johansen.

Tilsammen 352 deltagere, hovedparten fra 4. og 5. kl. Mødeprocenten har været høj. Arbejdet er foregået med lyst og interesse. Afgrøderne, såvel grønsager som blomster, har udviklet sig godt, så børnene har kunnet glæde sig over god høst.

b) i vinterhalvåret 1963/64:

Fritidsbeskæftigelse ved de enkelte skoler:

Blåse- og strygeorkester ved Møllevangskolen.

Blåseorkester ved Sct. Annagades skole.

Blokkføjtehold ved Lisbjergskolen og Vorrevangskolen.

Formningshold ved Paradisgades skole.

Gymnastikhold ved Brobjergskolen, N. J. Fjordsgades skole, Frydenlundskolen og Skovvangskolen.

Madlavningshold ved N. J. Fjordsgades skole.

Mandolajkahold ved Lisbjergskolen.

Maskinskrivningshold ved Ny Munkegades skole.

Skakhold ved Brobjergskolen.

Sløjdhold ved Møllevangskolen.

Fritidssvømning i vinterhalvåret 1963/64:

Fritidssvømning i Århus svømmehal og

Fritidssvømning i Vorrevangskolens svømmebassin.

Adgang til deltagelse har alle elever fra 5. klasse og opefter, såfremt de ikke i forvejen har bestået »Den danske skoles livredderprøve«.

Tilslutningen har været god.

På Vorrevangskolen undervises kun begyndere og kun elever fra nordbyens skoler. Der deltog i år 220 piger og 134 drenge.

I svømmehallen, hvor eleverne kan aflægge de 3 svømmeprøver, og dermed erhverve de eftertragtede svømmemærker i bronze, sølv og guld, var deltagerantallet 663 piger og 596 drenge.

Der blev af eleverne aflagt følgende svømmeprøver:

287 bestod den »lille svømmeprøve«

279 bestod »frisvømmerprøven«

206 bestod »livredderprøven«.

Rapport over Biologisk Samlings virksomhed.

1. april 1963–31. marts 1964.

Arbejdet på Biologisk Samling har som sædvanlig koncentreret sig om følgende tre områder:

- a. Skoleklasser på museet.
- b. Filmforevisninger.
- c. Frie eftermiddagsbesøg.

Tilbagegang i besøget på det andet og fremgang på det sidste af de tre nævnte områder har gået som en rød tråd gennem de seneste års rapporter, og denne er ikke nogen undtagelse, hvilket fremgår af nedenstående samlede besøgsstatistik:

(Tallene i parentes henviser til sæsonen 1962–63).

a. *Skoleklasser på museet.*

53 (34) klasser, 1.107 (744) elever.

b. *Filmforevisninger.*

2 (5) filmforevisninger, 307 (1.326) gæster
153,5 (265) i gennemsnit.

c. *Frie eftermiddagsbesøg.*

57 (54) besøgsdage, 6.897 (6.142) gæster,
121,0 (113,7) i gennemsnit.

d. *Samlet besøgstal.*

8.311 (8.212) gæster.

Til besøgsstatistikken skal knyttes følgende bemærkninger:

a. *Skoleklasser på museet:*

Da Biologisk Samling jo ikke mere yder pædagogisk assistance i forbindelse med klassebesøg på museet, er Biologisk Samlings virksomhed på dette område på det nærmeste indskrænket til at besvare forespørgsler fra interesserede kolleger, samt eventuelt at stille opgaver til rådighed.

I denne forbindelse er der grund til at understrege, at Biologisk Samling stadig har klasseopgaver, som gerne overlades til biologilærere, som vil benytte dem ved klassebesøg på Naturhistorisk Museum.

b. *Filmforevisninger:*

Det ret ringe besøgstal til forevisningerne må sikkert bl. a. ses i forbindelse med den kendsgerning, at filmene ikke mere annonceres i dagspressen, men kun blandt de elever, der besøger Biologisk Samling under de frie eftermiddagsbesøg. Det er da også som en fortjent opmuntring for disse elever, at forevisningerne fortsætter, selv om Naturhistorisk Museum, som Biologisk Samling tidligere samarbejdede med ved filmforevisningerne, for længst har standset sine voksenforestillinger. Det må dog stærkt understreges, at det er vanskeligt at fremskaffe nye, gode naturfilm, der er egnede for de aldersklasser, der er tale om. Derfor vil antallet af forestillinger afhænge af, i hvilket omfang egnede film kan skaffes.

c. Frie eftermiddagsbesøg.

Stigningen i besøgstallet på dette område, der jo udgør den egentlige del af Biologisk Samlings arbejde, kan vist bedst belyses ved at anføre de gennemsnitlige besøgstal for de sidste tre sæsoner:

- 1961-62: 94,9 elever pr. gang.
- 1962-63: 113,7 elever pr. gang.
- 1963-64: 121,0 elever pr. gang.

Denne store stigning vækker både glæde og bekymring hos Biologisk Samlings ledelse. Glæde, fordi det jo altid er rart, at noget går godt; bekymring, fordi det, grundet på den store tilslutning, er så godt som umuligt at tage sig af den enkelte, et forhold, som årsrapporten tidligere har peget på.

For at belyse dette forhold lidt nærmere, skal der her anføres besøgstallene de tre første gange i oktober måned:

- 1. oktober: 177 elever
- 3. oktober: 173 elever
- 8. oktober: 176 elever.

Når man sammenholder disse tal med de kendsgerninger, at hovedparten af eleverne kommer i de første halvanden time af åbningstiden, og at hver elev skal have udleveret en opgave, have rettet denne opgave, have godkendt en eventuel farvelægning og udleveret en kuvert til opbevaring af de løste opgaver, samtidig med, at adskillige nye elever skal indmeldes, er det let forståeligt, at travlheden er så stor, at nogle elever mister interessen, fordi ingen har tid til at tage sig af dem.

Dette forhold vil også være medvirkende til, at en del elever kun kommer en eller ganske få gange. Denne elevgruppe har været stor i den forløbne sæson.

Af 681 elever har

- 126 elever kun besøgt Biologisk Samling 1 gang,
- 70 elever kun besøgt Biologisk Samling 2 gange og
- 52 elever kun besøgt Biologisk Samling 3 gange.

Til gengæld er der 26 elever, der har præsteret at møde op 50 gange eller derover. Af disse 26 elever har 9 besøgt Biologisk Samling på samtlige åbningsdage.

Som omtalt har 681 elever været indmeldt i denne sæson (618 i 1962-63). Af disse kommer hovedparten som sædvanlig fra 4. og 5. klassestrin, nemlig henholdsvis 39,9 % og 33,5 %. (Sidste sæson var tallene 44,5 % og 25,6 %).

Biologisk Samling har i den forløbne sæson været ledet af lærerne Henning Nielsen og Erik Laursen, medens gymnasieelev Klaus Bjerre-Hansen har assisteret.

Lejrskoleophold & skolerejser.

I sommeren 1963 har 982 elever med 96 lærere været på lejrskoleophold, der fordeler sig med 550 elever og 52 lærere i lejrhytten »Svampedam« ved Femmøller og 432 elever og 44 lærere på lejrskoler i henholdsvis Fuglsølejren, i Sønderjylland og i Vesthimmerland. Udgiften til lejrskoler har andraget i alt kr. 75.946.

843 elever med 105 lærere har været på skolerejse, og udgiften til dagpenge til ledsagende lærere har udgjort kr. 17.910.

Tilskuddet er bevilget efter følgende regler:

- 1) Lejrskoleophold: kr. 8,00 pr. døgn pr. deltager. Dagpenge til ledsagende lærere: kr. 20,80 pr. døgn + kr. 1,10 pr. overskydende time samt fri vikar ud over gensidigt vikariat. Tilskud til transportudgifter efter særlig bevilling.
- 2) Skolerejser: Dagpenge til ledsagende lærere: kr. 20,80 pr. døgn + kr. 1,10 pr. overskydende time.
- 3) Under lejrskoleophold og skolerejser i ferier og på skolefridage – bortset fra søndage, der ikke falder i forbindelse med ferier – udgør dagpengene henholdsvis kr. 41,60 pr. døgn og kr. 2,20 pr. overskydende time.

Lejrhytten »Svampedam« ved Femmøller.

Lejrhytten »Svampedam« er en selvejende institution, hvis bestyrelse består af 5 medlemmer:

Skoledirektør Sv. Aa. Rasmussen (formand),
Rådmand Rud. Jensen,
Skoleinspektør Thorkild Simonsen,
Overlærer fru Birgit Haaning,
Overass. Bent Jessen.

Den daglige ledelse har økonoma frk. A. J. Hansen.

I foråret 1964 er der ud over alm. vedligeholdelsesarbejder anskaffet 125 nye stole til spisestuen, 5 nye lænestole til lærernes opholdsrum samt 2 TV-apparater. Bygningerne er malet ud- og indvendig, og der er nedlagt fliser omkring bygningerne.

Følgende skoler har i 1964 haft lejrskoleophold på »Svampedam«:

20/5-26/5 Paradisgades skole	med 24 elever
26/5- 1/6 Ny Munkegades skole	med 51 elever
1/6- 7/6 Læssøesgades skole	med 31 elever
7/6-13/6 Sct. Annagades skole	med 46 elever
13/6-19/6 Samsøgades skole	med 75 elever
12/8-17/8 Marselisborg Gymnasium	med 28 elever
17/8-23/8 N. J. Fjordsgades skole	med 64 elever
23/8-29/8 Sct. Annagades skole	med 73 elever
29/8- 4/9 Skovvangskolen	med 55 elever
4/9-10/9 Nørre Boulevardskole	med 37 elever
10/9-16/9 Frydenlundskolen	med 74 elever

I skolernes sommerferie 1964 har Svampedam huset 2 hold børn fra »Børnenes Kontor«: 1 drengehold på 55 og 1 pigehold på 56 børn, hvert hold i 19 døgn.

Specialundervisning.

Kirkevængets skole, skoleåret 1963-64.

I forløbne skoleår er undervist 21 elever med psykiske vanskeligheder, en del af dem har i standpunktsmæssig henseende stået ret lavt.

I skoleåret er udskrevet

2 elever til læseklasse

4 elever til anden kommunal skole

4 elever til Børneforsorgen

3 elever har været til undersøgelse på Børnehospitalet i Risskov. For 7 elevers vedkommende har deres situation været drøftet med socialkontoret (børneværn og sociallæge).

Der har som foregående år været megen positiv kontakt med forældre, og det er fortrinsvis børn fra disse hjem, som er blevet i stand til at klare sig igen. Dette kan danne grundlag for drøftelse af den værdi, der ligger i, at barnet, som har det vanskeligt, får lov til at blive i sit hjemlige miljø under behandlingen.

Der har været ført 184 samtaler med forældre, dels ved disses henvendelse på skolen dels pr. telefon, og yderligere har der været 44 hjemmebesøg.

Skoleåret 1964-65 påbegyndes med en meget lavere elevgennemsnitsalder, end det tidligere har været tilfældet, hvilket skulle give bedre muligheder for godt resultat. Dertil kommer, at der i dette skoleår vil være en klinisk psykolog knyttet til skolen.

Der er stadig megen kontakt med tidligere elever, idet 24 af disse har aflagt skolen 114 besøg.

Specialundervisning af talelidende.

Til den i marts 1963 under medvirken af skoleoverlægen og skoleovertandlægen samt en repræsentant for Statens Institut for Talelidende afholdte årlige undersøgelse af elever med formodede tale- og stemmelidelser havde skolerne henvist 103 elever. I årets løb hen-

vistes desuden 25 elever til taleundervisning. Antallet af anmeldte og behandlede elever fordeler sig således på de enkelte skoler:

	Anmeldt	heraf henvist til behandling
Brobjergskolen	15	10
Finsensgades skole	11	7
Fjordsgades skole	9	4
Frydenlundskolen	5	4
Ingerslevs Boulevards skole	7	6
Katrinebjergskolen	5	4
Læssøsgades skole	7	6
Møllevangskolen	4	2
Ny Munkegades skole	8	7
Nr. Boulevards skole	3	2
Paradisgades skole	6	2
Samsøsgades skole	4	2
Sct. Annagades skole	2	0
Skovvangskolen	12	8
Vorrevangskolen	5	5

I alt 103 69

Hertil kom:

Restance	13
Ikke færdigbehandlet 1962/63	29
Henvist i årets løb	25
Behandling udsat til 1963/64	3

I alt henvist til behandling 139

Udgik af flg. grund:

Behandling uønsket	1
Spontan helbredelse	5
Flyttet	6
Behandl. udsat til 1964/65	8 20

I 1963/64 behandlet 119

Overføres til fortsat behandling i 1964/65: 50

I følgende oversigt over behandlede elever i 1963/64 er børn med flere lidelser opført under hoveddiagnosen.

Lidelse	Skoleår																				I alt		
	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		10.			I alt	
	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.		D.	P.
Svag																							
artikulation	-	-	-	-	2	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1 5
Sprogfejl	1	2	10	1	5	5	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	9 26
Læspen	1	-	4	6	10	10	2	5	3	-	3	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	25	23 48
Snøvlen	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0 1
Løbsk tale	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	3	1 4
Stammen	2	1	5	-	5	1	3	-	3	-	2	1	1	1	3	-	-	-	-	1	-	24	5 29
Stemmelidelser	-	-	1	-	-	-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1 5
I alt	4	3	20	7	23	16	5	7	11	0	6	3	4	3	4	-	-	-	1	1	78	40 118	
Tilsammen	7		27		39		12		11		9		7		4		0		2				118

Taleundervisningen har i 1963/64 fundet sted på N. J. Fjordsgades skole og Brobjergskolen (Aage Bendtson), Møllevangskolen (E. Toft Jensen), Finsensgades skole (T. Laden Andersen), Katrinebjergskolen (Jytte Jordal) og Vorrevangskolen (N. Krarup).

Specialundervisning af svagthørende.

I skoleåret 1963/64 har der været 2 klasser for svagthørende på hver af skolerne N. J. Fjordsgades skole og Sct. Annagades skole. De 2 klasser med yngre børn har haft henholdsvis 7 elever (2 dr. og 5 pg.) og 6 elever (4 dr. og 2 pg.). De 2 klasser med ældre børn har haft henholdsvis 7 elever (4 dr. og 3 pg.) og 5 elever (2 dr. og 3 pg.). Af de 25 børn har 10 været fra andre kommuner. Foruden de almindelige skolefag har børnene fået mundaflæsning, høretræning og taleøvelser.

10 børn fra andre skoler (4 fra Finsensgades skole, 1 fra Vorrevangskolen, 2 fra Samsøgades skole, 1 fra Frydenlundskolen og 1 fra Lisbjerg skole) har fået 2 ugentlige timers høreundervisning på Finsensgades skole. 2 elever har desuden fået taleundervisning og 1 elev støtteundervisning i dansk og andre fag. 1 elev fra Møllevangskolen har fået høretræning i yngste tunghøreklasse på Fjordsgades skole. En velbegavet, svært tunghør dreng har takket være et forstærkeranlæg og lærernes positive indstilling bestået realeksamen med særdeles fint resultat.

Der har været afholdt fælles forældremøde for de 4 klasser for svagthørende.

Specialundervisning af svagtseende.

I 1963/64 har der på Sct. Annagades skole været 2 specialklasser for svagtseende elever, der har været fordelt i en klasse for yngre elever med 4 dr. og 1 pg. og 1 klasse for ældre elever med 5 dr. og 2 pg. Af disse 12 elever var 4 fra andre kommuner, som ifølge gældende regler har afholdt udgifterne til skolegang og transport til skolen.

Ældste klasse har aflagt genvisit hos en klasse for svagtseende på Majorstuas skole i Oslo. Besøget formede sig som en uges lejrskole på en fjeldgård i Gudbrandsdalen, hvor børnene også fik lejlighed til at opleve Norges vintersport.

Ved skoleårets slutning overflyttedes 3 elever til normalklasser, idet de ansås for at være så vidt habiliterede, at de skulle kunne klare sig i en almindelig klasse med en vis hensyntagen.

Der har været afholdt fælles forældremøde for de to klasser.

Specialundervisning af bevægelseshæmmede.

August 1963 begyndte på Nørre Boulevard skole en 1. specialklasse for 4 børn (2 fra andre kommuner) med spasticitet og andre former for multihandicap.

To af børnene har cerebral parese i så svær grad, at det ene må køres til og fra skole i taxa; det andet køres ved rutebilejerens velvilje til skolens indgang. I klassen må de sidde ved specialbyggede borde og stole; i frikvartererne hjælper elever fra andre klasser børnene ud i skolegården i kørestol. De samme elever er ivrige efter at hjælpe til med spisningen og ved andre lejligheder. De svært bevægelseshæmmede må i stedet for sætteæske bruge specielt fremstillede klodser; og skriftlige arbejder udføres i udstrakt grad på elektrisk skrivemaskine.

Nogle af børnene har fået fysioterapeutisk behandling på Ortopædisk Hospital. I øvrigt er der omkring disse børn ligesom ved specialklasserne i det hele taget et nært samarbejde mellem pædagogerne og skolelægeinstitutionen.

Sygeundervisning.

I skoleåret 1963/64 er der ved Århus kommunale skolevæsenes foranstaltning givet undervisning til 12 skole-søgende børn (9 dr. og 3 pg.) under deres indlæggelse på Århus kommunehospital (1 barn på neurologisk afdeling og 11 på radiologisk afdeling). Børnenes aldersfordeling har været således: 1 på 7 år, 1 på 8 år, 3 på 9 år, 3 på 13 år, 1 på 14 år, 15 år, 16 år og 17 år.

Undervisningen har i enkelte tilfælde været enetimer, ellers holdundervisning, og er blevet varetaget af forskellige lærere, først og fremmest af fhv. overlærer Johs. Andersen, og er blevet sat i gang, så snart hospitalet har ment, at børnene kunne tåle »skolegangen«; i enkelte tilfælde allerede efter en uges indlæggelse. Børnene har fået en daglig lektion på fra 7 dage til 5½ måned; der er givet 6–122 lektioner pr. elev; i gennemsnit 32 lektioner pr. elev.

Sygehusundervisningens værdi består dels i at børnene efter hjemsendelsen bedre kan følge med i skolen, dels – og måske mest – i, at børnene ved denne »adspredelse« stimuleres til at modstå de psykiske komplikationer ved alvorlige sygdomme.

Det skolepsykologiske arbejde.

Personalet på Skolepsykologisk kontor bestod i skoleåret 1963/64 af en ledende skolepsykolog, fem skolepsykologer med undervisningstimer, en socialrådgiver og en kontorassistent.

Antallet af henviste børn har i skoleåret 1963/64 været 420, heraf er 291 drenge og 129 piger.

Fra de første 5 skoleår henvistes i alt 373 børn.

Følgende tabel viser antal henviste børn fra de enkelte skoler:

	Elever
Brobjergskolen	33
Finsensgades skole	22
N. J. Fjordsgades skole	15
Frydenlundskolen	26
Hjælpeklasser	10
Ing. Boulevards skole	11
Katrinebjergskolen	34
Kirkevængets skole	3
Lisbjergskolen	7
Læssøsgades skole	28
Møllevangskolen	41
Ny Munkegades skole	12
Nørre Boulevards skole	19
Paradisgades skole	24
Samsøgades skole	27
Sct. Annagades skole	36
Skovvangskolen	37
Vorrevangskolen	35
I alt..	420

Foruden disse 420 børn er der henvist 18 børn, som endnu ikke havde påbegyndt skolegangen.

Henvisningsårsagerne fremgår af følgende oversigt, der dog kun angiver de primære årsager, som de er anført af skolen:

Henvisningsårsager	Elever
Dårligt standpunkt Kan ikke følge klassen }	293
Læsevanskeligheder	
Rapseri – skulkeri	17
Tilpasningsvanskeligheder	49
Skoleumodenhed	22
Hjemmets ønske	45
Andre årsager	12
I alt..	438

Undersøgelser.

Nedenstående oversigt over behandlingsgrupperne i skoleåret 1963/64 omfatter børn, der er henvist i 1962/63 og 1963/64.

Oversigten er meget grov, bl. a. fordi det enkelte barn kun er talt med i en af behandlingsgrupperne – og her fortrinsvis de undervisningsmæssige, selv om flere foranstaltninger har fundet sted samtidig. Når f. eks. et barn har fået ekstra læsetræning på et læsehold, og der desuden har fundet en måske langvarig rådgivning af forældrene sted, er barnet placeret i gruppen »ekstra læsetræning«.

Behandlingsgrupperne:

	Elever
Hjælpeklasse	35
Læseklasse	27
Ekstra læsetræning	143
Børneværn	7
Oversidning m/observation	15
Rådgivning	126
Klasseflytning	7
Skoleflytning	15
Børnepsykiatrisk hospital	7
Taleklasse	6
Kirkevængets skole	16
Julemærkehjem	1
Skoleudsættelse	5
I alt..	410

For 15 børns vedkommende er sagen efter aftale med skole og/eller forældre henlagt uden egentlig undersøgelse. 4 henviste børn er flyttet fra Århus, inden undersøgelsen har fundet sted.

Ved skoleårets slutning var 72 børn ikke undersøgt.

Undervisning af børn med læse- og stavevanskeligheder.

Der har i det forløbne år været 10 læseklasser og 50 læsehold. Nedenstående viser, hvordan læsehold- og -klasser har været fordelt på de enkelte skoler:

	Læsehold	Læseklasser
Brobjergskolen	4	0
Finsensgades skole	4	0
N. J. Fjordsgades skole	2	2
Frydenlundskolen	3	0
Ing. Boulevards skole	1	0
Katrinebjergskolen	5	0
Lisbjergskolen	1	0
Læssøsgades skole	2	0
Møllevangskolen	6	2
Ny Munkegades skole	1	0
Nørre Boulevards skole	3	0
Paradisgades skole	3	0
Samsøgades skole	4	2
Sct. Annagades skole	2	1
Skovvangskolen	4	2
Vorrevangskolen	5	1
I alt..	50	10

Læseklasserne har været årgangsdelte, således at der i hver af læseklasserne har været 10 jævnaldrende børn. Der har været læseklasser fra 3. til 7. klasse-trin. Læseholdene har haft fra 4 til 8 ugtl. timer af-

hængig af børneantallet. Så vidt muligt har læseholds-børnene fået 4-5 ugtl. timer hver. Børnene i læseklasser og på læsehold har fået individuel undervisning nøje tilpasset den enkeltes standpunkt og særlige vanskeligheder.

Alle børnene er efterprøvet enkeltvis to gange i årets løb af skolepsykologerne.

Skolemodenhedsundersøgelser.

Skolemodenhedsundersøgelserne i januar-februar foregik som tidligere år på Sct. Annagades skole og på Skovvangskolen.

Forældre med børn født i tidsrummet 1. august 1957 til 31. jan. 1958 fik tilbudt at få deres børn skolemodenhedsprøvet.

Af de 711 børn, der – uden at være undervisningspligtige – havde ret til at begynde skolegangen, deltog 460 i prøven, det svarer til 65 %.

Følgende tabel viser, hvor mange børn der i de sidste år har fået tilbud om undersøgelse, og hvor mange der har deltaget i prøven:

År	Antal mulige deltagere	Antal deltagere	%
1955.....	1285	231	18
1956.....	1217	342	28
1957.....	1171	391	33
1958.....	1162	398	34
1959.....	819	330	40
1960.....	833	433	52
1961.....	781	430	55
1962.....	748	406	54
1963.....	785	474	60
1964.....	711	460	65

Forældrene viser altså fortsat en stigende interesse for disse skolemodenhedsundersøgelser. Der er dog endnu nogle forældre, der sender deres børn i skole,

før de er fyldt 7 år, uden at lade dem skolemodenhedsprøve, men som tabellen viser, er antallet stærkt faldende.

Nedenstående tabel viser antallet af ikke-undervisningspligtige børn, der er indskrevet uden at være undersøgt:

1955....	463 børn
1956....	326 børn
1957....	313 børn
1958....	251 børn
1959....	218 børn
1960....	113 børn
1961....	79 børn
1962....	116 børn
1963....	79 børn
1964....	62 børn

Efter skolemodenhedsundersøgelsen har der været ført samtaler med samtlige børns forældre, dels for at få klarlagt barnets hjemlige situation, dels for at rådgive forældrene, der i langt de fleste tilfælde har fulgt skolepsykologernes råd.

Af nedenstående tabel kan bl. a. ses, at 288 (eller 62 %) af de 460 undersøgte børn blev indskrevet i skole. Kun 12 af de 184 frarådede blev indskrevet. I lidt under halvdelen af tvivlstilfældene blev børnene indskrevet. 5 børn, hvor skolegang blev tilrådet, blev ikke sendt i skole.

Foruden ovennævnte børn er der skolemodenhedsprøvet 4 børn, født efter 31. 1. 58. Disse børn er undersøgt efter særlig ansøgning fra forældrene til skolekommissionen. Samtlige 4 børn viste sig ikke at være skolemodne, og forældrene ønskede dem derefter ikke indskrevet.

Skematisk oversigt vedr. skolemodenhedsprøver 1964 af ikke-undervisningspligtige børn født 1. august 1957-31. jan. 1958.

Skolemodenhedsprøver 1964.

Børn født i	Fordeling af børn, f. 1/8 57-31/1 58	Heraf indskr. i komm. skoler	I alt undersøgt	Indskr. af de undersøgte	Indskrivning frarådet		Tvivlstilfælde		Indskrivning tilrådet	
					I alt undersøgt	Indskr. af de unders.	I alt undersøgt	Indskr. af de unders.	I alt undersøgt	Indskr. af de unders.
August 1957.....	117	79	86	60	29	3	13	7	50	50
September 1957.....	125	75	86	59	29	2	17	9	49	48
Oktober 1957.....	116	53	85	50	38	3	11	3	45	44
November 1957.....	106	59	77	56	24	3	8	4	49	49
December 1957.....	127	49	75	41	35	1	16	8	35	32
Januar 1958.....	120	23	51	22	29	0	10	4	18	18
	711	338	460	288 ¹	184	12	75	35	246	241 ¹

¹ Heraf 12 i andre skoler.

Socialrådgiveren.

Socialrådgiveren har taget sig af 101 elevers forhold. Som tidligere er en stor del af disse elever henvist på grund af forsømmelser og skulkeri. Børn, der ikke har reelt begrundede forsømmelser, eller som direkte skulker, anmeldes af lærerne, hvorefter socialrådgiveren undersøger forholdene. I mange tilfælde må der etableres en nøjere kontakt mellem hjem og skole gennem socialrådgiveren gennem længere tid for at begrænse forsømmelserne.

Det øvrige arbejde, som foretages i samarbejde med skolepsykologerne, omhandler undersøgelse af hjemmene, samtaler med forældrene angående undersøgelse af børnene, skoleflytninger, opførselsvanskeligheder, børnenes pasning samt forskellige sociale forhold, hvor der også har været samarbejde med andre institutioner. I nogle tilfælde har forældrene gået til samtaler gennem længere tid hos socialrådgiveren.

Der har til stadighed været et nært samarbejde med børneværnet og hjemkonsulenterne ved sociallægeinstitutionen.

Der er i alt foretaget 305 besøg i hjem og institutioner.

53 elever fra hjælpeskolens afgangsklasser er blevet psykoteknisk undersøgt.

Kursusvirksomhed, besøg m.m.

Skolepsykologisk kontor har haft besøg af forskellige lærere og psykologer fra ind- og udland.

En af skolepsykologerne har haft orlov et halvt år for at supplere sin uddannelse m. h. t. praktisk klinisk arbejde. En anden af psykologerne har deltaget i lærerhøjskolens 3 mdrs. kursus i personlighedspsykologi.

Skolepsykologerne har medvirket som instruktører ved forskellige kursus og som foredragsholdere ved forældremøder.

Ved de århusianske læseklasser og læsehold har der været kursister i praktik fra lærerhøjskolens tale- og tunghørelærerkursus.

Børnenes sundhed.

Skolelægeinstitutionen.

Pr. 1. august 1963 var ansat: 1 skoleoverlæge, 10 skolelæger, 1 ledende sundhedsplejerske og 22 skolesundhedsplejersker.

Ud over de kommunale skoler er følgende skoler i Århus tilsluttet kommunens skolelægeordning: Århus Katedralskole, Århus Statsgymnasium samt de private skoler: Århus Akademi, Århus Friskole, Forældreskolen, N. Kochs Realskole, fru Laursens Realskole, Elise Smiths Skole og St. Knuds Skole.

Skolelægetilsynet er foretaget efter de i reglement og regulativ for skolelægeordningen i Århus gældende regler.

I skoleåret 1963/64 undersøgte i alt 16.432 elever ved den sædvanlige årlige undersøgelse. Ud over denne undersøgelse er der foretaget kontrolundersøgelse af de elever, hvis helbredstilstand skønnedes at udkræve en særlig kontrol, i alt 3.176 elever, svarende til ca. 19 % af det samlede elevtal. (Elever, der er henvist for skader eller lignende, er ikke medregnet). Disse kontrolundersøgelser er en overordentlig betydningsfuld del af skolelægevirksomheden. Den stadige kontrol med de lidelser, børnene har eller er mistænkt for og som man frygter for kan forværres eller udvikles (f. eks. ørelidelser, øjenlidelser, epilepsi, sukkersyge, alvorlige ryglidelser og m. a.) gør, at man straks kan gribe ind, hvis behandling eller fornyet behandling bliver påkrævet, og dette betyder, at skolelægetilsynet bliver meget effektivt.

Det er nemlig overordentlig almindeligt, at selv alvorlige lidelser ikke observeres, hverken af forældre eller læreren, mange af disse lidelser er snigende og forløber ofte således, at de i begyndelsen kun giver få symptomer. Børnene kommer heller ikke til lægen af sig selv. De har ikke nogen direkte målestok, hvormed de kan sammenligne sig med kammeraterne, og hvis ikke noget gør direkte ondt, tror de, det skal være sådan, og tænker ikke på at fortælle noget. Men selv om de har mistanke om, at ikke alt er, som det skal være, generer de sig ofte for at sige noget, de vil ikke være anderledes end kammeraterne. Dette sidste synes dog skolelægetilsynet at have forandret. Det er nu ikke sjældent, at der kommer børn til skolelægen af sig selv og fortæller, at de synes, det kniber med at se eller høre, eller hvad det nu kan være, og herved er adskillige lidelser blevet afsløret på et tidligt stadie.

Af de undersøgte elever er 2.080 eller ca. 12 % af det samlede elevtal henvist til hjemmets læge til behandling for sygelige tilstande, som det var af betydning at få rettet.

Elevernes høreevne bestemmes ved toncaudiometri, der udføres af skolelægerne som et led i den almindelige årlige undersøgelse, idet hver skolelæge har sit eget audiometer, og kontrollen med elevernes hørelse er derved blevet overordentlig effektiv; efter vor mening er dette den bedste måde, på hvilken man kan sikre sig en effektiv høreprofylakse i skolen.

For de elever, der trods adækvat behandling stadig har så store handicap, at det kniber med at følge med i normalundervisningen i skolen, er der adgang til at få specialundervisning, og Århus har efterhånden fået denne undervisning så stærkt udbygget, at byen fungerer som et center for specialundervisning af handicappede børn. (Der henvises til beretninger fra inspektøren for specialundervisning og til efterfølgende lille historiske oversigt over specialundervisningen i Århus).

Et af de store problemer er eleverne med de mange småforsømmelser. Af skolelægejournalerne fremgår det tydeligt, at denne art af forsømmelser i reglen kan henføres til et forholdsvis ringe antal elever, og at forsømmelsernes årsag oftest ikke er egentlig sygdom, men snarere betinget af miljøforhold. Ved et team work mellem lærerne, skolepsykologerne og skolelægerne og ikke mindst skolesundhedsplejerskerne og socialhjælperen søger vi at bekæmpe disse forsømmelser, der er til så stor skade for skolearbejdet og ofte ender i skulkeri.

Ved skolelægernes opgørelser over gennemførelsen af de profylaktiske vaccinationer viste det sig, at kun 1,9 % ikke var vaccineret 4. gang mod polio, medens næsten 100 % havde fået vaccine peroralt. Lammelser efter polio er blevet en sjælden foreteelse efter vaccinationens indførelse. I Århus findes kun 1 tilfælde blandt eleverne på de første 7 klassetrin, medens der findes 11 tilfælde blandt eleverne på de ældste klassetrin.

Det vil føre for vidt at give en oversigt over de lidelser eller sygelige tilstande, skolelægerne finder hos eleverne, det skal blot anføres, at to af de hyppigste lidelser, lidelser som kan forhindre børnene i at få det fulde udbytte af undervisningen, øjenlidelser og ørelidelser, påvises hos henholdsvis 15 % og 5 % af eleverne.

Ud over den årlige undersøgelse og kontrolundersøgelserne mødte ca. 10.000 elever hos skolelægerne og sundhedsplejerskerne, dels fordi de følte sig syge og dels på grund af forskellige læsioner, småår, næseblødninger og lign. opstået i skoletiden.

Skolesundhedsplejerskerne har i årets løb foretaget 313 hjemmebesøg for at tale med forældrene om elevernes helbredstilstand. Denne kontakt med hjemmene, en opgave som sundhedsplejerskerne ifølge deres uddannelse og stilling har ganske særlige forudsætninger for at løse, er en integrerende og væsentlig del af skolesundhedsplejen (jvfr. det ovenfor sagte om forsømmelser).

Skolelægernes arbejde omfatter også tilsynet med de hygiejniske forhold på skolerne, ligesom der lægges vægt på at bibringe eleverne forståelse af personlig og almen hygiejne. Sundhedsplejerskerne, der i vid udstrækning er med i dette arbejde, anvender hertil flonellograf, tavler og forskellige plancher, og pigerne i 7. a har af sundhedsplejerskerne fået et kursus i barnepleje og almen hygiejne strækkende sig over 6 timer. Endvidere har eleverne på 7. klassetrin i de fleste af skolerne fået undervisning i seksuallære af skolelægerne, og ved forældremøder har der været holdt foredrag om undervisningen i seksuallære, således at forældrene var informerede om, hvorledes skolelægerne greb denne sag an.

Tilsynet med skolebespisningen og tilrettelæggelsen af skolefrokosten varetages af skoleoverlægen.

Skolelægerne har samarbejde med erhvervsvejledningskontoret og revalideringscentret i Århus.

Tuberkuloseundersøgelsen.

Tuberkulosekontrollen foregår i samarbejde med Centralstationen og omfatter samtlige elever og det ved skolen ansatte personel. Vedrørende undersøgelsens omfang henvises til tidligere årsberetninger.

Der blev i skoleåret 1963/64 røntgenundersøgt (skærbilledfoto eller gennemlysning) ved røntgenvognen eller på Centralstationen 3.237 personer; heraf var de 2.056 skoleelever, medens 1.181 var det ved skolerne ansatte personel. Hos ingen af de undersøgte fandtes tegn til smittefarlig tuberkulose. Hos 5 af de undersøgte fandtes sygelige tilstande (af ikke tuberkuløs natur), som det var af betydning at få diagnosticeret.

I skoleåret blev calmettevaccineret 883 elever, heraf var 30 re-vaccinationer.

Publikationer.

I skoleåret 1963/64 er følgende publikationer udgået fra skolelægeinstitutionen:

H. Lebel: School-Health Service in Århus. WHO Medical Rehabilitation Course. Jan. 1964.

H. Lebel: Specialundervisning i Århus. Foredrag.

H. Lebel: En medicinsk og social undersøgelse af de elever, der udskrives af skolen ved skolepligtens ophør. (Foredrag holdt ved den 4. nordiske skolelægekongres i Ørebro 1964).

Ole Bentzen, Andreas Kronholm, Herbert Lebel og Niels Sejer Hansen: Fyrværkerilæsion af hørelsen hos skolebørn. Fremkommer i Ugeskrift for Læger.

Børnetandklinikken.

På børnetandklinikken var der den 1. august 1964 ansat følgende personale: 1 overtandlæge, 2 afdelings-tandlæger, 13 heldagsbeskæftigede børnetandlæger, 6 deltidsbeskæftigede børnetandlæger, 2 kontorassistenter, 16 klinikassistenter, 6 klinikelever og 1 røntgenfotograf.

I skoleåret 1963/64 har i alt 12.994 patienter været indkaldt, svarende til samtlige indmeldte.

Det samlede antal konsultationer har været 45.266, og der er på de indkaldte patienter i alt udført følgende behandlinger:

Fyldninger.....	45.401
Protesebehandlinger.....	13
Indlæg.....	33
Rodbehandlinger.....	738
Extraktioner.....	8.241
Injektioner.....	8.797
Analgesi.....	3.382
Tandrensninger.....	5.008
Tandkødsbehandlinger.....	97
Beslibninger.....	1.215
Cariesprofylakse.....	4.852
Modeller.....	1.039
Påbeg. ortodontisk behandling.....	279
Sluttet ortodontisk behandling.....	76
Operationer.....	85
Røntgen.....	1.263
Laboratorieundersøgelser.....	4
Hospitaliseringer.....	18
Fracturer.....	96
Provisoriske kroner.....	23

Der lægges fra klinikens side fortsat stor vægt på de forebyggende arbejder mod tandcaries, og som i foregående år er det planlagte program gennemført, ifølge hvilket tandbørstning med en svag opløsning af natriumfluorid finder sted på skolerne under ledelse af personale udsendt af klinikken. Denne tandbørstning gennemføres 4 gange årligt, og der mødes værdsat bistand og forståelse fra skolemyndighedernes og lærerpersonalets side.

Med åbningen af en filialklinik på Frydenlundskolen råder børnetandklinikken nu over filialklinikker på følgende skoler: Katrinebjergskolen, Vorrevangskolen, Skovvangskolen, Møllevangskolen og Frydenlundskolen, i alt 12 tandlægearbejdspladser samt 11 på hovedklinikken i Graven, i alt 23. Dette svarer til 33.120 tandlægetimer, hvoraf der i årets løb kun har været muligt at dække 28.268 tandlægearbejdstimer.

Udbygningen af filialklinikker har for de skoler, hvor disse er placeret, betydet en væsentlig forbedring af forholdene mellem skole-tandklinik og tandklinikforældre, og dermed medvirket til en generel kvalitetsforbedring, samt en betydelig formindskelse af spildtid for alle parter.

Med skolelægeinstitutionen og med skolernes talepædagoger har samarbejdet fungeret tilfredsstillende. I samarbejde med narkoseafdelingen på Århus kommunehospital har i flere tilfælde patienter fået tandbehandling i forbindelse med hospitalisering, idet deres helbredstilstand forhindrede normal behandling på klinikken. Endvidere er samarbejdet fortsat med specialafdelinger på Kommunchospitalet og Tandlægehøjskolen for undersøgelse og behandling af tilfælde af usædvanlige og alvorligere tilstande i kæber og tænder.

Videreuddannelsesprogrammet for tandlæger har væsentligt omfattet praktisk instruktion i tandreguleringstilfælde. Der har endvidere været givet tekniske demonstrationer for anvendelse af nye materialer. For klinikassistenter er der givet demonstrationer i vedligeholdelse af udstyr og behandling af materialer.

Børnetandklinikken har også et tilfredsstillende samarbejde med Erhvervsvejledningskontoret i Århus.

Skolebespisning.

Som tidligere år har der været etableret skolebespisning - 6 måneder - i tiden 1. november 1963 til 30. april 1964. Inden for dette tidsrum har alle deltagere (skolebørn i de 7 første skoleklasser, som er hjemmehørende i Århus kommune) hver skoledag fået et gratis måltid mad bestående af indtil 4 stk. (1/2 skiver) rugbrød med pålæg + 1 flaske (1/4 liter) sødmælk + 1 æble (indtil februar 1964). Børn, der kan spise mere, kan derudover få »ekstramad« (rugbrød med fedt eller marmelade).

Fremstillingen af maden fandt sted på centralkøkkenet på Sct. Annagades skole med frøken Anna J. Hansen som økonoma. Kommunens samlede udgift til skolebespisning for sæsonen 1963/64 har andraget kr. 994.885,36.

År	Antal bespisningsdage	Antal bespisningsdeltagere		Genslt. portion pr. delt.	Antal portioner til	
		elever	personale		elever	personale
1963-64	131	9.123	11	4,55	1.196.374	1.441
1962-63	132	9.376	18	4,71	1.211.813	2.630
1961-62	131	9.716	19	4,69	1.206.969	2.553
1960-61	127	10.172	18	4,81	1.233.302	2.306
1959-60	131	10.876	22	5,04	1.398.836	2.778

I sæsonen 1963/64 etablerede man også salg af skolefrokost og mælk for eleverne i 8., 9., 10. klasse, realafdelingen og gymnasieklasserne. Frokosten bestod af 4/2 skiver med pålæg + 2/2 skiver med fedt + 1/4 liter sødmælk + (i tiden indtil februar) 1 æble.

Skolefrokosten blev købt hos skolens maduddeler på kuponark af 6 kuponer, der gav ret til udlevering af en skolefrokost. Et kuponark kostede kr. 6,00. Skolefrokosten kunne kun udleveres mod aflevering af en kupon. Der blev solgt 33.138 skolefrokoster i sæsonen. Eleverne kunne også købe sødmælk og kærnemælk alene.

Århus Lærerforeningers feriekoloni.

Kolonien har som tidligere år været frekventeret af 3 hold børn - 2 drengehold og 1 pigehold - hvert hold på 56 børn. Koloniopholdets varighed ca. 4 uger.

1. hold (piger) lededes af stud. theol. Lisbeth Søe med bistand af stud. mag. Lis Aagaard Petersen og telegrafist Tove Panduro.

2. hold (dreng) lededes af lærer Keld Andersen, der som medhjælper havde stud. theol. Olav Andersen og lærer Niels P. Hansen.

3. hold (dreng) lededes af seminarieelev Finn Samsøe Hansen med lærer Troels Sejerholt og stud. mag. Torben From som medarbejdere.

Kolonien har i alle tre perioder været behagelig fri for sygdom, og børnene har befundet sig fortræffeligt, skønt vejret ikke altid har været det bedste.

Udgifterne til koloniens drift har gennem de senere år vist en jævn stigning og vil formentlig i år ligge på omkring 60.000 kr. Ud over nødvendigt malerarbejde og mindre reparationer er der ikke bekostet noget på bygningerne.

Alle udgifter er afholdt af indtægterne fra »Kosmorama«-teatret, mens udgifterne til lærerløn uden for ferierne har påhvilet Århus kommunale skolevæsen.

Ferieplanen for kalenderåret 1964.

	Ikke-søndage
Nytår: onsdag 1. januar-lørdag 4. januar	4
Fastelavn: mandag 10. februar	1
Kongens fødselsdag: onsdag 11. marts	1
Påske: onsdag 25/3-tirsdag 31/3	6
Fridag i stedet for dronningens fødselsdag: lørdag 11/4	1
Bededag og lørdag: fredag 24/4-lørdag 25/4	2
1. maj: fredag 1/5	1
Kristi himmelfartsdag: torsdag 7/5	1
Pinse: lørdag 16/5-tirsdag 19/5	3
Grundlovsdag: fredag 5/6	1
Sommerferie: mandag 22/6-lørdag 8/8	42
Pædagogiske arbejdsdage: onsdag 16/9-torsdag 17/9	2
Folketingsvalgdagen: tirsdag 22/9	1
Efterårsferie: mandag 19/10-lørdag 24/10	6
Juleferie: onsdag 23/12-torsdag 31/12	8
	<hr/>
	80
Disponible fridage: lørdag 28/11 og lørdag 5/12	2
Søndage	52
Skoledage (ovennævnte 2 pædagogiske arbejdsdage er ekstraordinære skolefridage)	232
Kalenderdage	366

Forældredage.

Mandag den 11. maj og tirsdag den 12. maj samt onsdag den 18. november og torsdag den 19. november har forældrene haft adgang til at overvære undervisningen i samtlige skolens klasser.

Hjemmene.

»Fra skole til hjem«.

For at styrke samarbejdet mellem hjemmene og de kommunale skoler udsender skolevæsenet hvert år fire numre af skolebladet »Fra skole til hjem«.

I bladet søger skolevæsenet at orientere forældrene om aktuelle skoleforhold i almindelighed og byens skoleforhold i særdeleshed.

Bladet ledes af en redaktionskomité, der har fem medlemmer: Skoledirektør Sv. A. Rasmussen (ansvarshavende), programleder Chr. Kryger, cand. scient. pol. Jørgen Flindt Pedersen, sognepræst J. Chr. Basse, viceskoleinspektør Otto B. Lauritzen. Kommunal lærer J. Dalsgård Jensen er bladets redaktionssekretær.

Årets fire numre har haft følgende indhold:

Nr. 1, oktober 1963:

Til forældre, der har børn i 1. klasse.
Engelsk skoleorkester besøger Vorrevangskolen.
Det nye skoleår.
Pædagogiske konsulenter.
Skolebøger.
Fritidsbeskæftigelsen på Brobjergskolen.
Konsulent for specialundervisning.
Skoleidrætsstævne.

Nr. 2, december 1963:

FN-arrangementer.
Om tyskundervisning.
Naturstidiplomer.
Skolebespisning.
Efterskolen og ungdomsskolen »Taarupgaard«.
Læserbreve.
Praktik-undervisning.
Færdelsesudstilling i skolerne.
Indskrivning til 1. hovedskoleklasse.
Skolemodenhedsprøve.
Elevstipendier.

Nr. 3, februar 1964:

Deres barns skolegang efter 7. skoleår.
Indskrivning til 1. hovedskoleklasse.
Realeksamen i 1964.
10. klasse.
Orientering.
Pædagogisk konsulent.

Nr. 4, juni 1964:

Samsøgades skole fylder 50 år.
Viceskoleledende direktør Anton Nielsen.
Den nye viceskoleledende direktør.
Specialundervisningen.
Skoleinspektørskifte på Brobjergskolen.
Møllevangskolens børnekor.
Hvad læreren ser.
Vandet er dejligt – men farligt!

Marselisborg Gymnasium.

I maj-juni eksamenstermin 1963 bestod følgende antal elever de forskellige eksamener:

Studentereksamen: 40 på nysproglig linie og
71 på matematisk linie.
Realeksamen: 14.

Lærerpersonalet:

1. august 1963 beskikkedes adjunkt Th. B. Jespersen som faglig medhjælper i faget fransk hos Undervisningsdirektoratet, og samtidig udnævntes hr. Jespersen til lektor i 26. lønningsklasse.

1. august 1963 genansattes lektor Børge Møller-Madsen som lektor i 24. lønningsklasse.

Inspektionen har i skoleåret 1963/64 været fordelt således:

Lektor A. Skjøt Pedersen: tilsyn med naturhistorisk samling samt gårdinspektion.

Adjunkt Jens Aggebo: bibliotekar.

Adjunkt E. Madsen: skriftlig inspektion.

Overlærer Inger Kragh: tilsyn med pigerne.

Adjunkt H. Qvortrup: boginspektor.

Lektor E. Tyrrestrup: ganginspektion.

Klasseantal og elevantal:

1. august 1963:

	Drenge	Piger	I alt
1 1. real	15	15	30
1 2. real	15	15	30
1 3. real	4	6	10
3 I-Gmn.	55	23	78
2 I-Gns.	18	34	52
3 II-Gmn.	53	22	75
2 II-Gns.	7	44	51
3 III-Gmn.	48	18	66
2 III-Gns.	8	26	34
18 klasser	223	203	426

Vedrørende arbejdsplan, ferier og øvrige fridage følger Marselisborg Gymnasium de bestemmelser, der gælder for statens gymnasieskoler, dog kan skolekommissionen i særlige tilfælde disponere over 2 årlige fridage. – Vedrørende timefordeling 1963/64 se side 157, tabel nr. 16.

Optagelse af elever i 1. realklasse og 1. gymnasieklasse foretages i overensstemmelse med undervisningsministeriets bekendtgørelser af 9. februar 1961 og 28. januar 1963.

Ungdomsskolerne.

Møllevangens ungdomsskole.

Ved skolens start indmeldtes 186 elever, og der blev oprettet følgende klasser: 2 ungpigeklasser (1.-års elever), 1 ungpige klasse (2.-års elever), 2 arbejdstekniske klasser (1.-års elever), 1 arbejdsteknisk klasse (2.-års elever), 1 forretnings- og kontorklasse (1.-års elever), 1 forretnings- og kontorklasse (2.-års elever) og 2 almindelige ungdomsskoleklasser (fællesklasser på 3. år). I alt 10 klasser. De indmeldte elever fordelte sig med 84 unge piger og 102 unge mænd.

Desuden oprettedes ud over ungdomsskolens almindelige klasser 10 supplerende ungdomsskolehold, der havde til formål at tilfredsstille elevernes individuelle undervisningsbehov. Der blev tilslutning til følgende fag: kjolesyning (2), husflid (piger), træsløjd (2), tysk, engelsk, dramatik, motorlære og fotokursus. Disse hold blev tilsammen frekventeret af 144 unge.

Undervisningen omfattede i alt 2.064 undervisningstimer, og alle klasser og hold gennemførte vinterens arbejde. Der var dog i flere af ungdomsskoleklasserne en temmelig stor frafaldsprocent, og årsagen hertil må bl. a. søges i det forholdsvis bundne tilbud, der ligger i disse klasser.

Ungdomsklubben i forbindelse med skolen har været besøgt af gennemsnitlig 150–175 unge pr. aften. Eleverne har været beskæftiget med suppl. ungdomsskolehold, gymnastik og boldspil, bøger, musik, traveture, diskussioner, dans og film. Desuden har der med klubrådets aktive medvirken været afholdt forældreaften (lille tilslutning), et par større fester, udflugter til andre ungdomsskoler og week-ends.

Uden for sæsonen har skolen været på skolerejse til Østrig, og det blev for de deltagende en udbytterig tur med mange uforglemmelige oplevelser.

Ungdomsskolen, Sct. Annagade.

Sct. Annagades ungdomsskole har i sæsonen 1963/64 haft 283 elever, fordelt på følgende klasser:

- 3 1. års forretnings- og kontorklasser
- 1 2. års forretnings- og kontorklasse
- 3 1. års arbejdstekniske klasser
- 1 2. års arbejdsteknisk klasse
- 3 1. års ungpigeklasser
- 1 2. års ungpige klasse
- 1 1. års alm. ungdomsskoleklasse (dr.)
- 1 2. års alm. ungdomsskoleklasse (dr.).

Desuden oprettedes følgende supplerende ungdomsskolehold:

- Madlavning for drenge (2 hold)
- Sløjd for drenge
- Sløjd for piger
- Tysk
- Engelsk.

Undervisningen har fundet sted mandag, tirsdag og onsdag kl. 19–22, og ligesom tidligere år har vi aflagt besøg på virksomheder og institutioner.

Den 2-årige ungdomsskole (svarende til folkeskolens 8. og 9. klasse), der afsluttes med statskontrollet prøve, har i år været tilbudt de unge. Der meldte sig så få elever, at en undervisning ikke kunne praktiseres. Tilbuddet vil dog, som loven byder, blive fornyet.

Fritidsklubben har haft åben hver torsdag aften kl. 19–22 og enkelte aftener 1 time. Besøget har ligget på ca. 175 elever pr. aften.

Af store arrangementer har skolen afholdt følgende:

Velkomstfest
Efterårsfest (med forældre)
Julefest
Fastelavnfest
Afslutningsfest
2 weekendture (72 elever og 58 elever).

I juni måned deltog 38 elever og 3 lærere i ungdomsskolens sommertur til Østrig. Turen, der varede 9 dage, var begunstiget af et herligt vejr og var helt igennem særdeles vellykket.

Vorrevangens ungdomsskole.

Vorrevangens ungdomsskole har i den forløbne sæson gennemført 7 klasser og 7 supplerende hold. Samtlige oprettede klasser gennemførtes med pæn mødeprocent.

Undervisningen har omfattet følgende fag: husgerning, barnepleje, håndgerning, kjolesyning, orientering, træ- og metalsløjde, værkstedslære, samfundslære, regning og geometri, motorlære og maskinskrivning. Undervisningen har fundet sted mandage, tirsdage og onsdage kl. 19–22.

Klubarbejdet har været henlagt til torsdage med et gennemsnit af ca. 100 elever. Klubben har været åben om onsdagene for de elever, der ikke deltog i undervisningen.

Der har været afholdt efterårs-, jule- og afslutningsfest samt en enkelt weekendtur med 42 deltagere.

Kontakten med forældrene er som tidligere år vedligeholdt med forældremøder, hvor mange interesserede har givet møde.

Sæsonen sluttede med afslutningsfest, udstilling af clevarbejder, uddeling af beviser og præmier samt forældresammenkomst.

»Husalf-kursus«.

Det af amts-arbejdsanvisningskontoret ved kontorbestyrer H. E. Thomsen ledede husalf-kursus har i lighed med tidligere år været gennemført med tilskud efter loven om ungdomsundervisning, og der er af År-

hus kommunale skolevæsen ydet et tilskud på kr. 5.162,86 for 1963/64.

Kurset er tilrettelagt som eftermiddagskursus for unge piger i alderen 14–18 år.

Kursusplanen har i lighed med de foregående år omfattet følgende emner:

Husgerning	240 timer
Syning	96 »
Hjemmehygiejne og spædbørnspleje	30 »
Bolig- og tekstillære	27 »
Frie emner:	
Litteratur	10 timer
Sociale forhold	5 »
Erhvervsvejledning	2 »
Seksuallære	2 » 19 »
I alt	
412 timer	

Som supplement til den givne undervisning har der været arrangeret filmsforevisninger, besøg af Sunlight vaskeservice med foredrag og film, ligesom der har været foretaget en række instruktive institutionsbesøg, hvoraf kan nævnes:

Produktionsforeningens rugbrødsfabrik,
Slagtehuset og
Mejeriet »Enigheden«.

Der har i kursustiden været arrangeret julemiddage samt besøgsdage, for at elevernes fruer og mødre kunne få et indblik i undervisningen.

Kurset startede med 37 elever, der har været fordelt på 2 hold. 28 elever gennemførte kurset og heraf 21 uden forsømmelser. Den gennemsnitlige mødeprocent var 94,9.

Efter undervisningens afslutning har der været afholdt eksamen med beskikkede censorer i husgerning. Kurset afsluttedes med en vellykket forældrefest i »Klostergården«, og de nye husalfer fik overrakt afgangsbeviser og præmier.

Ungdomskostskolen »Taarupgaard«.

Skolen har i ovennævnte tidsrum haft:

sommerholdet: 60 piger – heraf 18 fra Århus.
vinterholdet: 39 drenge – heraf 0 fra Århus.

Fagene og lærerne har været de samme som hidtil. Det noget lavere elevtal skyldes sikkert, at flere og flere fortsætter skolegangen ud over 7. kl. og derfor ikke mener, at de har brug for et kostskoleophold. Da en sådan skole har noget at byde på, som ikke kan opnås i den hjemlige skole: kammeratskab med jævnaldrende fra andre egne af landet, oplevelsen af for en tid (5 mdr.) at være hjemmefra, undervisning på en anden måde end i børneskolen, hobbyprægede fag m. m. m., må man håbe, at flere vil slutte deres skole-

gang med et kostskoleophold på »Taarupgaard«, der i øvrigt i fremtiden vil give adgang til – gennem prøver – at afslutte et eller flere fag for dem, der ikke nåede det i børneskolen.

Aftenskoleundervisningen.
(Beretning fra de tilsynsførende).

Til kursus sæsonen 1963/64 mødte aftenskolerne med et stort og veltilrettelagt program. Sæsonen forløb udmærket, og der var god tilslutning fra alle kredse.

Undervisningen var for langt de fleste kursers vedkommende lagt godt til rette – der blev taget hensyn til både den teoretiske og den praktiske del af et kursus, hvor denne fordeling kræves. Enkelte elever har således i visse fag erhvervet sig en så solid teoretisk viden, at de senere kan tage arbejdet op på egen

hånd til personlig fornøjelse og videre fordybelse i faget.

Hvert efterår er det interessant at se, at mange mennesker føler et stort behov for at lære sprog, men når en del af de elever, der melder sig til sprog, opdager, at der kræves en stor personlig indsats for blot at tilegne sig en nogenlunde færdighed i et fremmedsprog, så viser det sig gang på gang, at det store behov reduceres stærkt i løbet af kort tid. Måske burde der oprettes større og færre sproghold fra starten, så læreren kunne vide, at kursus kunne blive gennemført trods stor frafaldsprocent, hvorved de mange sammenlægninger og tidlige lukninger af sprogkurser ville blive nedsat, hvilket ville være mere tilfredsstillende for både lærere og de resterende elever. Et forsøg med nye bøger har på adskillige hold vist sig at være en god gevinst.

Private skoler.

Skole og bestyrer	Elevantal 1964	Elever i undervisningspligtig alder fra Århus kommune
Århus Akademi, Thunøgade 2 A, hr. Sv. Andersen.....	143	53
Forældreskolen, Marselisboulevard 17, hr. J. Held Pedersen.....	467	210
N. Kochs skole, Aaboulevard 67, hr. Eske Nielsen.....	429	139
Fru Laursens Realskole, Hjelmensgade 12, hr. J. Kjær-Jensen.....	247	94
Elise Smiths skole, Nørre Allé 25, hr. P. Fryd.....	274	99
Århus Friskole, Marselisvej 19, fru K. Klitgaard Povlsen.....	53	16
Sct. Knuds skole, Ryesgade 24, Søster Margrethe.....	304	115
Rud. Steinerskolen, Strandvejen 102, frk. Solveig Jøker.....	88	49
I alt..	2.005	775

Tabel 1. Skolernes lokaleforhold pr. august 1964.

Skole	Indvielsesår	Normalklasseværelser	Mindre undervisningslokaler	Læsestuer	Sløjdelokaler	Husgerningslokaler	Svømmesale	Gymnastiksale	Læsehøllokaler	Sanglokaler, inkl. komb. sang- og filmlokale	Biologilokaler	Naturrelokaler	Geografilokaler	Formningslokaler	Håndarbejdslokaler	Filmlokaler (specielt)	Lokaler for tunghøre	Lokaler for svagtsende	Køkkenerlokaler, ikke udstyret som klasse	Undervisningslokaler i alt	Samtalerum	Festsale (sportsal)	Lægeværelser	Tandlægeværelser
Brobj. } 1881	31	2	1	2	2	-	1	-	1	2	1	1	1	1	-	-	-	-	2	48	-	1	1	-
Brobj. } 1883	31	2	1	2	2	-	1	-	1	2	1	1	1	1	-	-	-	-	-	50	-	-	1	-
Fins... 1907	27	1	1	2	2	-	2	1	1	1	1	-	1	1	-	-	3	-	-	44	-	-	1	-
Fjord... 1910	20	2	1	2	2	1	1	1	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	35	-	-	-	-
Fryd....	22	2	1	1	-	-	2	-	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	3	34	-	-	-	-
Ing.... 1903	32	3	1	2	2	-	2	3	2	1	2	-	1	1	1	-	-	-	-	53	1	1	1	1
Katr.... 1957	6	-	1	1	1	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	1	-
Lisbj.... 1940	29	1	1	1	1	-	2	-	1	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	40	-	-	1	-
Læss.... 1921	36	3	1	3	2	-	4	2	2	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	59	1	1	1	1
Møllev.. 1952	15	2	1	1	-	-	2	-	1	1	1	-	-	1	-	-	-	1	26	-	-	-	-	
N. M.... 1890	16	1	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	22	1	1	-	-	
N. B.... 1893	14	1	1	1	1	-	1	1	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	23	-	-	1	-	
Par.... 1862	24	2	1	1	1	-	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	-	-	41	-	-	1	-	
Sams.... 1914	27	3	1	3	2	-	2	1	2	1	1	1	1	1	1	-	2	2	-	50	1	1	1	-
Annag.. 1957	41	-	1	1	1	-	2	2	2	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	55	1	1	1	1
Skovv... 1937	32	4	1	2	2	1	1	2	2	1	2	-	-	1	-	-	-	-	-	51	1	1	1	1
Vorrev.. 1960	I alt..	404	30	16	25	21	2	28	17	21	15	17	6	11	14	3	5	2	6	643	6	7	12	4

Tabel 2. Oversidning ved oprykning til skoleåret 1964/65:

	1. kl.		2. kl.		3. kl.		4. kl.		5. kl.		6. kl. c.		7. kl. a		7. kl. b		I alt	
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.
Brobjergskolen . . .	1	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Finsensgade	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
N. J. Fjordsgade . . .	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Frydenlundskolen . .	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Ing. Boulevard	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Katrinebjergsk. . . .	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Læssøesgade	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
Møllevangskolen . . .	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	1	-	2	-	-	5	2
Ny Munkegade	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-
Nr. Boulevard	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Paradisgade	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3
Samsøgade	2	1	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2
Sct. Annagade	2	-	-	-	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2
Skovvangskolen	-	1	3	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1
Vorrevangskolen . . .	1	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2
I alt	11	7	13	1	4	6	4	2	-	-	1	-	1	-	2	-	36	16

Tabel 4. Klassetal for

Skole	Hovedskolen					A		B		C		8	9	10	Real			Tekn.	
	1	2	3	4	5	6	7	6	7	6	7				1	2	3	8	9
Brobjergskolen	4	4	4	4	4	3	3	1	1	-	-	2	2	-	1	1	1	1	-
Finsensgades skole	5	5	5	5	5	2	4	2	2	-	-	2	2	-	2	1	2	-	-
Fjordsgades skole	3	3	3	3	2	-	-	-	-	4	4	2	2	1	1	1	1	-	-
Frydenlundskolen	4	4	4	3	2	2	1	1	1	-	-	2	2	-	1	1	1	-	-
Ingerslev Boulevard	2	3	2	3	4	-	-	-	-	2	4	2	1	1	1	1	1	1	1
Katrinebjerg	3	3	4	4	4	3	2	1	2	-	-	2	2	-	2	2	1	-	-
Lisbjerg	1	1	1	1	1	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Læssøesgades skole	4	4	4	4	4	2	-	2	-	4	2	2	2	-	2	2	1	-	-
Møllevangskolen	5	6	6	6	6	4	4	2	2	-	-	3	3	-	2	2	2	-	-
Ny Munkegade	2	2	2	2	2	-	-	-	-	2	2	1	1	-	1	1	1	-	-
Nørre Boulevard	2	2	2	2	2	-	-	-	-	2	2	1	1	-	1	1	1	-	-
Paradisgade	2	2	2	2	2	-	-	-	-	2	2	2	1	-	1	1	1	-	-
Samsøgade	3	3	3	4	4	-	-	-	-	4	4	2	1	-	1	1	1	1	1
Annagade	3	3	3	3	3	-	-	-	-	4	2	2	2	-	1	1	1	-	-
Skovvang	4	5	5	5	5	-	-	-	-	6	5	2	3	1	2	2	2	-	-
Vorrevang	4	4	5	4	6	-	3	-	1	4	1	4	4	-	1	2	2	-	-
Kirkevænget	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	51	54	55	55	56	16	17	9	9	31	31	32	29	3	20	20	19	3	2

Tabel 3. Klasse- og elevtal pr. 1. august 1964.

Skole	Klasse- antal	Elevantal			Skole	Klasse- antal	Elevantal		
		Dreng	Piger	I alt			Dreng	Piger	I alt
Brobjergskolen.....	40	465	471	936	Ny Munkegades skole	19	237	232	469
Finsensgades skole....	44	552	503	1.055	Nr. Boulevards skole	20	221	183	404
N. J. Fjordsgades skole	35	335	357	692	Paradisgades skole...	20	179	238	417
Frydenlundskolen....	29	369	377	746	Samsøgades skole....	35	392	370	762
Ingerslevs Boulevards skole.....	29	334	325	659	Sct. Annagades skole..	38	358	358	716
Katrinebjergskolen...	41	480	473	953	Skovvangskolen.....	53	626	596	1.222
Lisbjergskolen.....	8	78	76	154	Vorrevangskolen.....	46	560	541	1.101
Læssøesgades skole....	37	466	493	959	Kirkevængets skole...	2	14	2	16
Møllevangskolen.....	55	646	632	1.278	I alt..	551	6.312	6.227	12.539

skoleåret 1964/65.

Specialundervisning												Læseklasser				Kir- kev.	Samlet antal klasser	Læsehold ugl. timer	
Hjælpeklasser								Særklasser				4	5	6	7				
1	2	3	4	5	6	7	8	sh	ss	sp	ta								
1	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	4/24
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44	4/24
-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	1	1	-	-	-	35	2/10
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29	4/24
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29	1/ 8
-	1	1	-	1	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	41	5/30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	1/ 8
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	2/12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	55	5/30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	1/ 5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	20	3/15
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	2/12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	35	4/24
-	1	-	1	-	1	2	2	2	2	-	-	-	1	-	-	-	-	38	3/16
-	-	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	53	3/18
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	46	5/30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-
1	2	2	3	3	2	2	4	5	2	1	1	2	4	2	2	2	2	552	49/290

Tabel 5. Skolernes klasseantal

Skole	1. kl.		2. kl.		3. kl.		4. kl.		5. kl.		6. kl.		7. kl.	
	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer
Brobjergskolen.....	4	72	4	92	4	104	4	112	4	124	4	132	4	148
Finsensgade.....	5	90	5	118	5	135	5	145	5	155	6	201	5	184
Fjordsgade.....	3	54	3	69	3	78	2	54	4	119	4	132	2	70
Frydenlund.....	4	72	4	92	3	82	2	58	2	64	2	69	3	110
Ingerslev Boulevard.....	3	54	2	46	3	78	4	112	2	62	4	132	4	132
Katrinebjerg.....	3	54	4	92	4	104	4	112	5	158	4	138	4	142
Lisbjerg.....	1	18	1	25	1	28	1	32	1	34	1	33	1	41
Læssøesgade.....	4	72	4	92	4	104	4	115	4	122	4	132	4	149
Møllevangskolen.....	6	108	6	138	6	156	6	168	6	186	6	198	6	211
Ny Munkegade.....	2	36	2	46	2	52	2	56	2	62	2	66	2	66
Nørre Boulevard.....	2	36	2	46	2	52	2	56	2	64	2	66	2	74
Paradisgade.....	2	36	2	48	2	52	2	58	2	62	2	66	3	104
Samsøgade.....	3	54	3	74	4	104	4	112	4	124	4	132	4	143
Annagade.....	3	54	3	69	3	78	3	86	4	124	2	69	4	135
Skovvangskolen.....	5	90	5	115	5	130	5	145	6	186	5	165	5	187
Vorrevangskolen.....	4	72	5	118	4	104	6	168	4	122	5	177	5	187
Kirkevængets skole.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt..	54	972	55	1.280	55	1.441	56	1.589	57	1.768	57	1.908	58	2.083

Tabel 6. Skolernes klassantal

Skole	1. kl.		2. kl.		3. kl.		4. kl.		5. kl.		6. kl.		7. kl.	
	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer
Brobjergskolen.....	4	72	4	96	4	104	4	112	4	124	4	132	4	154
Finsensgade.....	5	90	5	120	5	135	5	145	5	160	4	138	6	213
Fjordsgade.....	3	54	3	72	3	78	3	88	2	60	4	135	4	132
Frydenlundskolen.....	4	72	4	96	4	106	3	88	2	66	3	111	2	73
Ingerslev Boulevard.....	2	36	3	75	2	52	3	86	4	124	2	69	4	132
Katrinebjerg.....	3	54	3	72	4	104	4	112	4	124	4	138	4	145
Lisbjerg.....	1	18	1	20	1	24	1	30	1	33	1	38	1	43
Læssøesgade.....	4	72	4	99	4	104	4	120	4	124	4	138	4	148
Møllevangskolen.....	5	90	6	144	6	162	6	174	6	186	6	204	6	206
Ny Munkegade.....	2	36	2	48	2	56	2	56	2	64	2	71	2	69
Nørre Boulevard.....	2	36	2	48	2	52	2	56	2	62	2	69	2	74
Paradisgade.....	2	36	2	48	2	54	2	58	2	64	2	66	2	74
Samsøgade.....	3	54	3	75	3	81	4	112	4	124	4	132	4	132
Sct. Annagades skole.....	3	54	3	72	3	78	3	86	3	98	4	132	2	66
Skovvangskolen.....	4	72	5	123	5	130	5	140	5	155	6	198	5	190
Vorrevangskolen.....	4	72	4	96	5	135	4	112	6	186	4	134	5	186
Kirkevængets skole.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt..	51	918	54	1.304	55	1.455	55	1.575	56	1.754	56	1.905	57	2.037

og ugl. timetal pr. august 1963.

8. kl.		9. kl.		10. kl.		1. real		2. real		3. real		Særklasser		hold	Dele- timer	I alt	
klasser	timer	kl.	timer	kl.	timer	kl.	timer	kl.	timer	klasser	timer	klasser	timer	timer	1-4. kl.	klasser	timer
3	111	2	72	-	-	1	39	1	41	2	67	5	157	25	52	42	1.348
3	104	3	104	-	-	1	39	2	72	2	64	-	-	24	65	47	1.500
2	76	2	75	1	40	1	37	1	39	3	96	4	120	35	38	35	1.132
2	71	1	42	-	-	1	35	1	38	2	66	-	-	18	48	27	865
2	71	2	74	1	41	1	36	1	38	2	64	-	-	9	36	31	985
2	79	2	80	-	-	2	68	1	39	2	67	5	156	33	46	42	1.368
1	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	3	8	267
3	102	2	74	-	-	2	66	1	39	2	65	-	-	12	52	38	1.196
3	124	2	81	-	-	2	68	2	68	2	67	2	61	65	78	55	1.777
1	44	2	82	1	48	1	36	1	38	1	34	-	-	6	26	21	698
1	38	1	48	-	-	1	36	1	38	1	30	1	18	15	26	20	643
1	42	1	40	-	-	1	35	1	34	1	35	-	-	18	26	20	656
3	105	2	76	-	-	1	39	1	38	2	65	2	51	28	42	37	1.187
2	78	2	82	-	-	1	36	1	42	1	41	10	335	16	39	39	1.284
3	103	2	70	-	-	2	72	2	72	2	71	6	209	24	65	53	1.704
4	143	2	70	-	-	2	68	2	72	2	67	1	30	35	58	46	1.491
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	52	-	-	2	52
36	1.333	28	1.073	3	129	20	710	19	708	27	899	38	1.189	374	700	563	18.153

og ugl. timetal pr. august 1964.

8. kl.		9. kl.		10. kl.		1. real		2. real		3. real		Særklasser		hold	Dele- timer	I alt	
klasser	timer	kl.	timer	kl.	timer	kl.	timer	kl.	timer	klasser	timer	klasser	timer	timer	1-4. kl.	klasser	timer
3	112	2	78	-	-	1	35	1	41	1	36	5	156	25	52	41	1.329
2	78	2	77	-	-	2	68	1	41	2	68	-	-	24	65	44	1.422
2	74	2	78	1	42	1	36	1	38	1	35	5	144	36	39	35	1.141
2	77	2	70	-	-	1	36	1	38	1	35	-	-	24	51	29	943
3	104	2	72	1	35	1	39	1	39	1	36	-	-	9	31	29	939
2	76	2	76	-	-	2	68	2	72	1	37	6	194	30	42	41	1.344
1	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	7	8	259
2	83	2	76	-	-	2	68	2	72	1	37	-	-	13	52	37	1.206
3	119	3	116	-	-	2	68	2	70	2	66	2	57	62	72	55	1.796
1	44	1	47	-	-	1	36	1	38	1	34	-	-	7	26	19	632
1	45	1	34	-	-	1	36	1	37	1	35	1	21	16	26	20	647
2	78	1	34	-	-	1	34	1	34	1	35	-	-	12	26	20	653
3	114	2	86	-	-	1	37	1	38	1	34	2	55	28	40	35	1.142
2	78	2	82	-	-	1	37	1	41	1	39	10	314	32	39	38	1.248
2	75	3	89	1	37	2	72	2	72	2	70	6	206	18	59	53	1.706
4	141	4	135	-	-	1	38	2	72	2	66	1	33	35	54	46	1.495
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	52	-	-	2	52
35	1.336	31	1.150	3	114	20	708	20	743	19	663	40	1.232	379	681	552	17.954

Tabel 7. Statistik over sygeforsømmelser og permissionstimer for lærerpersonalet 1. august 1963–31. juli 1964.

Skole	Sygdoms-timer		Permissions-timer (incl.militærtj.)		Barne-fødsel Læi.	I alt		Undervisnings-timer		Sygdom %		Permission %		Barne-fødsel % Læi.	I alt %	
	Læ.	Læi.	Læ.	Læi.		Læ.	Læi.	Læ.	Læi.	Læ.	Læi.	Læ.	Læi.		Læ.	Læi.
Brobj.	270	1.563	208	271	—	478	1.834	19.500	33.072	1.4	4.7	1.1	0.8	—	2.5	5.5
Fins.	943	957	64	270	255	1.007	1.482	25.038	33.462	3,8	2,8	0,2	0,8	0,8	4,0	4,4
Fjord.	298	826	55	80	—	353	906	19.344	24.804	1,5	3,3	0,3	0,3	—	1,8	3,6
Fryd.	239	2.064	22	50	284	261	2.398	15.249	18.486	1,6	11,2	0,1	0,3	1,5	1,7	13,0
Ing.	183	870	194	31	—	377	901	18.642	19.773	1,0	4,4	1,0	0,2	—	2,0	4,6
Katr.	1.185	1.548	72	167	712	1.257	2.427	25.038	28.314	4,7	5,5	0,3	0,6	2,5	5,0	8,6
Lisbj.	117	4	—	—	—	117	4	6.240	4.095	1,9	0,1	—	—	—	1,9	0,1
Læss.	967	1.554	40	—	—	1.007	1.554	26.910	19.734	3,6	7,9	0,1	—	—	3,7	7,9
Møllev.	500	1.873	64	55	989	564	2.917	32.682	36.621	1,5	5,1	0,2	0,2	2,7	1,7	8,0
N. M.	236	799	33	40	—	269	839	17.784	9.438	1,3	8,5	0,2	0,4	—	1,5	8,9
N. B.	228	423	268	23	—	496	446	17.004	8.073	1,3	5,2	1,6	0,3	—	2,9	5,5
Par.	298	936	41	20	225	339	1.181	9.477	16.107	3,1	5,8	0,4	0,1	1,4	3,5	7,3
Sams.	972	1.098	153	50	216	1.125	1.364	26.676	19.617	3,6	5,6	0,6	0,3	1,1	4,2	7,0
Sct. A.	607	1.256	39	38	741	646	2.035	22.113	27.963	2,7	4,5	0,2	0,1	2,7	2,9	7,3
Skovv.	596	832	165	59	875	761	1.766	31.590	34.866	1,9	2,4	0,5	0,2	2,5	2,4	5,1
Vorrev.	1.089	1.156	83	172	342	1.172	1.670	32.877	25.350	3,3	4,6	0,3	0,7	1,3	3,6	6,6
Kirkev.	35	52	10	—	—	45	52	1.053	975	3,3	5,3	1,0	—	—	4,3	5,3
Mars.	676	89	32	—	—	708	89	23.478	3.432	2,9	2,6	0,1	—	—	3,0	2,6
I alt.	9.439	17.900	1.543	1.326	4.639	10.982	23.865	370.695	364.182	2,5	4,9	0,4	0,4	1,3	2,9	6,6

Tabel 8. Timeplaner for 1.–7. klasse.

(godkendt af undervisningsministeriet 9. november 1960).

Fag	1.		2.		3.		4.		5.		6. a + b		7. a		7. b	
	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.
Dansk og skrivning	10	10	12	12	10	10	10	10	10	10	7	7	5	5	5	5
Regning og matematik.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5
Kristendomsundervisning.	2/2	2/2	2/2	2/2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Historie.	—	—	—	—	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Geografi.	—	—	—	—	1	1	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2
Biologi (naturhistorie).	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1
Legemsøvelser	—	—	2	2	2	2	3	3	3	3	3	1	3	2	3	2
Sang.	2/2	2/2	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Formning (tegnning m.v.)	1	1	3	1	3	1	(1)3	1	2	2	(1)2	1	1	1	1	1
Håndgerning.	—	—	—	2	—	2	—	2	—	2	—	2	—	1	—	1
Naturlære.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2
Sløjd.	—	—	—	—	—	—	(2)	—	2	—	(3)2	—	3	—	3	—
Husgerning.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	3
Første fremmedsprog (engelsk eller eventuelt tysk).	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	3	3	3	3
Andet fremmedsprog (tysk eller eventuelt engelsk).	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Valgfrie timer.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—
I alt.	18	18	24	24	27	27	29	29	31	31	33	33	33	33	33	33

Tabel 9. Timeplaner for Realafdelingen.
(godkendt af undervisningsministeriet 9. november 1960).

Fag	1. real		2. real		2. real m/latin		3. real		Tekn. real	
	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.
Dansk/skrivning.....	5	5	5+1	5+1	5	5	5	5	5	5
Religion.....	1	1	—	—	—	—	1	1	1	1
Engelsk.....	4	4	3	3	3	3	(3)5	(3)5	4	4
Tysk.....	4	4	4	4	4	4	(5)3	(5)3	3	3
Fransk.....	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—
Regning/matematik.....	6	6	6	6	6	6	5	5	7	7
Historie.....	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3
Geografi.....	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Biologi (naturhistorie).....	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Naturlære.....	2	2	3	3	3	3	2	2	5	5
Formning (tegning m.v.).....	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Sang.....	1	1	2	2	—	—	—	—	—	—
Legemsøvelser.....	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
Håndgerning eller husgøring.....	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Sløjd.....	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Latin.....	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—
I alt..	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34

Tabel 10. Timeplan for hjælpeklasserne.

Fag	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.
Kristendomsundervisning....	2/2	2/2	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Dansk og skrivning.....	8	8	11	11	12	12	11	11	11	11	10	10	11	11	14	14 ³
Regning.....	8	8	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Mundtlige fag.....	—	—	—	—	2	2	3	3	5	5	4	4	4	4	—	—
Manuelle fag.....	—	—	4	4	4	—	4 ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Håndarbejde.....	—	—	—	—	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	6
Sløjd.....	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4+4 ²	—	4+4 ²	—	4+4 ²	—
Husgerning.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—	4	
Fysik.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Sang.....	2/2	2/2	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—
Gymnastik.....	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3
I alt..	18	18	24	24	27	27	29	29	31	31	33	33	33	33	34	34

¹ Kan eventuelt anvendes som forberedende sløjdundervisning.

² Hvor der er mulighed, anvendes disse timer til metalsløjd.

³ Mundtlige fag indgår i timetallet.

Efter skolekommissionens bestemmelse kan eleverne i de nyoprettede hjælpeklasser deles i 3 dansk- og 3 regnetimer pr. uge i de to første år.

Tabel 11. Timeplan for 8. og 9. klasse.

Den almene fagkreds	8. klasse	9. klasse	Vigtige valgfri fag	8. klasse	9. klasse	I alt
Dansk med litteratur.....	6	5	Praktisk arbejde.....	2-3	2-3	4-6
Skrivning, udfyldning af blanketter.....	1	—	Husgerning.....	4	4-6	8-10
Regning (og evt. matematik) herunder regnskabsføring.....	6	5	Håndarbejde.....	2	4	6
Orientering (historiske, geografiske og biologiske emner. Erhvervsorientering, arbejds- og erhvervslære, samfundskundskab, familiekundskab).....	7	6	Engelsk.....	3-4	3-4	6-8
Kristendomskundskab.....	1	1	Tysk.....	3-4	3-4	6-8
Legemsøvelser.....	3	3	Videregående regnskabsføring..	—	2	2
			Matematik.....	3-4	3-4	6-8
			Maskinskrivning.....	2-3	3	5-6
I alt..	24	20				

Det må være den almindelige regel, at de elever, der vælger timer blandt de vigtige valgfri fag, følger undervisningen i faget gennem 2 skoleår, dersom de fortsætter i 9. klasse.

Af andre valgfri fag kan skolerne, hvor forholdene tillader det, opstille f.eks.: vævning, keramik, fysiksløjd, formning, naturlære, sang/musik, geometrisk tegning, ekstra dansk og regning.

Tabel 12. Timeplaner for 10. klasserne 1964/65.

Ingerslevs Boulevards skole	N. J.Fjordsgades skole	Skovvangskolen
Dansk..... 6 timer	Dansk..... 6 timer	Dansk..... 6 timer
Regning..... 6 »	Regning..... 5 »	Regning..... 5 »
Orientering..... 6 »	Orientering..... 6 »	Orientering..... 6 »
Tysk..... 4 »	Tysk..... 3 »	Tysk..... 2 »
Engelsk..... 4 »	Engelsk..... 4 »	Engelsk..... 2 »
Maskinskrivning..... 3 »	Matematik..... 2 »	Sløjd..... 4 »
Husgerning..... 4 »	Naturlære..... 2 »	Håndgerning..... 3 »
Legemsøvelser..... 2 »	Husgerning..... 3 »	Hygiejne..... 1 »
	Formning..... 2 »	Maskinskrivning..... 2 »
	Legemsøvelser..... 2 »	Legemsøvelser..... 3 »
I alt ugl. 35 timer	I alt ugl... 35 timer	I alt ugl... 34 timer

Tabel 13. Timeplan for klasser til teknisk forberedelseksamen.

	8. klasse	9. klasse
Dansk, herunder litteratur og emner hentet fra samfundslivet.....	7	6
Kristendomsundervisning.....	1	1
Legemsøvelser.....	2	2
Regning og matematik.....	8	10
Orienteringsfag.....	4	3
Naturlære og kemi.....	6	6
Engelsk.....	3	4
Tysk.....	3	2
I alt..	34	34

Tabel 14. Timeplaner for læseklasserne.

Fag	3. klasse		4. klasse		5. klasse		6. klasse		7. klasse	
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.
Dansk.....	12	12	12	12	12	12	11	11	11	11
Skrivning... }	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Regning.... }	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5
Religion og sang.....	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1
Historie..... }			1	1	2	2				
Geografi.... }	2	2	1	1	2	2	3	3	3	3
Biografi.... }			1	1	1	1				
Engelsk.....	—	—	—	—	—	—	3	3	3	3
Gymnastik..	2	2	3	3	3	3	1	3	2	2
Formning... }	3	1	3(1)	1	1	1	2	1	1	1
Håndgerning	0	2	0	2	0	2	0	2	0	1
Naturlære... }	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2
Sløjd..... }	—	—	2(2)	0	2	—	2	—	3	—
Husgerning..	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3
I alt..	27	27	29	29	31	31	33	33	33	33

Tabel 15. Timefordeling for tunghøreklasserne.

	Klassetrin							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Religion	2/2	2/2	1	2	2	2	1	2
Dansk med sprogforståelse . . .	6	8	9	8	8	8	8	8
Skrivning	3	3	3	2	2	2	1	1
Regning	4	5	6	6	6	6	6	6
Fortællefag	-	-	-	2	5	6	6	6
(historie-geografi-natur- historie-fysik)								
Sang	-	-	1	1	1	1	1	1
Gymnastik	-	2	2	2	2	2	2	2
Håndarbejde	-	-	-	2	p2	p3	p3	p3
Sløjd	-	-	-	-	d2	d3	d3	d3
Småsløjd	2	2	2	-	-	-	-	-
Husgerning	-	-	-	-	-	-	3	3
Tegning	-	-	-	1	1	1	1	1
Mundaflesning	1	1	1	1	1	1	1	1
Høretræning	1	1	1	1	1	1	-	-
Talekorrektion efter behov - gennemsnitlig c. 6 lærertimer, på hvert klassetrin, hvilket svarer til c. 1 elev- time	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	18	23	26	28	31	33	33	34

(heri ikke medregnet talekorrektion).

Tabel 16. Marselisborg Gymnasium. Timefordeling 1963/64.

	III s	III m	II s	II m	I s	I m	3. R	2. R	1. R
Religion	1	1	1	1	1	1	1	-	1
Dansk	4	4	4	4	4	4	4	4 ²	4
Engelsk	5	-	5	2 ³	4	4	5	3 ²	4
Tysk	4	-	4	2 ³	3	4	3	3 ²	4
Fransk	4	4	5	5	5	5	4	-	-
Latin	3	-	4	-	4	-	4	-	-
Oldtidskundskab	1	1	2	2	1	1	-	-	-
Historie	4	4	3	3	4	4	3	2	2
Geografi	-	-	-	-	-	-	2	2	2
Naturhistorie	-	-	-	-	-	-	2	2	1
Naturfag i gym	4	4 ⁴	2	2	2	2	-	-	-
Kemi	-	2	-	2	-	2	-	-	-
Fysik	-	4 ⁴	-	3	-	3 ¹	2	3	2
Matem. og regn	-	6	-	6	3	5 ¹	5	6 ²	6
Skrivning	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Formning	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Sløjd/kv. h.arb	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Sang	2	2	2	2	2	2	2	1	2
Legemsøvelser	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Sum	35	35	35	35	35	35	35	35	34

¹ I 2 af timerne har halvdelen af eleverne fysiske øvelser, resten matematik.² Ikke-latinere har desuden en time i fagene dansk, engelsk, tysk og matematik.³ Eleverne på den matematiske linie har enten engelsk eller tysk (efter elevens valg)⁴ I 2 af timerne har halvdelen af eleverne fysiske, resten biologiske øvelser. Undervisningen i formning og sløjd er foregået på Sct. Annagades Skole.

Tabel 17. 4. hovedskoleklassernes undervisning i svømmehallen 1963/64.

Skole	Antal deltagere i svømme- undervisningen		Antal, der kunne svømme uden sele ved begyndelsen af skoleåret		Antal, der kunne svømme uden sele ved slutningen af skoleåret	
	Dreng	Piger	Dreng	Piger	Dreng	Piger
			%	%	%	%
Brobjergskolen	44	55	8	18,2	13	23,6
Finsensgade	38	55	1	2,6	5	9,1
N. J. Fjordsgade	36	30	7	19,4	3	10,0
Ing. Boulevard	43	41	3	7,0	5	12,2
Katrinebjergsk	50	56	3	6,0	3	5,4
Lisbjerg	12	13	0	0,0	0	0,0
Læssøsgade	56	65	4	7,1	2	3,1
Møllevangskolen	81	85	1	1,2	5	5,9
Ny Munkegade	23	29	-	0,0	0	0,0
Nr. Boulevard skole	20	14	3	15,0	1	7,1
Paradisgade	26	22	0	0,0	0	0,0
Samsøgade	55	44	3	5,5	6	13,6
Sct. Annagades skole	33	37	5	15,2	17	45,9
Skovvangskolen	56	58	8	14,3	6	10,3
I alt	573	604	46	8,0	66	10,9
					390	68,1
					431	71,4

ANCIENNITETSLISTE

Skoledirektør Sv. Aa. Rasmussen, f. 1910, dim. 1932, ansat som skoledirektør 1. november 1953, anc. fra 1. november 1953.
Viceskoledirektør D. J. Dethlefsen, f. 1919, dim. 1941, ansat som viceskoledirektør 15. maj 1964, anc. fra 1. juni 1964.

<i>Skoleinspektører.</i>		Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Som skoleinspektør	Lønanci- enitet fra
1.	S. M. Aagaard	Møllev.	1898	1919		1.9.46	1.4.52
2.	Else E. Heeno	Par.	1907	1929	1.10.39	1.7.47	1.4.52
3.	H. V. Rahbek	Lisbj.	1898	1919		1.4.40	1.4.52
4.	H. P. Pedersen	Sams.	1911	1932	1.10.37	1.6.54	1.12.54
5.	P. Vesterbak	Katr.	1913	1938	1.10.41	1.10.53	1.10.56
6.	A. M. Pedersen	Skovv.	1912	1933	1.10.39	1.1.57	1.1.57
7.	J. G. Søndergaard	Fins.	1910	1931		1.1.55	1.4.57
8.	V. Herholdt	Vorrev.	1907	1945	1.9.47	1.8.54	1.8.57
9.	G. M. Nielsen	Ing.	1917	1938		1.10.56	1.4.58
10.	A. Holm	Fjord.	1917	1942	1.1.49	1.3.57	1.4.58
11.	Jenny Esben-Petersen	Frydenl.	1914	1937	1.4.42	1.2.58	1.4.58
12.	B. A. H. Kalsbøll	N. B.	1908	1930	1.1.36	1.11.61	1.11.58
13.	A. Nordvig-Rasmussen	Annag.	1914	1936	1.4.40	1.11.61	1.7.59
14.	K. A. Mønster	Læss.	1923	1948		1.12.62	1.4.61
15.	Th. Simonsen	Brobj.	1926	1953	1.8.55	1.4.64	1.4.64
<i>Inspektør ved hjælpeklasserne</i>							
	Myrla L. M. Laursen, f. Larsen		1922	1944	1.10.47	1.6.59	1.6.59
<i>Inspektør ved specialundervisning og Kirkevængets skole</i>							
	Erik Jepsen		1917	1940		1.7.63	1.8.53
<i>Ledende skolepsykolog</i>							
	E. P. Livbjerg		1922	1946		1.4.62	1.4.61
<i>Viceskoleinspektører</i>							
							Som vice- inspektør
<i>Mandlige :</i>							
1.	A. Gisselbæk	N. B.	1898	1919	1.5.25	1.4.39	1.4.55
2.	Poul Kristensen	Fins.	1898	1919	1.5.25	1.10.51	1.4.55
3.	A. T. Nielsen	Skovv.	1906	1927	1.8.32	1.1.52	1.4.55
4.	H. G. Jørgensen	Ing.	1907	1929	1.3.34	1.4.56	1.4.55
5.	A. Holmboe	Fins.	1908	1929	1.3.34	1.7.58	1.4.55
6.	B. Risom Pedersen	Brobj.	1919	1941	1.10.50	1.7.55	1.8.56
7.	H. F. A. Christensen	Katr.	1920	1943	1.8.48	1.8.56	1.4.58
8.	Johs. Mikkelsen	Læss.	1924	1947	1.4.51	1.5.57	1.4.58
9.	Aage G. Jensen	Fryd.	1908	1930	1.4.38	1.8.64	1.8.58
10.	B. Hougaard Petersen	Sams.	1925	1947	1.8.50	1.5.61	1.5.61
11.	Sv. E. Bang-Sørensen	Par.	1922	1945	1.10.50	1.4.62	1.4.61
12.	E. Askel	N. M.	1924	1954	1.1.57	1.1.62	1.1.62
13.	O. B. Lauritzen	Annag.	1927	1950	1.8.53	1.1.62	1.1.62
14.	Ege Bruun-Hansen	Skovv.	1922	1952	1.1.55	1.8.63	1.8.63
15.	P. H. Kristiansen	Vorrev.	1928	1958	1.8.60	1.8.63	1.8.63
16.	K. Fisker Jensen	Fjord.	1930	1952		1.4.64	1.4.64
<i>Kvindelige :</i>							
1.	Jensine A. Jensen	Skovv.	1895	1922	1.8.32	1.4.37	1.4.55
2.	Johanne C. Kristensen, f. Haugaard	Møllev.	1901	1930	1.10.40	1.9.49	1.4.55
3.	M. N. Damsgaard Gregersen, f. Frantzen	Møllev.	1905	1928	1.7.35	1.11.52	1.4.55
4.	Gunhild Ehrenreich-Petersen, f. Bach	Frydenl.	1912	1935	1.10.40	1.11.57	1.10.55
5.	Gudrun Pedersen	Læss.	1927	1949	1.11.52	1.3.57	1.4.58
6.	Elin J. Klitgaard	Katr.	1919	1940	1.8.54	1.8.57	1.4.58
7.	Kirsten Albertsen, f. Sørensen	Annag.	1917	1939	1.11.49	1.8.59	1.7.58
8.	Rigmor Christensen, f. Sørensen	Vorrev.	1919	1943	1.12.46	1.8.58	1.8.58
9.	Inga Christensen	Brobj.	1917	1939	1.10.46	1.8.58	1.8.58
10.	Karen Margr. Jensen	Sams.	1911	1932	1.4.38	1.8.64	1.8.58
11.	Bente W. Moth, f. Nathansen	Fins.	1920	1943	1.10.47	1.8.63	1.2.61
12.	Alma Jensen	Ing.	1917	1946	1.8.50	1.1.62	1.4.61
13.	Birgit Stensgaard Jensen	Fjord.	1926	1949	1.8.53	1.8.63	1.8.63

		Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Som skole- psykolog	Lønanci- ennitet fra	
<i>Skolepsykologer.</i>							
1.	Sv. Aa. Houлинд.....	Skovv.....	1920	1941		1.8.62	1.5.56
2.	Anne Lisbeth Thelle, f. Helweg-Larsen..		1921	1944		1.8.60	1.8.60
3.	P. Gunner Frederiksen.....	Fjord.....	1920	1945	1.1.48	1.2.62	1.4.61
4.	N. Krarup.....	Vorrev.....	1921	1953		1.2.62	1.2.62
5.	K. Hjorth.....	Brobj.....	1935	1958		1.8.63	1.8.63
<i>Talepædagoger.</i>							
1.	Aage Bendtson.....	Fjord.....	1924	1945	1.12.48	1.8.54	1.8.57
2.	E. J. Toft Jensen.....	Møllev.....	1915	1944	1.11.49	1.5.57	1.4.58
<i>Pedagogiske konsulenter.</i>							
i faget håndarbejde:							
1.	Agnes M. Andersen.....	Fins.....	1910	1931	1.10.37	1.8.63	1.8.57
i faget sløjd (værkstedundervisning):							
2.	Vagn L. Rosenbech.....	N. B.....	1916	1939		1.8.63	1.8.57
i faget dansk:							
3.	Knud E. Nymand.....	Fjord.....	1932	1954	1.8.56	1.8.63	1.8.63
i faget erhvervsorientering:							
4.	Carl Stjerne.....	N. M.....	1934	1958	1.8.60	1.8.63	1.8.63
i faget regning:							
5.	J. Ethelberg Laursen.....	Skovv.....	1921	1943	1.1.48	1.12.63	1.4.61
<i>Overlærere.</i>							
<i>Mandlige:</i>							
1.	H. O. Johannessen.....	Sams.....	1897	1919	1.4.28	1.11.49	1.4.55
2.	E. U. Riis Poulsen.....	Fins.....	1898	1919	1.11.26	1.3.50	1.4.55
3.	Aage K. Hansen.....	Fins.....	1898	1919	1.4.28	1.8.50	1.4.55
4.	J. B. Damsgaard Gregersen.....	Sams.....	1899	1920	1.4.28	1.8.50	1.4.55
5.	Rasmus Rasmussen.....	Brobj.....	1898	1919	1.10.30	1.10.50	1.4.55
6.	C. M. Johannessen.....	Brobj.....	1901	1922	1.8.32	1.8.51	1.4.55
7.	Axel Jacobsen.....	Ing.....	1906	1927	1.10.31	1.10.51	1.4.55
8.	Gøther Sørensen.....	N. B.....	1903	1928	1.8.32	1.10.51	1.4.55
9.	L. V. Bentzen.....	Læss.....	1897	1927	1.3.34	1.12.51	1.4.55
10.	Ejnar Madsen Thorn.....	Annag.....	1905	1929	1.8.51	1.8.52	1.4.55
11.	Oskar Jensen.....	Læss.....	1901	1927	1.4.38	1.11.52	1.4.55
12.	Ove Nielsen.....	Vorrev.....	1908	1929	1.7.35	1.11.52	1.4.55
13.	H. Møldrup.....	Par.....	1909	1930	1.7.35	1.12.52	1.4.55
14.	H. L. Jensen.....	Skovv.....	1908	1930	1.8.51	1.1.53	1.4.55
15.	Knud Christensen.....	Sams.....	1908	1930	1.1.36	1.8.53	1.4.55
16.	H. Hartmann Larsen.....	Annag.....	1910	1931	1.1.36	1.10.53	1.4.55
17.	Axel Sørensen.....	Fins.....	1910	1932	1.1.36	1.12.53	1.4.55
18.	N. C. Hansen.....	N. B.....	1908	1931	1.6.36	1.5.54	1.4.55
19.	H. A. L. Sogaard-Hansen.....	Læss.....	1909	1930	1.8.53	1.6.54	1.4.55
20.	M. Christiansen.....	Ing.....	1905	1930	1.6.36	1.8.54	1.4.55
21.	C. Christensen.....	Skovv.....	1904	1933	1.10.38	1.8.54	1.4.55
22.	Henry Nielsen.....	Møllev.....	1909	1931	1.10.37	1.11.54	1.4.55
23.	M. A. Jacobsen.....	Skovv.....	1909	1931	1.10.37	1.11.54	1.4.55
24.	O. H. Helms.....	Kirkev.....	1911	1933	1.8.49	1.5.55	1.5.55
25.	Jørgen S. Rasmussen.....	Læss.....	1902	1929	1.10.37	1.5.55	1.5.55
26.	Ejnar E. Nielsen.....	Læss.....	1907	1929	1.10.40	1.8.55	1.8.55
27.	N. Bomholt Rasmussen.....	Skovv.....	1910	1935	1.4.39	1.1.56	1.1.56
28.	P. Ehrenreich-Petersen.....	N. M.....	1903	1936	1.10.39	1.4.56	1.4.56
29.	S. Sandbæk-Jensen.....	N. B.....	1908	1929	1.4.42	1.8.56	1.8.56
30.	Gunnar E. Engberg Hansen.....	Fjord.....	1912	1937	1.10.39	1.8.57	1.8.57
31.	Edvin Eriksen.....	Sams.....	1906	1936	1.10.40	1.8.57	1.8.57
32.	Helge Lundgaard.....	Brobj.....	1912	1937	1.10.40	1.8.57	1.8.57
33.	J. B. Veraae.....	Katr.....	1915	1937	1.7.41	1.9.57	1.9.57
34.	Tage Byrith.....	Fins.....	1915	1938	1.7.41	1.7.58	1.7.58
35.	Sven Hørning.....	Læss.....	1915	1937	1.10.41	1.7.58	1.7.58
36.	E. Pind Olesen.....	Skovv.....	1913	1936	1.10.42	1.7.58	1.7.58
37.	Albert Johansen.....	Sams.....	1916	1937	1.10.43	1.7.58	1.7.58
38.	J. H. Kjestrup.....	N. M.....	1914	1936	1.12.49	1.7.58	1.7.58
39.	Peter Alfred Hansen.....	Vorrev.....	1912	1936	1.1.57	1.7.58	1.7.58
40.	Aage P. Rasmussen.....	Skovv.....	1910	1939	1.10.42	1.7.58	1.7.58
41.	L. Østrup.....	Annag.....	1913	1939	1.1.53	1.7.58	1.7.58
42.	Erik Balle.....	Læss.....	1918	1940	1.6.44	1.7.58	1.7.58

Overlærere.

Mandlige:		Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Som overlærer	Lønanci- ennitet fra
43.	A. Kloster Jensen	Brobj.	1918	1941	1.12.49	1.12.58	1.12.58
44.	Holger P. C. Moth	Fins.	1919	1941	1.10.44	1.5.59	1.5.59
45.	Bent B. Riber	Katr.	1919	1941	1.10.44	1.5.59	1.5.59
46.	N. Klemensen	Møllev.	1914	1941	1.12.52	1.9.59	1.9.59
47.	Laurs S. Gravesen	Sams.	1919	1941	1.12.45	1.10.59	1.10.59
48.	Sv. Brix Olesen	Brobj.	1920	1942	1.12.45	1.4.60	1.4.60
49.	Hans Chr. Olsen	Skovv.	1918	1942	1.10.46	1.4.60	1.4.60
50.	Niels J. Jespersen	Ing.	1921	1943	1.6.47	1.9.60	1.9.60
51.	Jens S. Thomsen	Læss.	1914	1943	1.10.46	1.10.60	1.10.60
52.	Aage Agger	Læss.	1919	1943	1.10.47	1.4.61	1.4.61
53.	T. Tromholt-Madsen	Læss.	1917	1942	1.4.46	1.4.61	1.4.61
54.	Ove E. Stranddorf	Læss.	1920	1943	1.10.47	1.4.61	1.4.61
55.	Hakon P. Bollesen	Ing.	1922	1944	1.8.47	1.4.61	1.4.61
56.	Kurt Nielsen	Fjord.	1921	1943	1.8.48	1.4.61	1.4.61
57.	Chr. Bent Petersen	Skovv.	1922	1943	1.12.48	1.4.61	1.4.61
58.	J. B. Bøssing Pedersen	Møllev.	1922	1944	1.10.51	1.4.61	1.4.61
59.	Gert Buch	Læss.	1918	1945	1.8.49	1.4.61	1.4.61
60.	V. Højgaard Jensen	Skovv.	1922	1945	1.1.48	1.4.61	1.4.61
61.	Vagn F. Baggesen	Møllev.	1923	1945	1.10.50	1.4.61	1.4.61
62.	Arne Klit Jensen	Brobj.	1916	1946	1.11.49	1.4.61	1.4.61
63.	Johs. Bruun	Møller.	1924	1946	1.11.49	1.4.61	1.4.61
64.	Benny Clausen	Sams.	1924	1945	1.11.49	1.4.61	1.4.61
65.	Henning V. Larsen	Møllev.	1923	1945	1.11.49	1.4.61	1.4.61
66.	Vagn Jensen	Møllev.	1923	1946	1.11.49	1.4.61	1.4.61
67.	Robert M. Fisker	Sams.	1913	1943	1.12.46	1.4.61	1.7.61
68.	Wagn R. Kruse	Skovv.	1919	1947	1.8.50	1.8.61	1.8.61
69.	Henning S. Sørensen	Skovv.	1923	1947	1.8.50	1.10.61	1.10.61
70.	Arnold E. Larsen	Møllev.	1924	1947	1.10.50	1.10.61	1.10.61
71.	N. Henning Hougaard	Møllev.	1925	1947	1.11.51	1.10.61	1.10.61
72.	Børge Pedersen	Skovv.	1926	1947	1.8.50	1.10.61	1.10.61
73.	John E. Mølgaard Jensen	Vorrev.	1924	1947	1.8.59	1.10.61	1.10.61
74.	Ege F. Elsner	Ing.	1925	1948	1.7.51	1.8.62	1.8.62
75.	Bent Aa. Møller	Ing.	1924	1948	1.8.52	1.9.62	1.9.62
76.	Carl Erik Pedersen	Annag.	1925	1948	1.7.52	1.9.62	1.9.62
77.	Arne Bentzen	Annag.	1924	1947	1.10.50	1.10.62	1.10.62
78.	Børge Skoulund Larsen	Fins.	1924	1947	1.10.50	1.10.62	1.10.62
79.	Carl Otto Rich.	Brobj.	1925	1947	1.10.50	1.10.62	1.10.62
80.	Knud Birthin	Ing.	1924	1947	1.11.50	1.11.62	1.11.62
81.	Jørgen Kingo Nielsen	Katr.	1925	1948	1.3.54	1.7.63	1.7.63
82.	Preben K. Høiriis	Fins.	1920	1949	1.8.51	1.8.63	1.8.63
83.	Vagn Aa. Ronlev	N. M.	1925	1949	1.8.52	1.8.63	1.8.63
84.	Villy Ajstrup	Fins.	1928	1949	1.8.52	1.9.63	1.9.63
85.	Knud Elkjær Laursen	Annag.	1925	1949	1.9.52	1.9.63	1.9.63
86.	Einar Møller	Fryd.	1927	1949	1.9.53	1.9.63	1.9.63
87.	Børge Haurdahl	Katr.	1925	1949	1.5.54	1.9.63	1.9.63
88.	S. E. Højer Christensen	Læss.	1926	1949	1.1.59	1.9.63	1.9.63
89.	S. Dalgaard Pedersen	Sams.	1925	1947	1.10.51	1.10.63	1.10.63
90.	Henry Møller	N. B.	1925	1949	1.8.52	1.10.63	1.10.63
91.	Gunner Gregersen	Sams.	1924	1947	1.11.51	1.11.63	1.11.63
92.	J. O. Lang	Fjord.	1927	1949	1.8.52	1.4.64	1.4.64
93.	J. L. Gjørup	Ing.	1926	1948	1.7.52	1.7.64	1.7.64
94.	R. Winther Sørensen	Par.	1922	1950	1.8.52	1.8.64	1.8.64
95.	Arne O. Baadsgaard	Møllev.	1925	1950	1.11.52	1.9.64	1.9.64
96.	H. F. Schultz	Møllev.	1928	1950	1.8.53	1.9.64	1.9.64
97.	N. P. Flytkjær	Skovv.	1925	1950	1.1.54	1.1.65	1.1.65

Overlærere.

Kvindelige:		Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Som overlærer	Lønanci- ennitet fra
1.	Margrethe Holm Madsen	Ing.	1909	1931	1.10.39	1.1.62	1.4.52
2.	Ella Buhl	Fins.	1896	1919	1.10.31	1.8.50	1.4.55
3.	Ane K. Erstad, f. Pedersen	Sams.	1897	1920	1.6.37	1.10.50	1.4.55
4.	M. Kirstine Jensen	Par.	1898	1926	1.1.36	1.10.51	1.4.55
5.	Inger Jørgensen	Frydenl.	1901	1929	1.7.35	1.3.52	1.4.55
6.	Ellen Pind Olesen	Frydenl.	1905	1927	1.1.36	1.3.52	1.4.55
7.	Solveig M. Böhm, f. Tønnesen	Fjord.	1907	1927	1.8.37	1.6.52	1.4.55
8.	Karen A. Andersen, f. Rasmussen	Frydenl.	1904	1925	1.1.36	1.8.52	1.4.55
9.	Johanne Dreyer Sørensen	Par.	1907	1928	1.1.36	1.8.52	1.4.55

Overlærere.

Kvindelige:		Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Som overlærer	Lønanci- ennitet fra
10.	Mette Møller Pedersen, f. Gunnerup...	Skovv.....	1907	1929	1.1.36	1.10.52	1.4.55
11.	Johanne L. Hansen, f. Jensen.....	Brobj.....	1908	1929	1.1.36	1.11.52	1.4.55
12.	Judith M. C. Rasmussen.....	Sams.....	1909	1931	1.6.36	1.8.53	1.4.55
13.	Martha H. Christensen.....	Skovv.....	1905	1926	1.8.49	1.8.53	1.4.55
14.	M. Syrene Mortensen.....	Par.....	1907	1928	1.4.38	1.10.53	1.4.55
15.	Kirstine Selholt, f. Nielsen.....	Møllev.....	1905	1931	1.11.51	1.10.53	1.4.55
16.	Karen Margr. Jensen.....	Skovv.....	1906	1930	1.6.36	1.10.53	1.4.55
17.	Elin Heydorn Jakobsen.....	Skovv.....	1910	1931	1.1.37	1.10.53	1.4.55
18.	A. Elisabeth Jensen.....	Ing.....	1910	1931	1.10.37	1.12.53	1.4.55
19.	Grethe M. K. Holmboe, f. Jensen.....	Skovv.....	1909	1932	1.10.37	1.4.54	1.4.55
20.	Pouly L. Pedersen.....	Fins.....	1907	1929	1.4.38	1.6.54	1.4.55
21.	Anna K. Mousten.....	Møllev.....	1905	1926	1.4.38	1.8.54	1.4.55
22.	Ellen H. Jeppesen.....	Møllev.....	1906	1928	1.10.38	1.8.54	1.4.55
23.	Ellen M. Lawaetz.....	Fins.....	1907	1932	1.4.38	1.11.54	1.4.55
24.	Anne C. Bang.....	Par.....	1905	1932	1.4.38	1.11.54	1.4.55
25.	Anna M. Laursen.....	Sams.....	1907	1929	1.10.38	1.11.54	1.4.55
26.	Eva E. Jensen.....	Møllev.....	1911	1932	1.4.39	1.1.54	1.4.55
27.	Alma J. Krabbenhøft.....	Fjord.....	1900	1933	1.4.39	1.1.55	1.4.55
28.	Lissa v. d. Ahe.....	Par.....	1911	1932	1.10.39	1.8.55	1.8.55
29.	Paula H. Jensen, f. Staehelin.....	Skovv.....	1911	1933	1.10.41	1.8.55	1.8.55
30.	Rigmor Villumsen.....	Skovv.....	1911	1932	1.10.41	1.8.55	1.8.55
31.	Astrid Søndergaard, f. Esben-Petersen..	Vorrev.....	1911	1933	1.3.55	1.10.55	1.10.55
32.	Johanne Rokbøl, f. Skovenborg.....	Skovv.....	1913	1935	1.10.46	1.10.55	1.10.55
33.	Lilli Sørensen.....	Annag.....	1908	1935	1.2.49	1.1.56	1.1.56
34.	Else Haas, f. Rasmussen.....	Brobj.....	1913	1935	1.8.54	1.2.56	1.2.56
35.	Elsa D. F. Hansen, f. Stender.....	Skovv.....	1912	1933	1.10.40	1.8.56	1.8.56
36.	Karen Lund.....	Sams.....	1914	1936	1.10.42	1.1.56	1.10.56
37.	Ellen Bjerre, f. Sørensen.....	Fjord.....	1899	1937	1.10.40	1.10.56	1.10.56
38.	Ellen Johannessen, f. Vilstrup Olesen..	Brobj.....	1910	1935	1.10.41	1.3.57	1.3.57
39.	G. Margrethe R. Eriksen, f. Bjarnarson	Skovv.....	1905	1936	1.10.41	1.8.57	1.8.57
40.	Grete Schmidt, f. Jensen.....	Fins.....	1913	1935	1.10.40	1.8.57	1.8.57
41.	Helga Hemmer Hansen.....	Vorrev.....	1914	1940		1.8.59	1.8.57
42.	Else A. Bjørn.....	Skovv.....	1916	1938	1.4.43	1.12.57	1.12.57
43.	Rosa M. J. Westh.....	Fins.....	1908	1936	1.4.42	1.12.57	1.12.57
44.	Edith Henningsen.....	Frydenl....	1912	1938	1.4.42	1.7.58	1.7.58
45.	Gerda Jelvin, f. Sørensen.....	Fjord.....	1915	1938	1.10.43	1.7.58	1.7.58
46.	Bodil Nielsen.....	Fjord.....	1911	1938	1.10.42	1.7.58	1.7.58
47.	Ingrid Moustgaard.....	Brobj.....	1907	1931	1.10.51	1.7.58	1.7.58
48.	Birgit Haaning, f. Nielsen.....	Frydenl....	1916	1939	1.10.43	1.7.58	1.7.58
49.	Else Frederiksen.....	Fins.....	1914	1939	1.10.50	1.7.58	1.7.58
50.	Elisa Holtén Nielsen, f. Pind Olesen...	Skovv.....	1915	1939	1.10.43	1.7.58	1.7.58
51.	Ellen Møller, f. Rode.....	Læss.....	1918	1940	1.7.49	1.7.58	1.7.58
52.	Karna Bech.....	Læss.....	1915	1940	1.1.46	1.4.59	1.4.59
53.	Helga M. Sandbæk Jensen, f. Nyholm..	N. B.....	1919	1941	1.10.44	1.5.59	1.5.59
54.	Magda O. Klemensen.....	Brobj.....	1912	1941	1.9.52	1.7.59	1.7.59
55.	Ingrid K. Løhde Witt, f. Bennick.....	Brobj.....	1914	1936	1.8.52	1.8.59	1.8.59
56.	Lilly E. K. Kristensen, f. Hansen.....	Brobj.....	1920	1941	1.4.45	1.9.59	1.9.59
57.	Gytha Dreyer Hansen, f. Jørgensen....	Læss.....	1920	1942	1.1.48	1.12.59	1.12.59
58.	Anna M. Pinstrup, f. Frandsen.....	Ing.....	1920	1942	1.10.51	1.1.60	1.1.60
59.	Jytte Rosenlund Jespersen.....	Ing.....	1920	1942	1.12.46	1.2.60	1.2.60
60.	Else A. Byrith, f. Vestergaard.....	Fins.....	1917	1940	1.10.46	1.3.60	1.3.60
61.	Enid Bach, f. Hansen.....	Frydenl....	1917	1942	1.11.49	1.3.60	1.3.60
62.	Anna Højgaard Jensen, f. Dam.....	Skovv.....	1920	1942	1.10.46	1.3.60	1.3.60
63.	Ida C. Hundevad.....	Møllev.....	1907	1939	1.10.51	1.5.60	1.5.60
64.	Else Marie Riber, f. Jensen.....	Fins.....	1921	1942	1.12.46	1.5.60	1.5.60
65.	Karen T. Sørensen, f. Ladefoged.....	Sams.....	1917	1942	1.4.46	1.9.60	1.9.60
66.	Dagny N. Madsen.....	Ing.....	1920	1943	1.4.47	1.1.61	1.1.61
67.	Anna Haaqensen, f. Schmidt.....	Skovv.....	1919	1943	1.11.49	1.1.61	1.1.61
68.	Karen A. Andersen, f. Hjerrild.....	Katr.....	1920	1943	1.4.57	1.1.61	1.1.61
69.	Signe Tromholt-Madsen, f. Berthelsen..	Frydenl....	1917	1942	1.8.48	1.4.61	1.4.61
70.	Gudrun Christensen.....	Brobj.....	1913	1943	1.8.51	1.4.61	1.4.61
71.	Ester Olsen, f. Rørholm.....	Skovv.....	1920	1942	1.10.46	1.4.61	1.4.61
72.	Lis A. Bollesen, f. Møller.....	Brobj.....	1918	1944	1.4.47	1.4.61	1.4.61
73.	Betty Jensen, f. Jensen.....	Par.....	1920	1944	1.12.48	1.4.61	1.4.61
74.	Ruth Poulsen, f. Hansen.....	Frydenl....	1921	1944	1.9.47	1.4.61	1.4.61
75.	Dagny A. Jensen.....	Møllev.....	1921	1945	1.8.50	1.4.61	1.4.61
76.	Kirsten Bomh. Rasmussen, f. Bådsgård.	Skovv.....	1919	1943	1.8.48	1.4.61	1.4.61

Overlærere.

Kvindelige:	Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Som overlærer	Lønanci- ennitet fra
77. Agnes J. K. Holm-Jensen, f. Leth Espensen	Fjord	1923	1945	1.8.48	1.4.61	1.4.61
78. Anna R. S. Dyrberg, f. Christensen	Kirkev.	1900	1923	1.1.55	1.4.61	1.4.61
79. Ellen I. Jensen	Ing.	1919	1945	1.12.48	1.4.61	1.4.61
80. Ruth L. Graversen, f. Arnetoft	Fins.	1922	1946	1.11.49	1.4.61	1.4.61
81. Oda Andersen	Møllev.	1922	1946	1.11.49	1.4.61	1.4.61
82. Inger Lillelund, f. Dalby	Annag.	1923	1946	1.8.54	1.4.61	1.4.61
83. Karen K. Helms	Møllev.	1920	1945	1.10.51	1.4.61	1.4.61
84. Dagny M. Aaby	Læss.	1919	1946	1.8.51	1.4.61	1.4.61
85. Alice Naomi Petersen	Brobj.	1920	1946	1.11.49	1.4.61	1.4.61
86. Dagny Pedersen	Læss.	1923	1946	1.10.51	1.4.61	1.4.61
87. Inge Laursen, f. Thordahl	Møllev.	1921	1943	1.2.49	1.4.61	1.4.61
88. Anni Rita Frandsen, f. Pedersen	Brobj.	1925	1946	1.8.60	1.4.61	1.4.61
89. Ruth A. Wagner	Møllev.	1923	1947	1.10.50	1.9.61	1.9.61
90. Aase Bang-Sørensen, f. Fischer	Møllev.	1920	1945	1.11.49	1.4.61	1.4.62
91. Gudrun Ravn Nielsen, f. Møller	Annag.	1914	1947	1.10.50	1.5.62	1.5.62
92. Aase la Cour, f. Dahl*	Møllev.	1921	1947	1.8.50	1.8.62	1.8.62
93. Alice Lind Andersen	Møllev.	1925	1947	1.10.50	1.8.62	1.8.62
94. Ester Skriver, f. Hansen	Sams.	1926	1948	1.10.51	1.8.62	1.8.62
95. Jytte Jordal, f. Hansen	Katr.	1924	1934	1.11.52	1.8.62	1.8.62
96. Rigmor Falksen	Møllev.	1921	1943	1.11.52	1.8.62	1.8.62
97. Rigmor Møller, f. Jensen	Fjord	1923	1948	1.12.52	1.9.62	1.9.62
98. Henny E. M. Bygum, f. Knudsen	Skovv.	1916	1949	1.10.51	1.8.63	1.8.63
99. Herdis Østergaard	Møllev.	1918	1949	1.10.51	1.8.63	1.8.63
100. Ulla B. Sørensen	Brobj.	1920	1949	1.10.51	1.8.63	1.8.63
101. Anna Elise Balle, f. Bak	Ing.	1926	1949	1.3.52	1.8.63	1.8.63
102. Asta J. Engell-Sørensen, f. Rode	Annag.	1927	1949	1.12.51	1.8.63	1.8.63
103. Helle Brix Olesen, f. Christensen	Brobj.	1926	1949	1.11.52	1.8.63	1.8.63
104. Karen Mikkelsen, f. Agerschou	Læss.	1925	1949	1.8.55	1.8.63	1.8.63
105. Inger Dyhr	Sams.	1927	1949	1.11.52	1.9.63	1.9.63
106. Grethe Lindegaard Jensen, f. Nielsen	Fryd.	1913	1947	1.10.50	1.10.63	1.10.63
107. Inga B. Bloch, f. Jensen	Annag.	1927	1949	1.12.52	1.10.63	1.10.63
108. Karen Gram Christensen, f. Larsen	Fins.	1927	1949	1.9.52	1.11.63	1.11.63
109. Doris Pytlich, f. Møller	Læss.	1926	1949	1.12.52	1.3.64	1.3.64
110. A. Ulla B. Nielsen, f. Lorentzen	Møllev.	1925	1949	1.4.52	1.6.64	1.6.64
111. Anna Schmidt, f. Andersen	N. M.	1913	1935	1.12.52	1.6.64	1.6.64
112. Agnete J. B. Dabelsten, f. Riber	Skovv.	1923	1945	1.12.53	1.8.64	1.8.64
113. Marie Kirstine Knudsen	Fins.	1925	1950	1.11.52	1.8.64	1.8.64
114. Anne Elisabeth Winther Sørensen, f. Kahl	Fjord	1926	1950	1.1.55	1.8.64	1.8.64
115. Anna Margr. Moesgaard Pedersen, f. Pedersen	Annag.	1927	1950	1.1.59	1.9.64	1.9.64
116. Gyda Gram Pedersen, f. Olsen	Læss.	1924	1945	1.8.53	1.12.64	1.12.64
Uden for nummer:						
117. Karen Margr. Gravesen, f. Vigild	Læss.					
118. Inger G. Jensen, f. Olsen	Sams.					

Købstadlerere.

	Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Lønanci- ennitet fra
1. Frank Ruda Andersen	Brobj.	1922	1951	1.8.53	1.8.50
2. Arne R. Jensen	Skovv.	1929	1951	1.8.54	1.8.50
3. Erik Ove Andersen	Læss.	1929	1951	1.9.54	1.9.50
4. Poul Kjær Andersen	Sams.	1928	1951	1.9.54	1.9.50
5. Ib V. Petersen	Fjord	1930	1951	1.9.55	1.9.50
6. Jørn Dalsgaard Jensen	Ing.	1929	1951	1.10.54	1.10.50
7. Henning N. Bredahl	Fins.	1929	1951	1.11.54	1.11.50
8. Johs. Lind Andersen	Fjord	1927	1951	1.1.54	1.1.51
9. Kr. Heltoft	Annag.	1921	1951	1.1.54	1.1.51
10. V. H. Ehlers	Vorrev.	1914	1953	1.12.56	1.1.51
11. Jørgen P. Jensen	Annag.	1928	1951	1.7.54	1.5.51
12. Henning Hancke Jensen	Ing.	1927	1951	1.8.56	1.8.51
13. Peter Hindkær	Fins.	1922	1952	1.8.54	1.8.51
14. Erik Rolighed Petersen	Vorrev.	1928	1952	1.2.56	1.8.51

* Arskursus 1964/65 på Danmarks Lærerhøjskole.

	<i>Købstadlerere.</i>	Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Lønanci- ennittet fra
15.	Anders Bak	Fins	1929	1952	1.2.56	1.8.51
16.	Sv. Stræde Nielsen	Fins	1931	1952	1.2.56	1.8.51
17.	Charles E. Larsen	Ing	1928	1950	1.10.54	1.10.51
18.	Aage Esgaard Christensen	Katr	1927	1952	1.11.56	1.11.51
19.	Hans Jørgen Eriksen	Annag	1928	1949	1.1.55	1.1.52
20.	A. Riis-Vestergaard	Fins	1924	1952	1.1.55	1.1.52
21.	Henning B. Nielsen	N. B.	1929	1952	1.1.55	1.1.52
22.	Erik Laursen	N. B.	1931	1952	1.1.57	1.1.52
23.	Niels Roed Sørensen	Katr	1929	1951	1.8.53	1.2.52
24.	Jens Jørgen Beck	Skovv	1929	1951	1.4.54	1.5.52
25.	I. Walther Sørensen	Møllev	1925	1953	1.8.55	1.8.52
26.	L. Alfred Bloch	Katr	1926	1953	1.8.55	1.8.52
27.	H. P. K. Lai	N. B.	1931	1953	1.12.56	1.8.52
28.	Leo L. Winkler	N. M.	1929	1953	1.5.57	1.8.52
29.	Knud R. Roulund Jensen	Skovv	1931	1953	1.8.57	1.8.52
30.	Bent W. Holst Laursen	Brobj	1929	1953	1.8.57	1.8.52
31.	Finn Horn Nielsen	Fins	1932	1953	1.1.56	1.1.53
32.	Kay A. Hansen	Møllev	1929	1953	1.1.56	1.1.53
33.	Ib J. Sørensen	Fins	1930	1953	1.5.57	1.1.53
34.	Søren W. Rasmussen	Ing	1930	1954	1.8.56	1.8.53
35.	Søren Isager	Vorrev	1932	1954	1.8.57	1.8.53
36.	Bent B. Lomborg	Skovv	1930	1954	1.8.57	1.9.53
37.	Mads G. Hesselholt	Skovv	1928	1954	1.1.57	1.1.54
38.	Knud E. Hermansen	Katr	1929	1953	1.2.57	1.2.54
39.	Hugo Noes	Annag	1917	1955	1.8.57	1.8.54
40.	Jens J. Bech	Katr	1930	1955	1.8.57	1.8.54
41.	Kurt Hellemose Hansen	Par	1931	1955	1.8.57	1.8.54
42.	P. G. Mølby	Vorrev	1932	1955	1.8.58	1.8.54
43.	Erik Vestergaard Andersen	N. B.	1931	1952	1.2.55	1.2.55
44.	Henning Laursen*	Katr	1930	1953	1.9.57	1.3.55
45.	Børge Stauenberg Jensen	Vorrev	1932	1953	1.8.55	1.8.55
46.	Svend Svendsen	Brobj	1932	1954	1.10.56	1.10.56
47.	Ejner Dam Sørensen	Katr	1932	1954	1.1.57	1.1.57
48.	Per Hammershøj Johansen	Møllev	1932	1954	1.1.59	1.1.57
49.	Jørgen Frederik Andersen	N. M.	1933	1954	1.1.59	1.1.57
50.	Gerhardt Eriksen	Vorrev	1931	1955	1.8.57	1.8.57
51.	Olaf Bergholz Knudsen	N. B.	1932	1955	1.8.57	1.8.57
52.	Erik Bak Nielsen	Sams	1931	1955	1.12.58	1.8.57
53.	Harry B. Gravesen	Annag	1934	1955	1.8.60	1.1.58
54.	Sven Rahbek	Katr	1929	1956	1.8.58	1.4.58
55.	Palle Nielsen	Annag	1933	1956	1.8.58	1.4.58
56.	Chr. P. Honore	N. M.	1927	1956	1.1.59	1.4.58
57.	H. J. Mortensen	Vorrev	1931	1956	1.1.59	1.4.58
58.	Poul Victor Hansen	N. M.	1932	1956	1.5.60	1.4.58
59.	Erik Skjøttgaard	Frydenl	1935	1956	1.5.60	1.4.58
60.	P. A. Ginnerup	Vorrev	1910	1958	1.8.60	1.4.58
61.	N. J. Pagh Iversen	Sams	1921	1958	1.8.60	1.4.58
62.	Olaf E. Justesen	Katr	1924	1958	1.8.60	1.4.58
63.	Poul Erik Johansen	Vorrev	1932	1956	1.8.60	1.4.58
64.	Bent E. Jacobsen	Sams	1935	1957	1.12.60	1.4.58
65.	Jens Kr. H. Kristensen	Læss	1933	1956	1.1.61	1.4.58
66.	Kaj M. Christensen	Katr	1934	1957	1.2.61	1.4.58
67.	Leif Pedersen	Vorrev	1934	1957	1.8.61	1.4.58
68.	Kai Johannsen	Vorrev	1931	1958	1.8.60	1.6.58
69.	Alfred Jørgensen	Vorrev	1912	1958	1.8.60	1.8.58
70.	Willy Due Jacobsen	Katr	1926	1958	1.8.60	1.8.58
71.	Jørgen V. H. Mortensen	Fjord	1927	1958	1.8.60	1.8.58
72.	John Robdrup	Brobj	1935	1958	1.8.60	1.8.58
73.	Jørgen P. M. Gimbel	Katr	1935	1958	1.8.60	1.8.58
74.	Flemming Eriksen	Fjord	1935	1958	1.8.60	1.8.58
75.	Niels Jensen	Vorrev	1936	1958	1.8.60	1.8.58
76.	Johs. P. N. Holm	Lisbj	1911	1958	1.8.63	1.8.58
77.	Søren Hede	Lisbj	1935	1960	1.4.62	1.9.58
78.	Jørgen H. Christiansen	Frydenl	1934	1957	1.12.61	1.3.59
79.	Svend G. Kristoffersen	Skovv	1924	1959	1.8.61	1.4.59
80.	Leif Madsen Prang	Møllev	1928	1960	1.8.62	1.5.59

* Årskursus 1964/65 på Danmarks Lærerhøjskole.

<i>Købstadlærere.</i>		Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Lønanci- emnitte fra
81.	Knud Erik Rasmussen	Par.	1929	1961	1.6.63	1.6.59
82.	Frede Jespersen	Vorrev.	1916	1959	1.8.61	1.8.59
83.	Mogens Groth	Annag.	1918	1959	1.8.61	1.8.59
84.	Poul Erik Nielsen	Ing.	1923	1959	1.8.61	1.8.59
85.	Svend Aage Hansen	Frydenl.	1928	1959	1.8.61	1.8.59
86.	Carsten Funding	Fjord.	1937	1959	1.8.61	1.8.59
87.	Erik Hall	Møllev.	1936	1959	1.1.62	1.8.59
88.	Henning Vestergaard Pedersen	Lisbj.	1936	1959	1.4.62	1.8.59
89.	Henning A. Lauridsen	Vorrev.	1937	1959	1.11.62	1.8.59
90.	Ejnar Severin Sørensen	Møllev.	1920	1960	1.8.62	1.10.59
91.	Hans Erik Sørensen	Vorrev.	1933	1958	1.1.62	1.1.60
92.	Arne Ejvind Hansen	Møllev.	1927	1960	1.8.62	1.8.60
93.	Niels Enevold Andersen	Fins.	1934	1960	1.8.62	1.8.60
94.	Frands Peter Madsen	Læss.	1937	1960	1.12.63	1.8.60
95.	Finn Sørensen	N. M.	1934	1958	1.9.62	1.9.60
96.	Preben Holten Nielsen	Frydenl.	1914	1962	1.9.64	1.9.60
97.	Leif Olsen	Læss.	1937	1960	1.3.63	1.3.61
98.	Jan Rowedder	Læss.	1936	1961	1.8.63	1.6.61
99.	Ernst Mosegaard Kristensen	N. M.	1931	1961	1.8.63	1.8.61
100.	Jørgen Brandt Lassen	Par.	1932	1961	1.8.63	1.8.61
101.	Poul Smith Mortensen	Møllev.	1934	1961	1.8.63	1.8.61
102.	Poul Simonsen	Sams.	1935	1961	1.8.63	1.8.61
103.	Niels Chr. Breindahl	Frydenl.	1936	1961	1.8.63	1.8.61
104.	Ebbe S. Aagaard	Sams.	1936	1961	1.8.63	1.8.61
105.	Mogens Hansen*	Sams.	1936	1961	1.8.63	1.8.61
106.	Mogens Grauenkjær	Frydenl.	1937	1961	1.8.63	1.8.61
107.	Kaj Madsen	Sams.	1937	1961	1.8.63	1.8.61
108.	Sonny Buchwald	Annag.	1938	1961	1.8.63	1.8.61
109.	Jens Krogstrup Hareskov	Vorrev.	1939	1961	1.8.63	1.8.61
110.	Svend Linderoth Hansen	Fins.	1936	1960	1.11.63	1.11.61
111.	Poul Erik Røhl	Frydenl.	1938	1960	1.11.63	1.11.61
112.	Kjeld Jørgen Jensen	N. M.	1938	1962	1.9.64	1.8.62
113.	H. Chr. Kjør Petersen	Fjord.	1930	1962	1.9.64	1.8.62
114.	Per Jørgen Skriver	Skovv.	1938	1960	1.9.64	
115.	Gunner Nielsen	Skovv.	1939	1962	1.9.64	
116.	Knud Kammer Pedersen	Frydenl.	1938	1961	1.12.64	
117.	Bent Meng	Par.	1938	1962	aspirant	
118.	Aksel Damkjær	Møllev.	1937	1961	aspirant	
119.	Henrik Jespersen	Møllev.	1939	1961	aspirant	
120.	Povl R. Faurbye	Katr.	1939	1962	aspirant	
121.	Allan Bjørn Thomsen*	Læss.	1939	1962	aspirant	
122.	Poul R. Kristensen	Brobj.	1939	1963	aspirant	
123.	Sven Erik Ahlstrøm	Annag.	1940	1963	aspirant	

Uden for nummer:

124.	Tage Laden Andersen	Fins.				
125.	Frøde Søby	N. M.				
126.	Jens E. Fejfer	N. M.				
127.	Bent Præstikær Jørgensen	Læss.				
128.	Jerry E. Pedersen	Frydenl.				

<i>Købstadlærerinder.</i>		Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Lønanci- emnitte fra
1.	Lydia Nydam, f. Larsen	Vorrev.	1927	1949	1.8.61	1.4.50
2.	Inger Blichfeldt, f. Riis	Annag.	1924	1949	1.8.53	1.5.50
3.	Esther Sørensen, f. Heltov	Annag.	1917	1951	1.8.53	1.8.50
4.	Ingrid Grann	Annag.	1926	1951	1.10.53	1.8.50
5.	Grethe Sørensen	Annag.	1926	1951	1.8.56	1.8.50
6.	Milly K. Buhl, f. Lauridsen	Ing.	1930	1951	1.8.54	1.8.50
7.	Elsa L. Knudsen	Frydenl.	1927	1951	1.8.58	1.8.50
8.	Bodil Romanini, f. Zeuthen	Ing.	1929	1950	1.11.52	1.11.50
9.	Inger-Merete Krogh Jensen	Par.	1925	1951	1.1.54	1.1.51
10.	Vibeke Norgaard, f. Holm	Møllev.	1926	1951	1.8.54	1.1.51
11.	Margrete Kjør Andersen, f. Rye	Sams.	1928	1951	1.8.54	1.8.51

* Årskursus 1964/65 på Danmarks Lærerhøjskole.

	Købstadlærerinder.	Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Lønanci- ennitet fra
12.	Karen Overgaard	Skovv.	1904	1929	1.1.55	1.1.52
13.	Else Agnete Nyhus Nielsen, f. Madsen	Katr.	1927	1952	1.8.60	1.1.52
14.	Aase Toft	Fins.	1929	1951	1.4.57	1.1.52
15.	Else K. Lindhardtzen*	Møllev.	1925	1951	1.8.56	1.7.52
16.	Ragnhild Nielsen, f. Brun	Vorrev.	1928	1951	1.10.53	1.8.52
17.	Anna Margrethe Jacobsen, f. Mogensen	Brobj.	1924	1953	1.8.55	1.8.52
18.	Jytte Meyer Christensen, f. Falksen	Fins.	1929	1951	1.1.54	1.8.52
19.	Ella Brøgger Jensen	Fjord.	1930	1951	1.9.53	1.9.52
20.	Doris Kingo Nielsen, f. Nielsen	Par.	1927	1952	1.10.55	1.10.52
21.	Kirsten Krarup, f. Sønderby	Vorrev.	1924	1947	1.2.62	1.12.52
22.	Tove Vaaben, f. Sommer	N. B.	1911	1953	1.1.56	1.1.53
23.	Lissie Gjørup-Olesen	Læss.	1929	1953	1.1.56	1.1.53
24.	Bodil Møller	Par.	1930	1952	1.8.54	1.10.53
25.	Minna Willumsen, f. Siegumfeldt*	Læss.	1930	1952	1.1.55	1.12.53
26.	Kirsten Sørensen, f. Vigild	N. M.	1921	1945	1.8.61	1.12.53
27.	Clara Johanne E. Lund, f. Møller	Brobj.	1914	1954	1.1.57	1.1.54
28.	Else Holm, f. Madsen	Katr.	1924	1954	1.2.57	1.2.54
29.	Inger K. Skjerk, f. Mortensen	Fjord.	1929	1953	1.10.55	1.4.54
30.	Grethe Hjort	Læss.	1931	1952	1.8.54	1.6.54
31.	Helga Medom Madsen	N. M.	1931	1952	1.1.57	1.6.54
32.	Inger-Marie Bjerre	Fins.	1930	1953	1.8.57	1.8.54
33.	Ida Midtgaard Sørensen	Katr.	1927	1955	1.1.62	1.8.54
34.	Eva Kamp Birthin, f. Christiansen	Fins.	1929	1954	1.8.56	1.11.54
35.	Vibeke Heide Ottosen, f. Olesen	Brobj.	1931	1952	1.1.55	1.1.55
36.	Anne Marie Lai, f. Risbjerg	Møllev.	1930	1952	1.1.55	1.3.55
37.	Jytte Henriksen, f. Kolbæk	Fjord.	1931	1953	1.8.55	1.7.55
38.	Doreen Nedergaard Seltnes, f. Christensen	Par.	1930	1952	1.1.55	1.7.55
39.	Inge B. Mikkelsen, f. Jensen	Annag.	1931	1953	1.1.56	1.8.55
40.	Elisabeth Kristiansen	Annag.	1931	1953	1.8.55	1.8.55
41.	Lilly Elita Skaarup, f. Pedersen	Læss.	1924	1947	1.8.60	1.9.55
42.	Ilse A. Jacobi, f. Buch	Brobj.	1931	1953	1.1.56	1.1.56
43.	Bodil M. Erlykke, f. Børsting	Fins.	1932	1953	1.4.56	1.1.56
44.	Judith A. Understrup, f. Schäfer	Fins.	1932	1953	1.4.56	1.2.56
45.	Laura Flejsborg, f. Kryger	Vorrev.	1931	1953	1.12.59	1.3.56
46.	Inge K. Jørgensen, f. Olesen	Vorrev.	1932	1953	1.4.56	1.4.56
47.	Birgit N. Vosegaard	Ing.	1932	1954	1.8.56	1.8.56
48.	Karen R. Pilgaard Nielsen	Vorrev.	1932	1954	1.8.56	1.8.56
49.	Else Isager, f. Andersen	Vorrev.	1933	1954	1.8.57	1.8.56
50.	Birgit Kejser Andersen	Fins.	1931	1954	1.8.58	1.8.56
51.	Lis Minna Jensen, f. Sørensen	Annag.	1931	1954	1.1.57	1.12.56
52.	Karen Andersen, f. Søgaard	Møllev.	1932	1954	1.1.57	1.1.57
53.	Ane Marie Hein, f. Kjeldgaard	Katr.	1930	1954	1.8.58	1.2.57
54.	Ketty Marker, f. Andresen	Annag.	1930	1955	1.8.57	1.2.57
55.	Lis D. Kaadtman	Fins.	1933	1954	1.7.57	1.7.57
56.	Birgit Aidt, f. Algreen-Jensen	Læss.	1932	1955	1.8.57	1.8.57
57.	Anna Margrethe E. S. Knudsen	Annag.	1933	1955	1.12.57	1.8.57
58.	Magna Pedersen, f. Svenningsen	Katr.	1924	1948	1.8.61	1.8.57
59.	Ellen Bech, f. Madsen	Brobj.	1931	1955	1.12.59	1.9.57
60.	Inger-Marie Brandt Lassen, f. Gravesen	Fjord.	1934	1956	1.12.60	1.1.58
61.	Inge Roulund Jensen, f. Bratborg	Katr.	1933	1955	1.8.57	1.4.58
62.	Gerda R. Dethlefsen, f. Jacobsen	N. M.	1920	1941	1.1.59	1.4.58
63.	Ulla R. Goll, f. Jensen	Vorrev.	1927	1951	1.8.58	1.4.58
64.	Kirsten Karstenskø	Katr.	1931	1956	1.8.58	1.4.58
65.	Lillian B. Hammershøj Johansen, f. Mønster	Møllev.	1933	1956	1.8.58	1.4.58
66.	Birgit Hougaard Jensen, f. Secher Sørensen	Skovv.	1935	1956	1.7.59	1.4.58
67.	Krista M. Skottgaard, f. Jensen	Sams.	1935	1956	1.7.59	1.4.58
68.	Elisabeth Sørensen, f. Svendsen	Brobj.	1913	1956	1.4.59	1.4.58
69.	Esther Wendelboe, f. Olesen	Møllev.	1934	1956	1.8.63	1.4.58
70.	Jenny M. Dahm, f. Pedersen	Fins.	1917	1957	1.8.59	1.4.58
71.	Ingeborg Kaalund	Vorrev.	1918	1957	1.8.59	1.4.58
72.	Grethe H. Hansen	Ing.	1922	1957	1.8.59	1.4.58
73.	Reta O. M. Knudsen	Ing.	1910	1957	1.1.60	1.4.58
74.	Oda Haugaard Nielsen, f. Christiansen	Annag.	1922	1957	1.1.60	1.4.58
75.	Lis Schwert, f. Rasmussen	Annag.	1934	1957	1.12.59	1.4.58
76.	Helle W. Jørgensen, f. Nielsen	Frydenl.	1936	1957	1.12.59	1.4.58
77.	Else Margr. Søgaard-Sørensen, f. Schultz	Møllev.	1933	1956	1.12.60	1.4.58

* Årskursus 1964/65 på Danmarks Lærerhøjskole.

	Købstadlererinder.	Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Lønanci- ennitet fra
78.	Jytte Boutrup Petersen	Vorrev.	1935	1957	1.12.60	1.4.58
79.	Margrethe Cecilie Hansen	Fins.	1932	1958	1.8.60	1.8.58
80.	Martje L. Mortensen, f. Jørgensen	Møllev.	1935	1958	1.8.60	1.8.58
81.	Birgit Ali Hayder, f. Husted	Katr.	1935	1958	1.8.60	1.8.58
82.	Inge K. Høgsberg	Annag.	1931	1958	1.1.61	1.8.58
83.	Ebba T. Pedersen, f. Poulsen	Skovv.	1935	1958	1.1.61	1.8.58
84.	Bodil Sander Nielsen, f. Hansen	Katr.	1936	1958	1.1.61	1.8.58
85.	Ulla Arendt Harding, f. Thomsen	Sams.	1934	1958	1.8.61	1.8.58
86.	Kirsten Eriksen, f. Siegumfeldt	Skovv.	1936	1958	1.8.61	1.8.58
87.	Bitten L. Kristensen, f. Jensen	Skovv.	1936	1958	1.8.61	1.8.58
88.	Ingeborg Gimbel, f. Lund	Skovv.	1937	1958	1.8.61	1.8.58
89.	Else Marie Knudsen, f. Ludvigsen	N. B.	1935	1957	1.12.59	1.9.58
90.	Kirsten Fabricius, f. Kilstrup	Fins.	1935	1958	1.8.62	1.9.58
91.	Anna Birthe S. Garsdal	Katr.	1936	1959	1.8.62	1.9.58
92.	Birgit Holm-Andersen, f. Kilsgaard	Katr.	1933	1955	1.8.58	1.10.58
93.	Mette Stavad*	Brobj.	1933	1956	1.9.59	1.11.58
94.	Kirsten K. Hornshøj, f. Mikkelsen	Vorrev.	1936	1958	1.1.62	1.1.59
95.	Edith Johannsen, f. Buhl	Katr.	1936	1959	1.8.61	1.7.59
96.	Bodil Kreiberg, f. Hansen	Annag.	1936	1959	1.8.62	1.7.59
97.	Birgit Ewald Jørgensen, f. Rasmussen	Møllev.	1936	1957	1.8.63	1.8.59
98.	A. Rosa W. Stegeager, f. Frandsen	Annag.	1924	1959	1.1.62	1.8.59
99.	Solveig Hansen, f. Munkholm	Lisbj.	1931	1959	1.4.62	1.8.59
100.	Martha Vestergaard, f. Torp	Annag.	1933	1959	1.8.62	1.8.59
101.	Grethe Thybo Mortensen, f. Weibel	Ing.	1933	1959	1.8.62	1.8.59
102.	Inga Møller Mogensen, f. Hansen	Møllev.	1935	1959	1.8.61	1.8.59
103.	Linda Lindahl Tolball, f. Ovesen	Sams.	1936	1959	1.8.62	1.8.59
104.	Grethe M. Larsen, f. Munk-Madsen	Fins.	1936	1959	1.8.62	1.8.59
105.	Hanne Kilstrup*	Vorrev.	1936	1959	1.8.62	1.8.59
106.	Tove Røhl, f. Lunding	Møllev.	1936	1959	1.8.62	1.8.59
107.	Bente Langager Nielsen	Sams.	1937	1959	1.8.62	1.8.60
108.	Kirsten Skaarup	Par.	1935	1960	1.8.63	1.8.60
109.	Inga Olesen	Sams.	1936	1960	1.8.62	1.8.60
110.	Kirsten Bøggild, f. Wiese	Fjord.	1937	1960	1.10.62	1.8.60
111.	Ragna Vædele Madsen, f. Jensen	Vorrev.	1937	1960	1.10.62	1.8.60
112.	Inger K. Søndergaard, f. Klit	Møllev.	1937	1960	1.10.62	1.8.60
113.	Rita Sogaard-Jensen, f. Madsen	Par.	1937	1960	1.8.63	1.8.60
114.	Ruth Solveig Schmidt*	Katr.	1938	1960	1.8.63	1.8.60
115.	Rigmor M. Rasmussen, f. Pedersen	Katr.	1908	1960	1.10.62	1.9.60
116.	Grethe Andersen, f. Bach	Fjord.	1936	1961	1.8.63	1.9.60
117.	Else Haurdahl, f. Schumann	Katr.	1936	1960	1.8.63	1.9.60
118.	Inge Lauritsen, f. Pedersen	Fins.	1937	1960	1.8.63	1.9.60
119.	Jytte Jakobsen, f. Rasmussen	Annag.	1937	1960	1.8.63	1.9.60
120.	Inger Pedersen, f. Clausen	Møllev.	1922	1944	1.8.62	1.12.60
121.	Bodil Schou Kirketerp, f. Andersen	Brobj.	1937	1960	1.8.63	1.4.61
122.	Aase H. Winterberg, f. Hansen	Skovv.	1935	1962	1.8.64	1.7.61
123.	Ellen Fisker Jensen, f. Kjeldsen	Vorrev.	1933	1961	1.8.64	1.8.61
124.	Inga Olander, f. Lyngsø	Frydenl.	1937	1961	1.8.63	1.8.61
125.	Else M. Krogh Nielsen, f. Sørensen	Vorrev.	1938	1961	1.8.63	1.8.61
126.	Anna Marie Weibel, f. Kjær	N. M.	1938	1961	1.8.63	1.8.61
127.	Ellen Hansen	N. M.	1938	1961	1.8.63	1.8.61
128.	Inger Rasmussen, f. Østergaard	Brobj.	1938	1961	1.8.63	1.8.61
129.	Inger Nørgaard Møller	N. B.	1938	1961	1.8.64	1.8.61
130.	Vibeke Reinholdt Svendsen, f. Nielsen	Vorrev.	1938	1961	1.8.64	1.8.61
131.	Else Terkelsen, f. Pedersen	Fins.	1938	1961	1.8.64	1.8.61
132.	Else Skriver, f. Hundewadt	Skovv.	1938	1961	1.8.63	1.8.61
133.	Karen Haugsted Fuglsang, f. Hansen	Skovv.	1939	1961	1.8.64	1.8.61
134.	Tove Solveig Jakobsen, f. Mikkelsen	Katr.	1938	1961	1.8.64	1.10.61
135.	Birthe Møller Troelsen	N. M.	1939	1961	1.8.64	1.2.62
136.	Inga Worre Bech	N. B.	1931	1962	1.9.64	1.8.62
137.	Grete Lüsberg, f. Sivertsen	Skovv.	1937	1962	1.8.64	1.8.62
138.	Ellen Jeanne H. Laursen, f. Jørgensen	Katr.	1938	1962	1.8.64	1.8.62
139.	Margrete K. Skov Petersen, f. Andreasen	Læss.	1938	1962	1.8.64	1.8.62
140.	Ingrid Sørensen	Brobj.	1938	1962	1.8.64	1.8.62
141.	Gudrun Cordes, f. Nielsen	Katr.	1938	1962	1.8.64	1.8.62
142.	Elsa Ruth Andersen	Skovv.	1939	1962	1.9.64	1.8.62
143.	Anne-Lise Thorup, f. Kækel	N. B.	1939	1962	1.9.64	1.8.62

* Årskursus 1964/65 på Danmarks Lærerhøjskole.

<i>Købstadlærerinder.</i>		Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Lønanci- ennitet fra
144.	Lisa Correll-Nielsen	N. M.	1939	1962	1.9.64	1.8.62
145.	Edda L. Storgaard, f. Lange	Brobj.	1939	1962	1.9.64	1.8.62
146.	Grethe Hjeremind, f. Strange Petersen	Vorrev.	1918	1942	1.8.63	
147.	Elsi Dall, f. Markussen	Møllev.	1931	1962	1.8.64	
148.	Ulla E. Larsen, f. Enevoldsen	Fjord.	1925	1962	1.8.64	
149.	Inge S. Koldby Jensen, f. Petersen	Fjord.	1939	1962	1.9.64	

Uden for nummer:

150.	Birthe Ingerslev Andersen	Katr.
151.	Karin Andersen	Fins.
152.	Birgitte Thrane	Brobj.
153.	Anne C. Esmarch	Par.
154.	Charlotte Kirk Hansen	Katr.
155.	Edith Lorentzen	Katr.
156.	Kate Kahl Kristensen	Brobj.

<i>Timelærerpersonale:</i>		Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Time- lærer
1.	Frede Byg	Sams.	1937	1960	1.8.63
2.	Olav Matthiessen	N. B.	1929	1962	1.8.63
3.	Karl Erik Gjorup-Olesen	Sams.	1929	1963	1.8.63
4.	Knud Bülow Nielsen	Skovv.	1939	1963	1.8.63
5.	Erik Hyl Dahl Nielsen	Fjord.	1939	1961	1.8.64
6.	Vagn Koldby Jensen	Læss.	1940	1962	1.8.64
7.	Kresten S. Godrim	Fins.	1932	1963	1.8.64
8.	Per Rasmussen	Møllev.	1939	1963	1.8.64
9.	Mogens Carsten Hansen	Katr.	1940	1963	1.8.64
10.	Viggo Ib Nellemann	Læss.	1925	1964	1.8.64
11.	Knud Frederik Jensen	Fjord.	1934	1964	1.8.64
12.	Poul Werner Thorup	Skovv.	1937	1964	1.8.64
13.	Bent G. Kristensen	Brobj.	1937	1964	1.8.64
14.	Egon Thusgaard	Frydenl.	1939	1964	1.8.64
15.	Mogens Vind Lübker	Frydenl.	1941	1964	1.8.64
16.	John Andersen	Brobj.	1936	1963	1.11.64
17.	Max Peter Mikkelsen	Vorrev.	1940	1963	1.11.64
1.	Erna Heydorn Jakobsen, f. Jensen	Ing.	1899	1920	1.4.57
2.	Lene Bodil Jenny Overvad	Sams.	1938	1961	1.8.62
3.	Ingrid Sæderup, f. Rasmussen	Vorrev.	1915	1937	1.8.62
4.	Inger Dybdahl Pedersen	Katr.	1937	1961	1.8.64
5.	Anna Marie Poulsen, f. Eriksen	Vorrev.	1938	1961	1.8.64
6.	Airi M. Andreasen, f. Lonka	Skovv.	1934	1962	1.8.64
7.	Hanne Christensen, f. Barlach	Læss.	1939	1962	1.8.64
8.	Tove Graugaard Christensen, f. Jepsen	Fjord.	1935	1963	1.8.64
9.	Anna Marie Toft Nielsen, f. Nielsen	Frydenl.	1937	1963	1.8.64
10.	Helga Lauridsen, f. Bjørnekær	Sams.	1939	1963	1.8.64
11.	Hanne Schouby, f. Josefsen	Frydenl.	1940	1963	1.8.64
12.	Vibeke Lyngsø Voldstedlund	Lisbj.	1940	1963	1.8.64
13.	Margit Møller Stounerberg, f. Andersen	Frydenl.	1940	1963	1.8.64
14.	Birgitte Bedsted, f. Serritzlew	Skovv.	1940	1963	1.8.64

Marselisborg Gymnasium.

<i>Rektor:</i>	Fødsels- år	Fast ansat ved Mar- selisborg Gymnasium	Som rektor	Lønanci- ennitet fra
B. S. Baunsgaard	1918		1.8.64	1.8.64
<i>Lektorer:</i>			Som lektor	
A. E. Skjot Pedersen	1900	1.11.26	1.4.58	1.4.58
N. J. P. Kolstrup	1904	1.6.37	1.4.58	1.4.58
L. M. Larsen	1908	1.8.40	1.4.58	1.4.58
E. M. Kjærgaard	1912	1.1.44	1.4.58	1.4.58
J. Vange	1917	1.11.43	1.4.58	1.4.58
Th. Bent Jespersen	1920	1.8.47	1.8.63	1.8.63
Sv. Lauge Jørgensen	1906	1.5.35	1.2.44	1.11.43
O. V. B. Lyngbye	1906	1.4.36	1.9.47	1.9.44

	Fødsels- år	Fast ansat ved Marselisb. Gymnasium	Som lektor	Lønanci- ennitet fra
<i>Lektorer :</i>				
E. Tyrrestrup	1910	1.8.60	1.8.60	1.4.54
B. Møller-Madsen	1913		1.8.63	1.8.54
Axel Rübner Jørgensen	1917	1.8.61	1.8.61	1.4.58
Aase M. Dalsgaard, f. Vammen	1909	1.10.47	1.8.60	1.8.60
Margr. Bjerrum Madsen, f. Bentzon	1922	1.8.47	1.8.64	1.8.64
<i>Adjunkter :</i>				
Hans Jørgen Jordt	1922	1.8.56	1.8.56	1.4.51
Gudmund Køster	1922	1.8.58	1.8.58	1.8.53
Helge Braat Qvortrup	1924	1.9.55	1.9.55	1.9.55
Erik Madsen	1926	1.11.56	1.11.56	1.12.55
Kaj Minke	1928	1.10.56	1.10.56	1.8.56
Jens Aggebo	1926	1.8.60	1.8.60	1.4.58
Ida Kjeldsen, f. Thordrup	1932	1.8.61	1.8.61	1.8.59
<i>Overenskomstansat adjunkt :</i>				
Thomas M. H. Rasch	1930	1.8.62	1.8.62	1.8.62
<i>Overlærer :</i>				
Inger Kathrine Frederikke Kragh	1906	1.4.40	1.4.58	1.4.55
<i>Timelærere :</i>				
Nina O. O. Schroeder	1916		1.8.56	
Hans Erik Knudsen	1914		1.8.62	
Johannes Kjeldgaard			1.1.63	

Skolebetjente.

	Skole:	Fødsels- år	Antaget ved skole- væsenet	Lønanci- ennitet fra
1. O. Sørensen	Fins	1903	1.10.49	1.4.48
2. C. M. H. Sørensen	N. M.	1907	1.8.50	1.4.48
3. A. C. Andersen	Sams.	1909	1.8.49	1.4.48
4. A. Jørgensen	Mars.	1900	1.8.49	1.4.48
5. K. B. Petersen	Skovv.	1904	15.2.37	1.4.48
6. K. E. Pedersen	Mølløv.	1910	1.9.39	1.4.48
7. B. Nissen	Fjord.	1909	1.1.46	1.4.48
8. E. J. Pedersen	Annag.	1909	1.8.55	1.4.48
9. H. K. Kornmaaler	Brobj.	1907	1.10.44	1.4.48
10. Th. Christensen	Læss.	1907	1.10.47	1.4.48
11. H. S. Nielsen	Par.	1915	1.9.55	1.4.48
12. F. J. Pedersen	N. B.	1917	1.8.52	1.4.48
13. C. A. Thodesen	Katr.	1923	1.8.53	1.4.48
14. P. B. Sørensen	Ing.	1919	1.11.58	1.11.48
15. O. E. Vitt	Vorrev.	1932	15.4.61	1.5.61
16. Tage Mikkelsen	Frydenl.	1912	1.11.61	1.4.48
17. Rasmus V. Bjerring	Lisbj.	1902	1.4.62	

Undervisning af handicappede og svært handicappede skolebørn i Århus.

af

H. Lebel, skoleoverlæge.

Af de undervisningspligtige elever har ca. 10 % et eller andet handicap, der gør, at de har vanskeligt ved at følge undervisningen i skolen på lige fod med de andre elever, og selv om folkeskoleloven af 1937 pegede på muligheden af at oprette specialklasser inden for folkeskolen, således at de handicappede kunne få en undervisning, der var afpasset efter deres handicap, har antallet af specialklasser (særklasser) uden for Storkøbenhavn indtil de allerseneste år kun været ringe.

Evnesvage elever.

En af undtagelserne herfra var Århus, der ret tidligt tog dette spørgsmål op og i 1914 oprettede specialklasser (hjælpeklasser) for den største gruppe af de handicappede, de evnesvage, og senere udbyggede denne undervisning med efterskoleforsorg og kuratorordning. Et spørgsmål, der i mange år var brændende, var, om disse elever skulle undervises i en samlet hjælpskole eller i specialklasser spredt på flere skoler, men efter mange og grundige overvejelser og undersøgelser valgte skolevæsenet at lægge undervisningen ud på flere skoler, således at hjælpeklasserne placeredes på normalskolerne. Dette synspunkt blev støttet ved nogle undersøgelser af hjælpskoleelever, foretaget for en del år siden, idet jeg ved undersøgelsen fandt, at denne gruppe af elever havde en betydelig social slagside, da påfaldende mange, og ikke mindst dem med en kun moderat intelligensnedsættelse, kom fra et miljø, der ikke var befordrende for deres intelligensmæssige udvikling. Dette taler stærkt for, at disse børn har bedst af at blive undervist i klasser spredt på normalskolerne, således at de kan komme i et normalt skolemiljø og lære at omgås de andre elever. De får herved bedre mulighed for at acceptere og blive accepteret i samfundet, og ikke mindst det sidste er vigtigt. Sidste år undervistes 238 elever i 19 hjælpeklasser, fordelt på 4 skoler.

Talelidende elever.

I 1937 oprettede Århus specialundervisning for talelidende elever. Talefejl findes hos 1-2 % af børnene, og det er betydningsfuldt at få lidelsen rettet, ikke blot på grund af det psykiske pres, den påfører, men også fordi den kan betyde et stort handicap, når eleven senere skal søge sig en stilling, og det uanset hvor gode skolekundskaber han end har erhvervet sig. Det må derfor være en uafviselig pligt for skolen at hjælpe disse elever.

Efter henvisning fra klasselærer eller skolelæge sendes de elever, der frembyder tegn på talefejl, til en specialundersøgelse, og hvis talekorrektion skønnes nødvendig, får disse elever taleundervisning af skolevæsenets talepædagoger, enten enkeltvis eller i små hold. Sidste år undervistes 138 talelidende elever ved skolevæsenet. Behovet for en speciel taleklasse har ikke tidligere været presserende i Århus, dels på grund af Taleinstituttets nærhed og dels på grund af den intense taleprofylakse, der drives i børnehaverne; men med de nye tanker, der er kommet frem om specialundervisning i folkeskolen af handicappede elever (se senere), vil der nu også blive oprettet særlige taleklasser, så selv elever med meget svære talefejl får mulighed for at blive i deres hjem.

For de læseretarderede, de såkaldte ordblinde, oprettedes i 1942 læsehold og i 1946 læseklasser, hvor disse elever får specialundervisning, således at de alle kan opnå en rimelig færdighed i at læse og skrive. Sidste år undervistes 380 elever, fordelt på 10 læseklasser og 39 læsehold. Forinden børnene sendes til denne specialundervisning, bliver de henvist til skolelægen, der undersøger, om deres helbredstilstand, specielt deres syn og hørelse, er i orden, og derefter undersøges de af skolepsykologen, der træffer afgørelse om undervisningen og dennes omfang.

Udtalt læseretardering er et mere alvorligt handicap, end de fleste forestiller sig. Trods energisk undervisning er tilstanden en næsten uoverstigelig barriere mod at komme i realafdelingen.

Ved en undersøgelse, jeg lige har foretaget, fandt jeg således, at af de elever, der blev udskrevet af A-liniens 7., 8. og 9. klasse (hjælpeskolen er ikke medregnet), havde ca. 20 % været til undersøgelse hos skolepsykologen for »vanskeligheder ved skolearbejdet«, medens det tilsvarende tal for realafdelingen var 1 %. Læseretardering er et komplekst fænomen. Vi ved for lidt om disse børns forhold i almindelighed. Det ville være ønskeligt at få en bred undersøgelse af de faktorer, der indgår i tilstanden, så man fik en bedre differentiering og derved bedre mulighed for en tidligere og også mere rationel behandling.

Tunghøre elever.

Medens der ikke har hersket tvivl om, at de to nævnte kategorier af børn hørte hjemme i folkeskolen, har børn med sværere fysiske handicap indtil for få år siden været henvist til socialvæsenets institutioner eller til specialskoler, idet folkeskolen ikke mente at kunne klare undervisningen. Men med de sidste års store medicinske og tekniske fremskridt og med den meget betydelige specialpædagogiske udvikling, der er sket, først og fremmest ved indsats fra institutionerne og specialskolerne, sammenholdt med den stigende forståelse af den enorme betydning, det har for et handicappet barn at blive i hjemmet og blive opdraget i et normalmiljø, begyndte man forsøgsvis undervisning af svært handicappede i specialklasser i folkeskolen.

1939 oprettede kommunen specialundervisning for tunghøre, og i 1948 kom den første tunghøreklasse. Da skolelægetilsynet kom i 1949, viste det sig, at mange af disse elever led af den såkaldte kataralske ørebetændelse, der kan holdes nede ved energisk behandling, og adskillige af eleverne overflyttedes til normalklasser. Det var dog først i 1954, da skolelærerne fik audiometre, at der kom en virkelig effektiv hørekontrol, og jeg vil gerne sige her, at det er umuligt for skolelægen at drive effektiv tunghøreprofylakse uden audiometer.

Tunghøreundervisningen i Århus er nu, ikke mindst ved samarbejde med hørecentralen, blevet stærkt udbygget. Sidste år undervistes 28 elever i 4 klasser fordelt på 2 normalskoler. Grundet på den stigende erfaring og den stadige forbedring af de elektroakustiske og -visuelle hjælpemidler er klientellet i disse klasser helt forandret. De middelsvært tunghøre undervises nu i normalklasser, medens specialklasserne frekventeres af elever med meget svære høredefekter, ofte så svære, at man tidligere ikke havde tænkt undervisning i folkeskolen mulig.

Efter de erfaringer, vi har gjort, synes det at være af overordentlig stor betydning for disse børns udvikling, at de opholder sig i et normalmiljø. De lærer at klare sig mellem de normalthørende; man ser dem

aldrig bruge tegnsprog, og de lærer det heller ikke. Adskillige af tunghøreklassernes elever har efter kortere eller længere tids forløb kunnet overflyttes til normalklasser og har der modtaget undervisning på lige fod med de andre elever, også i folkeskolens realafdeling.

Svagsynede elever.

I 1954 indrettede kommunen sin første svagsyns klasse med særlige belysningsforhold, særlige tavler og specielt undervisningsmateriel beregnet for børn med stærkt nedsat syn. Klassen startede med 7 elever, der trods stor hjælp ikke havde fået nok ud af undervisningen i normalklasserne. Men med de gunstige belysningsforhold og den særlige undervisning, de nu fik, lærte de at udnytte det lidet syn, de havde, til det yderste, og hvad de før havde været år om at lære, lærte de nu på måneder; det var forbløffende at se den forandring, der indtrådte. Børnene blev glade og følte sig lige med de andre børn, og også forældrene var glade. Det, at børnene kunne blive i hjemmene, gå i en almindelig skole og der få den undervisning, der svarede til deres handicap, var som et eventyr for dem, for der er få, der har større bindinger til hinanden end forældre og deres handicappede barn.

Som det gik i tunghøreklassen, gik det også her. Vi kan nu undervise elever med større og større synsdefekter, og også en del af de svagsynede elever endt i normalklasser.

Antallet af svagtseende og stærkt tunghøre børn er heldigvis ikke stort, henholdsvis 0,05 og 0,15 % af samtlige elever. Det var derfor af stor betydning, at Århus i 1953 indgik skoleforbund med forstæderne om undervisning af handicappede børn. Ikke blot fik flere børn adgang til denne undervisning, men der kunne oprettes flere klasser, hvorved undervisningen både blev lettere og mere effektiv. Vi har også modtaget elever fra fjernere liggende kommuner, endog så langt som fra Grenå, og kom på denne måde til at fungere som et center for specialundervisning.

Elever med cerebral parese (spastikere).

Undervisningen af elever med svær cerebral parese – spastikere*) – frembyder større vanskeligheder, da disse børn ikke blot ofte er stærkt gangbesværede, men tit har andre meget svære handicap. Ved indretningen af klasseværelserne må man bl. a. tage hensyn til, at mange af eleverne skal transporteres i rullestole og undervises ved særlige pulte.

I 1963 oprettede kommunen en sådan klasse, der dog også var beregnet for elever med andre svære fy-

*) Betegnelsen spastikere er ikke medicinsk korrekt, men er almindelig accepteret.

siske handicap, men jeg vil gerne understrege, at de fleste af disse sidste godt vil kunne undervises i normalklasser, hvilket også gælder for hovedparten af spastikerne, når blot man tager hensyn til deres handicap. Klassen bliver derfor hovedsagelig for svært handicappede spastikere.

Da der kun forelå få erfaringer med hensyn til undervisning af svært handicappede spastikere i folkeskolen, startede vi med 3 elever; senere kom der dog én til; men selv om klassen kun har eksisteret i et år, tror jeg, at jeg roligt tør sige, at det bliver en undervisning, man får glæde af. I timerne opholder disse børn sig selvfølgelig i specialklassen, og den fysiurgiske behandling får de på Ortopædisk hospital, men i frikvartererne opholder de sig mellem de andre elever, og det er en fornøjelse at se, hvor godt disse tager sig af deres handicappede kammerater. De hjælper dem, kører dem rundt i skolegården i deres rullestole, spiser sammen med dem og taler med dem, og det er glædeligt at se, hvor godt disse svært handicappede børn befinder sig i normalmiljøet; de falder fuldstændigt til, er glade og tilfredse, føler, at de er accepterede i skole-samfundet. Der er ingen tvivl om, at dette har meget stor betydning for deres udvikling, hvilket også allerede tydeligt kan spores i de fremskridt, de har gjort.

Når denne undervisning er fuldt udbygget, regner vi med at have 15 elever i 2 klasser.

Almindelige betragtninger.

Det har været af meget stor betydning, at specialklasserne blev anbragt på normalskoler, så vi ikke fik én stor specialskole, hvor de handicappede ville være isolerede og ikke have mulighed for at komme i et normalt skolemiljø. Specialklasserne skal spredes så meget som muligt; de handicappede må ikke dominere i en skole. At det skulle være synd for dem at gå i en normalskole, fordi de eventuelt kunne blive drillet osv., er et forældet synspunkt. De skal tværtimod vænnes til at færdes i normalsamfundet; de må ikke overbeskyttes, og de ønsker ikke at blive det. De ikke-handicappede skal lære at acceptere de handicappede og forstå, at de hører med til samfundet.

Det er ligeledes vigtigt, at børnene bliver i deres hjemlige miljø, og det er derfor kun en nødordning, hvis man tænker sig at lave plejehjem for handicappede og lade dem gå i skole fra dette. Hvis et handicappet barn på nogen måde kan bo hjemme, så skal det; et hjem kan aldrig erstattes, og det er vekselvirkningen mellem skole og hjem, der gør folkeskolens specialundervisning så værdifuld.

Specialklasserne i Århus modtager nu handicappede elever fra de omkringliggende kommuner i en afstand svarende til en radius på ca. 40 km og er herved blevet

et af de 10-12 centre for specialundervisning, som undervisningsministeriets Grønne Betænkning foreslår oprettet rundt om i landet, således at flest mulige af de sværere handicappede kan blive undervist i folkeskolen. Der har været talt meget om de transportproblemer, der kunne opstå, idet børnene jo skal transporteres fra deres hjem til specialklasserne og omvendt, men efter de erfaringer, der hidtil er indhøstet, synes disse problemer ikke at være større, end at de kan løses uden urimelige vanskeligheder eller udgifter.

Hvor stort handicap skal et barn have, før specialundervisning er påkrævet? Dette spørgsmål kan ikke besvares generelt; der kan ikke gives bestemte grænser. Børn med tilsyneladende samme handicap kan være meget forskelligt påvirkede deraf, idet andre faktorer også spiller ind. Hvert enkelt barn kræver sin særlige bedømmelse både pædagogisk, psykologisk og lægeligt. Det synes dog, at det, at et skolevæsen tager sig særligt at de handicappede, gør, at langt flere af dem vil kunne undervises i normalklasser, end man tidligere havde tænkt sig. Af overordentlig stor betydning er det også, at barnet inden skoletiden har været under den rigtige behandling, ikke blot lægeligt, men også pædagogisk og socialt. Det kan ikke understreges nok, hvor vigtigt det er, at forældrene kan få råd og vejledning.

Man kunne også spørge: »Hvor stort et handicap skal et barn have, før det ikke kan undervises i folkeskolens specialklasser?« Rent lægeligt set vil i almindelighed kun de sværeste tilfælde give kontraindikation, men det må afgøres for hvert enkelt barn. Det rent pædagogiske spørgsmål er imidlertid mindst lige så vigtigt; barnet må kunne undervises. Kan det ikke det, hører det ikke hjemme i folkeskolens specialklasser, og der må advares mod at begynde undervisning af elever med for svære handicap, før man har stor erfaring på dette punkt. Specialundervisningen kan ellers let komme i miskredit.

At barnet – når lægerne og pædagerne har givet grønt lys – skulle kunne skades ved denne undervisning eller undrages nødvendig lægelig behandling, er der intet om. Her i landet er så let adgang til speciallæger og -behandling, at dette ikke er noget problem, og for øvrigt vil skolelægen jo straks kunne gribe ind, hvis det bliver nødvendigt. Jeg synes, at ethvert handicappet barn, hvor det skønnes rimelig muligt, bør have chance for at prøve undervisning i folkeskolen, og der må ikke lægges for stor vægt på den første intelligensundersøgelse, da den kan give et falsk billede af barnets muligheder. Men man må være forberedt på, at det kun er en prøve. Spørgsmålet er nemlig ikke afhængigt af lægelige og pædagogiske overvejelser alene; det er fuldt så meget hjemmets indsats, der sætter grænsen. I de tilfælde, hvor hjemmet ikke kan bære presset, eller skolen ikke kan klare undervisnin-

gen, må barnet institutionsbehandles, og der vil altid være sådanne børn; institutionerne kan ikke undværes.

Oprettelsen af folkeskolens specialklasser er et stort fremskridt for de handicappede og for hele samfundet, men man må stræbe efter at gøre specialklasserne til et overgangsled til normalklasserne, så der ikke går en eneste elev mere i specialklasserne end højst nødvendigt. Der vil dog altid være elever med så store handicap, at de kun kan gennemføre undervisningen her. Forældrene må derfor ikke sige, at normalklassen er det bedste og specialklassen det næstbedste. Specialklassen vil i mange tilfælde være det bedste for den pågældende elev, der ville være ilde faren i en normalklasse. Man må også se i øjnene, at det i nogle tilfælde, hvor en overflytning skønnes mulig, alligevel rent psykisk vil være det bedste for eleven at

blive i specialklassen, og forældrene må aldrig søge at presse et barn over i normalklassen, hvis man ikke er nogenlunde sikker på, at det kan klare sig her.

Spørgsmålet om de handicappedes anbringelse i erhvervslivet er vanskeligt, men det er et spørgsmål, der kan og skal løses. Efter forhandling med revalideringscentret og speciallæger vil skolen i de ældste klasser til en vis grad kunne planlægge undervisningen, så barnet efter udskrivningen vil blive bedst muligt rustet til at blive oplært i et passende erhverv. Erfaringerne har vist, at finder man det rigtige arbejde, vil den handicappede kunne klare dette lige så godt og ofte bedre end den ikke-handicappede. Men for at dette helt skal lykkes, må der ske en mentalitetsændring i samfundets syn på de handicappede, og det er bl. a. et af de mål, folkeskolens specialundervisning sigter på.